

fuerit idem gradus, in quo est exaltatio Solis uel Iouis, expandetur nomen eius per uniuersam terram, & diuulgabitur eius fama.

73 Hæc sunt illa quæ sunt aptanda, uel ex eis aptari potest, scilicet ascendens, pars fortunæ, luminaria, signum coniunctionis, eorumq; domini, signum domini, horæ, necnon & locus rei quæsitæ, eiusq; dominus.

74 Ex domino exaltationis & diuisione, necnon domino aliorum diuisorum radorum, & ex domino anni, ex mutatione quoq; planetarum in locis, & eorum aspectibus sciuntur accedentia mundi in reuolutionibus annorum.

75 Cum dñs 10 domus fuerit in 8, timebit, ne mater natæ ex illo partu morietur.

76 Cum fuerit dominus quartæ domus, impeditus à domino ascendens, timebitur super patrem natæ.

77 Nihil prodest præliantæ, cum fuerit dominus ascendens in fortuna, & retrogradus, uel sub radijs: qui similiter si fuerit cum 7, uel eius domino, obtinebit in prælio, qui prius pugnare cœperit.

78 Infortuna suum locum calefacit & impedit, Sol uerò calefacit, & nō impedit.

79 Caue ne rex exeat ad prælium, domino ascendens eunte ad dominum 7.

80 Cum fuerit Mars cum Sole in signis Septentrionalibus, erit calor maximus: similiter etiam cum Sol ierit ad Saturnum in signis meridionalibus, erit frigus maximum, & econuerso.

81 Cum peruenerint infortunæ ad locum conuenientem, non nocebunt, si non fuerit eius significatio in radice natiuitatis: & similiter fortunæ non proderunt, cum non sit ex eis in radice significatio.

82 Impedimenta quæ uentura sunt, in annis alynthiæ euenient: cum peruenerit annus mundi ad corpora malorum, unicuiq; signo da annum.

83 Maius infortunium Saturni est, cum fuerit in signis fœmininis: sed Martis, cum fuerit in masculinis.

84 Nullus debet expugnare ciuitatem, cuius dominus fuerit dominus ascendens anni mundi.

85 Oportet in omni inceptiōe aptare circulum ad naturam eius, quod quis incepturus est.

86 Non commendatur ictifal Lunæ ad Martem ex domibus Veneris, nec ad Iouem ex domibus Saturni & Mercurij, neq; ad Solem ex domibus Saturni.

87 Ex maioribus fortunis est, ut planetæ sint diurni, orientales à Sole, in signis masculinis, planetæ uerò nocturni occidentales à Luna 87.

88 Cum domini triplicitatis luminaris diei fuerint diurni & orientales, ab eo quoq; domini triplicitatis nocturni occidentales: & erūt aucti lumine, erit maius signum fortunæ & felicitatis.

89 Punctus orientalis significat pueros iuuenes, & uniuscuiusq; principia: medium uerò cœli, reges, legisq; dominos, iudices & etiam prætorum dominos. Septimum quoq; senes atq; defunctos. Mulieres etiam ac inimicos, atq; omne uenustum. Angulus autem terræ partes & terras, locum etiam in quo natus est infans. Horam quoque mortis & sepulchra demonstrat.

90 Planetæ qui dant grâdes diuitias, sunt, uidelicet Iupiter, Sol, & Mercurius.

91 Horrêda est omnis inceptiō ab eo, qui multarū fuerit diuitiarū, in omnibus medietatibus, in quibus impedita fuerit cōiunctiō uel p̄uētiō. caueat igit̄ ab hoc.

92 Vniuersalis quæstiō natiuitati assimilatur, reuolue igitur annos eius, & super eos iudica.

93 Gaudet Saturnus in Aquario, sicut Iupiter in Pisce: gaudet etiam Mars in Scorpione, sicut Venus in Libra, & Mercurius in Virgine.

94 Sicut addit Geuzahar super naturam omnis planetæ, qui cum eo fuerit: ita cauda minuit ex natura cuiusq; planetæ, qui cum eo fuerit.

95 Fortior significatio super esse patris, est primogenitus: & qui sequuntur, dabunt similiter aliquid significationis.

96 Algebuthar fortior est in causa uitæ, Alcochoden aut̄ fortior est in alijs rebus,

- Dominus uerò radiorum fortior est, quàm algebuthas, & forsitan erunt æque fortes.
- 97 Cum morietur natus prius quàm transeat una dies & una nox, erit sicut abortiuus, & nullam habebit in aliquo significationem.
- 98 Reges quorum negocia citò fiunt, & qui citò se uindictant, qui citò etiã perficiunt quod desiderant, sunt quorum ascendens in principio regni fuerit signũ igneum, & similiter mediũ coeli: uel alterum fuerit igneum, alterum uerò aereũ.
- 99 Cum fuerit dominus ascendens in bono loco, in terminis fortunarum, fueritq; dominus termini boni esse, colligatus ei dabit probitatem ac regnum, & omne bonum.
- 100 Cum fuerit in medio cœli significator, dirigetur per ascensionem circuli directi. In ascensione uerò per ascensiones regionis: in eo autem quod est inter utrunq; per utrunq; hoc quidem capitulum narravit Alchindus.
- 101 Causa fortunij ac prosperitatis est, ut sint dominus domus Solis, dominus domus Lunæ, dominusq; ascendens orientales. sint & in angulis, & aspiciant sese ex bonis locis, id est, ex trino uel sextili.
- 102 Multum potens est ille, cui Sol fuerit in medio cœli in signo igneo, & Luna in Tauro, cuius aspectus erit sinister.
- 103 Valde diuites, & qui diuitijs abundabunt, magniq; sunt nominis, quibus dominus secundæ domus fuerit in exaltatione sua uel domo, iens ad dominum ascendens, maximè autem, si fuerit Iupiter.
- 104 Vita omnium animantium est secundum gradum Solis & Lunæ, & hoc ab altissimo datum secundum Astapham.
- 105 Cum fuerit fortuna in locis Martis, & significator iuerit ad eam, uel ea ad significatorem abscindet, sicut infortunæ.
- 106 Auerte oculos à figura, in qua Mars fuerit in angulo, maximè cum fuerit ascendens Scorpiõ.
- 107 Cum uoluerit aliquis aliquid abstrahere, significatore Saturnum aspiciente, grauiter abstrahet.
- 108 Si quis postulauerit aliquid, Capite existẽte in medio cœli cum Ioue, & Luna cuncte ad eum, uel si separata ab eo, iuerit ad dominum ascendens, uel si dominus ascendens iuerit ad eum, non præteribit, quin breuiter adipiscatur quesita.
- 109 Non est bonum uolenti bellare, nec etiã regi, quòd faciat iter domino ascendens, & in octaua, & si sit in exaltatione sua.
- 110 Non est Sol bonus in ascendente hora belli: nec cum domino ascendens, nisi fuerit ascendens Aries uel Leo.
- 111 In ea parte, in qua Sol & Luna fortunabuntur, erit uictoria interrogãtib; ueluti si formabuntur ab ascendente usq; ad medium cœli, uel ab ascendente usq; ad quartum, uincet, quærens si in locis alijs fuerit, aduersarius superabit.
- 112 Oportet maximum impedimentum esse rerum, quæ sunt in potestate signi, in quo fuerit planeta cadens, uel retrogradus, aut in malo esse solis.
- 113 Signa significant corpora, planetæ uerò ea quæ mouent corpora, loca planetarũ in circulo eorumq; substantiæ, & loca eorũ à Sole, significãt opus & destructionẽ.
- 114 In cuiuscunq; natiuitate fuerit Iupiter, receptor fortitudinum omnium planetarum, & ipse comendauerit eas, & suam Saturno, fueritq; receptus ab eo, & uterq; orientalis & ascendens in angulo, erit natus magnus & potens in hoc seculo, necnon & boni esse: surget etiã nomen suum in orbe.
- 115 Caue ne sit Saturnus cum domino ascendens, uel in alijs locis exaltatis, quia ipse est deterior cauda.
- 116 Veri sunt rumores, si fuerint hora nunciatiõis anguli signa fixa, & Luna atq; Mercurius in signis fixis: & si Luna etiam separata fuerit à fortunis, necnon si fuerit fortuna in angulorum aliquo: cumq; ita inueneris, hæc significatio nec falli, nec fallere poterit.
- 117 Prima diei hora usq; ad perfectionem trium horarum, est sanguinis. Tres uerò

uerò secundæ cholerae rubæ, tertiæ cholerae nigrae: sed ultimæ tres flegmatis, similiter & in nocte. Eodem quoque modo est in quartis mensis lunaris. Quartæ autem anni sunt Solis.

118 Cui dominus ascendens fuerit in dextra Solis, fueritque super ipsum eleuatus, id est, duxtoriam habuerit, & iam perficiat suam, ut ita dicam, orientalitem, erit amicus regum & potentum, diues etiam, & magni nominis.

119 Noli festinare in iudicando, cum planetae adinuicem coniungentur, nisi prius signi naturam consideres, in quo coniuncti fuerint: utrum sit ex eorum similitudine, nec ne. si enim fuerit ex eorum similitudine, confortabis eorum significationem.

120 Cum fuerit dominus in ascendente, uel in Luna, aut in partis fortunæ circumuentus, à fortunis magis fortunabitur quam alter aliquis.

121 Cum duæ fuerint infortunæ in gradu 4 domus, & in eodem termino erit natus infortunatus, & ualde miser.

122 Cum planetae fuerint in angulis, apparebunt ea quæ ab eis significabuntur, siue bona, siue mala fuerint. significatio domini quarti, circuli est annus, sed & septimi circuli est mensis.

123 Cum fuerint anguli ascendens signa mobilia, & duæ infortunæ in angulis, misera erit omnis eius uita nati.

124 Cum Luna fuerit in angulis, confortabit omnem significationem suam: maxime autem, si quam auctoritatem habuerit in ascendente.

125 Festina commutatio non poterit esse nisi à Marte, sicut magna elongatio: nisi à Saturno.

126 Status omnium bonorum mutatur de bono ad malum, uel de malo ad bonum, cum mutantur signa & figure planetarum, qui significant super eos de ascensione in descensionem, & econuerso.

127 Iupiter & Saturnus mutant res & conuertunt, eritque uariationis initium, cum mutantur de una triplicitate ad aliam in coniunctionibus, & ex una figura in aliam.

128 Meliores coniunctiones duæ sunt, quarum altera est luminarium, altera uero duorum planetarum ponderosorum. planetae masculini sunt qui agunt, foemini uero sunt in quos agitur, & similiter etiam in signis.

129 Aspice ascensionem planetae, & gradum exaltationis, gradum quoque sui casus. nam hæc sunt quæ significant homines, & eorum opera.

130 Si inueneris significatorem in angulis masculinum, & in signo masculino, contrarij uero significatorem foemininum, & in foeminino signo, aget in eum, id est, uincet alterum ille cuius signum est masculinum, & in masculino signo.

131 Significationes sunt duobus modis, substantialiter scilicet & accidentaliter, & utroque modo numerum septem planetarum significabunt.

132 Cum duæ infortunæ coniunguntur, & Luna Saturno in latitudine, erit fames & mortalitas. Si uero Marti, mutabuntur reges, & erit multa sanguinis effusio, & prælia in loco qui signabitur ab ipso signo. & hoc non fallit.

133 Ex coniunctione Saturni & Iouis in signis mobilibus, cognoscetur commutatio status & mundi, & ex eorum coniunctionibus in signis fixis iterum.

134 Cum coniungentur duæ fortunæ, coniungenturque Luna Ioui in latitudine, erit iustitia, & quies in terra dirigetur: si autem Veneri, erit alacritas, gaudium, salusque corporum atque prosperitas.

135 Cum Venus & Mars fuerint in eodem puncto cum Sole in loco Veneris & termino, uerba nati ab hominibus recipientur, & à nullo repudiabuntur.

136 Heremita & quasi propheta, necnon cuius uerba recipiuntur, est ille, in cuius natiuitate Iupiter & Venus in eodem gradu cum Sole fuerint.

137 Famosi reges in hoc seculo, & quorum mandata non spernuntur, sunt quorum Iupiter & Luna fuerint in eodem puncto ascendens ad augem suam.

138 Cui uigor maximus & posse magnum fuerit, est cui Sol in medio cœli cum Saturno erit in signo masculino orientalis.

139 Cum Luna & ceteri significatores remouentur ab angulis, non perficiuntur

cientur res ipsæ, nisi fuerit quomodo ex itinere, & non ex alio.

140 Cum non fuerit inter aliquem planetarum, & significatorem ictifal aspectus, & fuerit uterq; in eodē circulo, & ex circulis parallelis in nadir uel anahat, uel in æquinoctiali itinere, erit melius quàm ictifal aspectus.

141 Omnis planeta duo habet signa, præter luminaria, quorum utrunq; solam habet domum, quoniam eorum lumen est Saturni tenebrositas, ideoq; posita sunt eorum domus contrariæ.

142 Fortunæ sunt fideles & prosperæ, cum fuerint in locis exaltationis ac directæ, nec non & auctæ lumine.

143 In magnis & exaltatis rerum diuitijs uel initijs laudatur ut sint luminaria in terminis fortunarum sese aspicientia, & ut domini terminorum sint ex rei incipiendæ natura.

144 Res circuli, quæ cōplectuntur omnia, & quæ maximæ sunt, septē sunt, uidelicet principiū creationis hominū anni Solis maximi, & sunt 1413. Cum autem ascenderit aliquod initium in termino ascendentis radicis cuiuslibet inceptiōis, inueneritq; duo minuta duorum planetarum grauium. Sciētia horæ anni, in qua coniungetur in signis: ascendens reuolutionis anni mundi, ascendens quoq; cōiunctionis uel præuētionis: quod fiet etiam in hora natiuitatis uel quæstionis.

145 Non accidet super aliquem bonum uel malum, nisi cum mutatur natura uel similitudo triplicitatis signorum planetarū, quæ sunt eius loci significatores.

146 Cū diuersificātur duo climata, diuersificat planetarū aspectus & eorū radij.

147 Cum uerò duæ latitudines diuersificantur, circuli eius circularis motus diuersificantur. In hoc autem capitulo nullus ita perfectè locutus est.

148 Duorum nodorum impedimenta peiora sunt planetis inferioribus quàm superioribus.

149 Figura circuli in quæstionibus magnæ similitudinis est, ad similitudinem animæ quærentis.

150 Cum fuerit iupiter in Ariete directus, absq; malo aspectu fortunarum, dabit fortitudinem, & regnum in quo nulla fiet iniustitia.

B E T H E M D E H O R I S

P L A N E T A R V M.

De hora Saturni.

Um fuerit hora Saturni, bonum est emere res grauis naturæ, ut ferrum, stannum, plumbum, & omnia metalla, & lapidem, & pannos nigros, & incipere hortos fodere, & aliquas fraudes excogitare cōtra inimicos, & non est bonum sanguinem minuere, nec medicinā accipere, nec potestati loqui, nec prælato monacho hypocritæ, nec piscatori, nec uenatori, nec alicui amico loqui, nec aliquem murū construere uel ædificare, nullum quidem hominem incipere est bonum, neq; aliquam societatem facere, nec uxorem accipere: quia nunquam erunt cōcordes, nec pannos incidere, nec nouos induere est bonum.

De hora Iouis.

Hora Iouis bonum est emere & cambiare argentum, & omnia negocia tractare, quæ pertinent ad argentum, & pannos azuri coloris mercari, & pontes & domos orationis causa, & iter causa domini bonum est incipere, causa etiam negociationis, nauigationis iter incipere bonum est, & medicinam accipere, & sanguinem minuere bonum est, & loqui de concordia, & pace, & amicitia, & potestate, & emere equos castanei coloris, & arma de azaro bonum est, & relam ordiri, & agrum arare, & seminare, puteum etiam fodere, murū cōstruere & ædificare. quid plura referas: omnia bona opera bonum est incipere hora Iouis.

De hora Martis.

Hora Martis bonū est emere arma, & equos ferrandos, & omnes equos aptos in bello, galeas armare, iter causa belli incipere, siue per terram siue per mare, & omnes pannos rubei coloris emere, medicinam uerò accipere, & sanguinem mi-
nuere,

nuere, iter incipere propter aliquam negociationem non est bonum. præterea bonum est omnia opera quæ ad ignem pertinent, sicut fabrorum, coquorum, fornariorum, fornafariorum: & quemadmodum diximus de hora Saturni, non est bonum incipere societatem, nec uxorem firmare uel ducere.

De hora Solis.

Hora Solis bonum est emere aurum, & omnes res aurei coloris, & equos aureos, & optimum est in ea hora loqui regi, & omnibus potentibus: & bonum est potestatibus iter incipere causa belli, & incipere bellum, & bonum est negociari pannos crocei coloris, medicinam uerò accipere, sanguinem minuere, aut iter incipere negociationis causa, siue uxorem ducere, uel societatem conducere, uel facere uel contractare, non est bonum, neque malum.

De hora Veneris.

Hora Veneris bonum est emere foeminas, margaritas, & omnia ornamenta mulieris, & annulos aureos, & omnes res muliebres inuadere, desponsare, & uxorem ducere perfectissimum est. emere quoque equos albos, & uestimenta alba, & medicinam accipere, & sanguinem minuere, loqui reginis & nobilibus mulieribus, bonum est.

De hora Mercurij.

Hora Mercurij bonum est emere omnes res pictas, scriptas, frumentum, milium, panicum, & omnes uestes uarij coloris, quæ pertinent ad usus hominum, species omnes: bonum est emere bombace, setam siue sericum, & omnia opera quæ sunt de serico, & incipere placitum facere, uxorem quoque ducere, ac societatem facere: medicinam etiam accipere, sanguinem minuere optimum est, iter quoque causa negociationis facere, equos quoque baleianos emere, & arma duorum colorum crocei & aurei, & uestimenta uiridis coloris emere, telam ordiri bonum est.

De hora Lunæ.

Hora Lunæ bonum est emere mel, oleum, ficus, castaneas, nuces, amygdalas, lanam, linum, canapum, ordeum, carnes porcorum, & omnium animalium, præterquam ouium: bonum est etiam emere aues ad Mercurium pertinentes, & omnes bestias quæ pertinent ad macellum, iurare, deceptiones, traditiones, fraudes, & ingenia facere bonum est, opera quoque, quorum uis stabilitatem, non est bonum incipere: quorum uerò uis celeritatem, bonum est incipere.

De ortu triplicitatum, & primò de ortu primæ triplicitatis.

SI fuerit in ortu Aries, Leo, uel Sagittarius, quia ista signa sunt ignea, bonum est sub eorū ortu incipere ea quæ pertinent ad ignem, sicut fornacem incendere, aurum, argentum, plumbum, stannum, auricalcum colorare, & contra fabricalia, & omne opus cuius uis celeritatem, nauigare, cursus equorum facere, nuncium mittere, uela erigere, puteum fodere, thesauros inuenire, & multa quæ numerari non possunt.

De ortu secundæ triplicitatis.

Si fuerit in ortu Taurus, Virgo, uel Capricornus, quia sunt signa terrea, bonum est sub eodē ortu omnia opera facere quæ pertinent ad terram, ut est terram arare, emere terras & domos, terram mensurare, & diuidere uestimenta, & emere ligna, ex quibus uis facere naues: & omnia ædificia, & omnia opera facere, quorum uis habere stabilitatem, perseuerantiam, & durabilitatem.

De ortu tertie triplicitatis.

Si uerò ascēderint Gemini, Libra, uel Aquarius, quia sunt signa aërea, sub eorum ascensu bonum est facere quæ pertinent ad aërem, ut arborem in nauem ponere, & in ipsam erigere, & antennas & uela preparare & extendere, & omnia opera quæ pertinent ad nauem, cursum equorum & galearum, & iter bonum est incipere.

De ortu quartæ triplicitatis.

Si uerò ascendens fuerit Cancer, Scorpio, uel Piscis, quia sunt aquatica signa, sub eorū ortu bonum est facere omnia quæ pertinent ad aquam, ut retia mittere in aquam, & omne genus piscationis exercere, balneare, & balnea construere, & clausa ad molendinum facere, & aquæ cursus dirigere, & multa quæ enumerari non possunt.

De hora Saturni, & signo, & eius ascendente.

Hoc tantum diligētius est attendendū, quòd si fuerit hora Saturni, & signū Saturni ascēdat, mirabile est facere omnia quæ dicta sunt de horis Saturni, & idē intellige de omnibus alijs horis & signis. & si potes, cōcordes horas cū signis, quia optimū est. & quod diximus de Saturno, sic intellige de omnibus alijs planetis.

Z A H E L I S D E E L E C T I O N I B V S

L I B E R.

Mnes cōcordati sunt, quòd electiones sint debiles, nisi in regibus habent 93, isti licet debilitentur eorum lectiones radices, id est, natiuitates eorū, quæ confortāt oēm planetā debilē in itinere: mulieribus uerò & mercatoribus, & his qui sequuntur, nō eligas aliquid, nisi supra natiuitates eorū, & reuolutiones annorū illorū, & super natiuitates eorum filiorum. quorum autē ista ignorantur, accipiantur eis interrogationes. Et sciatur effectus rei eorū ex eis, postea eligatur eis secundū hoc: quia dum interrogauerit quis de semetipso, iam peruenit ex natiuitate sua ad bonum uel malū. Quare ipse te interrogauit, & indica ei secundum interrogationē suam. Caue ergo ab huiusmodi electionibus. Quomodo enim eliges ei, cuius radix distracta est, maximè cum hoc sit initiū primū, & radix antiqua, in qua est fiducia. caue igitur eligere ei, cuius radix natiuitatis uel interrogatiōis significauerit aliquid horribile: ad quod cum peruenit, si posueris omnes fortunas in angulis, & cadere feceris omnes malos ab eo, nihil proficiet ei: & omnis planeta qui non congruit domino ascendētis eius, non proderit illi uiro quicquā, & maximè illis qui sunt uiles uel mediocres: quia nescis utrū eligas ascendens, uel stellam, quæ sit ei in radice inimica, uel fuerit in eodē signo ascendēte quod ei elegisti malū. nihil enim admiramur in illis qui equitant mare, aut illis qui peregrinantur in una hora, quorū intētio est in una peregrinatione. Sed quidā eorum naufragiū patiunt, quidā uerò euadunt: & quidā eorum inueniunt substantiā, quidā uerò nihil inueniunt. non enim assimilatur esse quorundā eorū aliorū esse, & iam multoties probaui hoc in collatione quorundā, qui exierunt à loco in una hora, & peruenerunt ad aliā regionē in hora una. Sed quidā ex eis uelocius reuersi sunt cū optima substantia, & quidā ibidē tardauerunt: quidā uerò eorū perierunt antequā redirent ad domos suas. hoc enim eis accidit ex natiuitatibus suis, & ex diuersione eorū in ipsis annis. uidemus etiā quosdā gaudere, & potare in die malo, & in timēdo die, scilicet multorum impedimentorū. & congregatur atq; ingreditur super eos rixa in die bono & laudabili, & uidebis fortē significatōrē iunctū malo ex quarto aspectu uel oppositione, aut erit cum eo in uno signo, inueniet tamen in eo fortunium bonū. Quare hoc non est, nisi quòd mali fortassis congruerint ei magis, quia erant domini ascendētis primi, uel domini diuisionis eius, aut dñi ascendētis reuolutoris anni. Cum autē elegeris super ascendēs interrogationis aut natiuitatis, quā nosti, uel super dominū signi profectiōis anni, erit electio tua dignior, quia scies quid ei sit congruum ex stellis, & quid sit eius affectus. Caue igitur in hoc capitulo, & sit opus tuum simile electioni tuæ. Et scito quòd omnipotens & altissimus creauit omnem creaturam, mundum scilicet, & quicquid in eo est, ex quatuor naturis, id est, ex quatuor elemētis, & collocauit terram, & omne quod super eam est, ex rationali & irrationali, & ex mobili & immobili in circulo, posuitq; inter hæc & circulū rem subtilem, quam sciunt sapientes: ut illa subtilis occasio, quam posuit inter lapidem magnetis & ferrum, & qui est inter patrem & filium, & inter comedentem & cibum. Scito hæc, & intellige eum. A' concordia ergo quæ est inter utraq; substantias, superiorem scilicet & inferiorem, temperantur res, & aduersitate destruuntur, & fortunæ sunt æquales, id est, temperatæ naturæ, mali uerò nocibilis naturæ, ideoq; uolunt impedire: & si receperint, tamen omnino non deerit eorum substantia, & caliditas eorum diuersitatis: & sunt quasi fures, & ciues malorum ex hominibus, & ab eis uenit diuersitas & discordia, commutatio quoq; ac rerum confusio, intellige hoc totum,

Ascen-

*Ascendens, & quid in eo est de electionibus in scientia naturarum signorum,
quorum prima sunt mobilia.*

Scito quòd signa mobilia significant mobilitatem rerum festinanter, & nihil *Signa mobilia* durable sit in eis, nec prolongatur tempus illorum: bonum tamen est in eis seminare, emere, uendere, & mulierem firmare. hæc omnia sub eis proficiunt. & infirmus liberabitur citò. contentio quoq; in eis non prolongatur, & fugitiuus reuertetur citò, peregrinatio etiam utilis est in eis: & si quis promiserit in eis aliquid, non perficiet promissum. locutiones, somnia & rumores in eis falsi erunt. nõ curret sub eis aliquis medicus, nec plantetur sub eis aliqua plantatio: & non fundetur in eis fundamētum, quia malum est, & omne quod inceperis in eis, cuius stabilitatem uolueris, non erit stabile. Omne autem opus instabile & festinationes quod uolueris facere, incipe sub eis. Et uelociora mobillioribus sunt Aries & Cancer: sunt enim plus tortuositatis, & plus mobilitatis. Libra uerò & Capricornus, sunt fortiora, & magis tēperata. Porrò fixa congrua sunt omni operi, cuius *Fixa* stabilitas & prolongatio temporis quæritur, & quod uult auctor eius esse durable bonumq;. & utile est in eis ædificare, & nuptias celebrare, postquã fuerit desponsatio in mobilibus. Et si in eis dimissa fuerit mulier à marito, non reuertetur ad eum, in initijs uerò & inceptionibus in eis non erit fiducia, nisi in eis multiplicentur testimonia fortunarum: & qui uinctus fuerit in eis, prolōgabitur eius carcer: & qui irascitur in eis, non poterit citò mitigari. Conditiones uerò & mercedes in eis utiles sunt, bonumq; erit ædificare, & facere fundamētum. Scorpio autem leuior est omnibus fixis, & Leo magis fixus. Aquarius est tardior ac deterior, Taurus uerò magis est planus. Signa communia in participatione & fraternitate sunt utilia. Et quicquid operatum fuerit in eis, sæpe erit iteratum. Emere uerò, & nuptias celebrare in eis, non erit utile nec proficuū, & erit in eis ingeniū & deceptio: & cui obijcitur aliquid in eis, euadit & sanatur ex eo quod sibi obijcitur. Et qui incarceratur in eis, non figitur nisi in timore propriè propter paruitatem suæ apparitionis & exitus eius: & qui egreditur ex carcere, redibit ad locum suum: & si capitur in eis fugitiuus, redibit ad fugam suam secundo: & qui uadit in eis ad iudicem, non firmatur ei sententia neq; iudiciū, neq; in eis uadit aliquis in nauē. nam qui uadit, permutatur ex ea ad aliam, cui promittitur aliquid in eis. dissoluitur, & non completur ei aliquid de illo, & infirmus in eis sanatur, deinde incurrit reciduiationem. Totum ergo quod aduenit homini, in eis ex bono & malo duplicatur super eum. Et si quis moritur in eis, tunc moritur post eum in illo loco, alius in proximo. Et permutatio & ablutio capitis & barbæ, & purgatio auri & argenti in eis sunt conuenientes, & mittere pueros ad literas. Si autem uis incipere aliquid ex eis quæ dixi tibi, tunc pone Lunam in ascendente illarum domorum conuenientium ei quod uis, & cōiunge Lunam cum fortunis recipientibus illo signo. & signa quidē diei in comparatione diei sunt fortiora, & pone ascendens diurnum. Signa aërea conueniunt uenationi in terra & mari, & signa regalia conueniunt regibus: & signa quibus sunt uoces, cōueniunt illis qui canunt fistula cum crudo & uoci alchool & cantilenæ: & signa ignea conueniunt omni quod fit cum igne: & signa æqualitatis, in quibus æquantur nox & dies, conueniunt ueritati & ueridictioni, & eis qui operatur cum lancibus: & signa mutabilia, & sunt illa in quibus incipiunt mutari nox & dies, cōueniunt mutationi: & ei qui uult permutationem de re ad rem, & considera ad omne opus quod tu uis incipere, quæ sit natura illius signi ex orbibus, & coniūge Lunam & dominū ascendētis cum illa substantia, & radix illius naturæ, & uirtus cū illa hora, scilicet hora inceptionis. Quòd si uis illud quod est ex parte minorū & principum, & magnatum, & præpositorum super ciuitates, & spectabilium & dominorum, pugnæ & languorum, tunc tibi est per Solem: & quod est ex parte sublimium, tunc tibi est per Iouem: & agricolarum & infimorum, tunc tibi est per Saturnum: & ducum & minorū pugnarum, tūc tibi est per Martem: & qd est ex parte mulierū, tūc tibi est per Venerē, Emptiones autē & uēditiones, accō-

tentiones, & res scriptæ, ac negociationes, sunt Mercurio & in cōmixtione regnarum ex mulieribus & inquisitione eorum, quæ apud illas sunt per Lunam.

*Electio de inceptioe alicuius operis, & de decem
impedimentis Lunæ.*

Cum ergo uolueris aliquod opus incipere, apta ascendens & dominum eius, ac Lunam, & dominū illius rei, & caue ab impedimēto Lunæ, sicut dixit Dorotheus, & cæteri sapientes in initio operū, & sunt decē modi. Primus modus, ut sit cōbusta infra Solē per 12 gradus, & post ipsum similiter, sed leuius est post ipsum. Secundus, ut sit in gradu descensionis suæ. Tertius, ut sit in oppositione Solis. Quartus, ut sit iuncta malis, aut in lumine quarti aspectus eorum, aut oppositionis. Quintus, ut sit in Capite uel Cauda, à gradu in 12 gradus, qui est terminus eclipsis. Sextus, ut sit in ultimis gradibus signorum, qui sunt termini malorum. Septimus, ut sit cadens ab angulis, aut in uia cōbusta, quæ est finis Libræ, & initiū Scorpionis. & hoc est deterius, qđ sit ex uī impedimētis Lunæ, & maximè si fuerit inceptio de cōiugio, uel aliquid de rebus mulierū, aut emptio, uel uēditio, seu peregrinatio. Octauus, ut sit in septimo signo à domo sua, id est, in Geminis cū malo, uel fuerit in oppositione domus suæ, uel non aspiciēs eā. Nonus, ut sit Luna cursu tardior. & hoc est, qđ uocāt sapientes similitudinē cursus Saturni, quoscūq; sit cursus eius in die minus 12 gradibus. & si esset minus unum minutū, hoc est, cum fuerit cursus eius in die minus medio cursu eius in una die qui scribitur in canone, id est, in illo libro cursuum. Decimus, quē dixerūt Messahallach, & sapientes tēporis nostri, est cū fuerit Luna uacua cursu, & apta Lunā pro posse suo, & non ponas eam in ascendēte alicui, quia hoc timendū est propter qđ accidit domino eius ex infirmitatibus in corpore, nisi sit dominus ascendētis, uel fortuna aspiciens gradū ascendētē: quia planeta qui non aspiciat domum suā, similis est uiro absenti à domo sua, qui nō potest aliquid repellere ab ea, nec prohibere: cum uerò aspexerit planeta domū suam, similis est domino domus, qui custodit eam. quicunq; enim in domo est, timet eum: & qui foris est, timet uenire ad eam. Et si fuerit dominus ascendētis malus, fac eum aspiciere ex trino, uel ex sextili aspectu, & caue ne ponas Lunam in angulis, cum fuerit impedita, sed ponas fortunas in angulis ascendētis, aut Lunam, cum fuerint duæ fortunæ, aspicientes eam ex angulo, & posueris eum in angulis ascendētis, nec cadere facias partem fortunæ in omnibus initijs uel interrogationib; ab aspectu Lune, aut eius cōiunctiōe, & nō aspicias dominū partis fortunæ, nec cures, si fuerit pars cadēs ab ascendente, & si fuerit eadē pars, & si eadē pars aspexerit ascendēs & Lunā. & stude ut ponas dominū ascendētis cū parte, quia hoc utilius est, & maioris lucri, & nunq; ponas Lunā in secūdo, uel sexto, aut octauo, uel duodecimo ex parte, quia hoc horribile est. & constitue ascendens semper, ac Lunā in omnibus initijs in signis directæ ascensionis, quia significat leuitatē & profectū: & non ponas eos in signis tortuosæ ascensionis, quia significat inuolutionem & tarditatem. Ascendens quoq; & quartū ab eo, significat quid accidat illi electioni. Aspice ergo fortunas, & malos de locis, & fortem ac debilem, & loquere super initio eiusdem rei, & finem illius de fortitudine & debilitate. Et Dorotheus dixit, Cum uideris Lunā impeditā, & affuerit res, quæ omnino debet fieri, & non potest differri, non des Lunæ in ascendentem partem, & fac eam cadere ab ascendente, & pone in ascendente fortunam, & conforta ascendens & dominum eius.

*Signum secundum, siue secunda domus cum suis electionibus, & primò in
accipiendo & accommodando pecuniam.*

Cum uolueris eligere horam in acceptione & accōmodatione pecuniæ, sit Luna in Leone, uel in Pisce, aut in Scorpione, aut Sagittario, uel in Aquario, sitq; deficiens lumine, & fortunæ utræq; sint deficientes, & aspicientes Lunā uel ascendēs, & sit Mercurius mundus à Marte, & Luna cum Ioue uel Mercurio, & caue ne Luna sit impedita ab aliquo malorum, nec sit Mercurius iunctus eis, uel in quarto aspectu eorum, nec sint fortunæ cadentes. quia si fuerit Luna
cum

cū Marte, cadet in labore, & sollicitudine, & negociatiōe, & asperitate. Et si fuerit impedita à Saturno, uel cadet in prolongatione & dilatione, & exhibet post distri-
ctionem & fatigationem. Si autē uolueris occultare ipsam accōmodationem, ut
nullus possit percipere, sit Luna, dū hanc acceperis, uel petieris, sub radijs solis, iens
ad cōiunctionē fortunarū post separationē eius à Sole. hoc enim leuius omnino
est eius, & nō publicaberis. nā si fuerit Luna in exitu eius, à cōbustione egrediēs
ad coniunctionem Martis, publicabitur hoc, & cades in ora hominum, & in ora
eorū, quos nō uis ut hoc sciāt. Et caue ne sit Luna in circulo signorum absq; lati-
tudine, id est, in Capite uel Cauda, uel in uia combusta, quia hoc horribile est. &
dixit Dorotheus. Non accipias accōmodatum, nec accōmodes alicui aliquid, dū
fuerit Luna in primo gradu Leonis, aut Geminorum, uel Sagittarij, uel fuerint
hæc signa ascendētia, quia hoc odibile est accommodationi propriæ. Scito hoc.

Electio in participatione cum aliquo de substantia uel aliquo opere.

Et si uolueris participare cum aliquo in substātia uel opere, melius est ad hoc,
ut sit Luna munda à malis, & iuncta fortunis, & sit in signis cōmunibus ut mul-
tiplicetur eorū lucrū, aut sit Luna in Leone, uel in Tauro: & horrendum est illis,
ut sit Luna in signis inferioribus. & deterior cæteris est Libra, quia est in ea uia
combusta. similiter horrēdus est Aquarius. & sit Luna recepta ex trino uel sextili
aspectu, ut sit bona eorum separatio: quia in quarto aspectu & oppositione erit
inter eos locutio, id est, rixa in separatione. Aspectus quoq; dilectionis significat
bonitatem seu honestatē separationis eorum, & fidelitatem ac beneuolentiam
eorum. Et caue à præsentia malorum in angulis, quia ascendens est incipiētis par-
ticipationē ex eis, uel eius qui fuerit maioris ætatis. Septimum uerò est particeps
alterius: & decimū significat quod erit inter eos, & multitudinē uel paucitatē lu-
cri: à quarto uerò scitur exitus rei eorum. Et caue ne dominus ascendētis nō aspi-
ciat ascendēs, aut dñs domus Lunæ non aspiciat Lunam: quia cum fuerit ita, de-
ludet unusquisq; eorum socium suum, & deteriorabitur eorū res in separatione.

Electio pro substantia mittenda ut lucretur ex ea.

Et si uolueris mittere substantiam, quærens lucrum eius, apta Lunā & Mercuri-
um, & dominum domus substantiæ, necnō & dominū gradus domus fiducia, &
& sit Luna iuncta Mercurio, facq; cadere Martē ab utriq; prout potueris. apta
quoq; Mercurium, & purga eum à uitijs. Si autem fuerit Mercurius retrogradus,
apta Lunam & gradum, & dominū domus fiducia, ac dominum eorum, & fac ca-
dere Mercurium à lumine Martis: & non facias eum cadere ab aspectu Veneris,
& à domino undecimi. Et sit fiducia tua semper in directione substantiæ, & in-
quisitione lucri super Mercurium & Lunam, & gradum domus fiducia ac domi-
nos eorum, & fac cadere Martem, & lumen eius ab eis.

Electio pro emendo & uendendo.

Et si uolueris eligere horam emptionis, apta partē fortunæ, & sit in domibus
Iouis iuncta fortunis, quia hoc melius erit ementi quàm uendenti. Et Luna cum
fuerit in signis directæ ascensionis, augmentata lumine & numero, ac iuncta for-
tunis, quicquid emerit in eadem hora, amittet in eo dominus eius: & melius est
hoc ementi, quàm uendenti. Sitq; Mars cadens à Luna & Mercurio, quia Mars
in uenditione & emptione impedit, & ipse est qui significat laborem & conten-
tionem. Similiter & Cauda, fac eam cadere à Luna propriè, & est infra Martem.
Et si uolueris uendere, pone Lunam in exaltatione sua uel triplicitate, separatam
à fortunis, & aspicientem malos, sed non sit eis iuncta.

Electio in operibus alchimie.

Et si uolueris operari alchimiam, uel opus quod uolueris iterare, fiat hoc, & sit
Luna in signis cōmunibus, mūda à malis, & sit ascendēs similiter. apta ergo eos.
Et si fuerit opus tuum in auro, conforta Solem, & apta eum in inceptione eius.

Signum tertium, siue tertia domus, cum suis electionibus.

ET quicquid in signo tertio de electionibus ceciderit, pars eius in nono, &
pars altera in domo amicorum, tunc dicemus id, si Deus uoluerit.

Signum

*Signum quartum, siue quarta domus, & quicquid est in eo ex electionibus,
& primò pro domo edificanda.*

Cum uolueris eligere ut ædifices domum, apta Lunam & dominum eius, & gradum ascendentis, & dominum eius, partem quoque fortunæ, ac Mercurium, & fac Martem cadere ab his significatoribus, quos nominavi tibi, & nunquam des ei partem in aliquo de ædificijs domorum: & si non potest fieri, quin habeat partem, pone Venerem fortem in loco suo, & non pones ei fortitudinem super Martem, & iunge eam sibi ex trino uel sextili aspectu: quia Mars non impedit rem Veneris, præ multitudine amicitatis eius erga eum, & fac cadere Saturnum à Venere pro posse tuo, propter inimicitatē eius, cum Marte & cum Luna, cum se aspexerint ex dilectione. & sit Luna augmentata lumine ac numero, & iuncta Ioui ex quarto aspectu, quia melius est quam de oppositione, & hoc significat pulchritudinē ædificij, & eius perfectionem. Et caue, ne sit Luna cum Saturno uel Cauda, aut sit Saturnus in ascendente uel quarto: quia hoc significat tarditatem & duritiam in opere, & quia non erigetur: uel quod si erectum fuerit, uel fuerit habitatum, non cessabunt habitatores eius pati in eo timores, & infirmitates, ac labores, & tribulationes à morte, & scindetur ædificium, & forsitan cadet. Et si aspexerit eum Mars, & fuerit ascendens in circulo augis, uel breui timetur super eum combustio & casus, & sit Luna tunc augmentata lumine, quia erit tunc utile domino suo. Sitque dominus domus Lunæ aspiciens eum. Similiter dominus ascendentis sit aspiciens ascendens, & ipsi mundi à malis: quia si non aspexerint, non morabitur in eo dominus eius.

Electio pro destruenda domo.

Et cum uolueris destruere domum, sit hoc, cum descendit Luna in circulo suo, fueritque separata à malis, & iuncta fortunis: sitque ipsa fortuna orientalis, aut ascendens directa, uel iungatur Luna domino domus suæ ex dilectione, id est, ex trino uel ex sextili aspectu, ut sit leuior eius destructio. in quarto uero aspectu, uel oppositione, grauior erit illis destructio.

*Electio in emendo terram, aut eam locando, ut accipias
redditus ex ea.*

Et si uolueris emere terras, & intrare cum aliquo in eis, aut uolueris habere terram, ut accipias redditus eius ab aliquo, sit Saturnus in exaltatione sua, aut in triplicitate, uel termino suo, sitque Iupiter in aspectu eius ex angulo uel trino aspectu, & fac cadere Martem ab eis, & sit Luna in initio mensis, aspiciens Saturnum ex dilectione, augmentata numero, in aspectuque Iouis. hæc enim significat populationem illius terræ, & eius redditus. Quod si aspectum Iouis cum Saturno habere nequueris, pone Venerem in loco Iouis, & fortunabis signa aquatica: quia cum fortunabis ea cum fortunis, erunt meliora signis aëreis. & sit Luna in exaltatione sua, uel in medio cœli, & dominus ascendentis aspiciens eam: Luna quoque, & ascendens, sint mundi à malis & à uitijs.

*Electio in deducendo fontem, uel puteum
fodiendo.*

Cumque uolueris deducere flumē, uel fodere puteum, uel canales, sit hoc, cum Saturnus fuerit orientalis, & Luna sub terra in tertio uel quinto, liber à malis, fortunata atque recepta, & caue ne sit aliquis malorum in medio cœli: quia timendum est tunc, ne puteus ruat, uel canalis, aut defluat flumen. sitque Saturnus in undecimo ab ascendente, & Luna iungat fortunæ in signo fixo, ascendens in circulo est melior fortunis, & Iupiter. Quod si hoc nequueris facere, pone fortunas in medio cœli, quia in hoc durabilius est flumē, & stabilius canale, uel puteus.

Electio in plantandis arboribus.

Et si uolueris plantare palmas, & ficulneas, & cæteras arbores, sit hoc, cum Luna fuerit in signo fixo, & dominus domus eius aspexerit eam ex signis aquaticis, sitque ascendens signum fixum aut commune, & dominus ascendentis ascendens ac orientalis: quia si fuerit ascendens, & non fuerit orientalis, nascentur citius. Sed fructificandi faciet dilationē: & si fuerit orientalis descendens, nascentur tardè, & fructificabuntur

buntur cito, & si fuerit occidentalis descendens, tardabit uterq; ortus, scilicet eorum ac fructus, & sit dominus ascendens, & dominus domus Lunæ aspiciens eos, ipsiq; sint liberi à malis, & à combustione.

Electio in seminando semen.

Et cum uolueris seminare semen, quod ultra uolueris exercere, sit ascendens signum comune, & dominus eius in signo mobili, aspiciens dominum domus suæ, & ipse liber à malis: quia si aspexerit eum malus, inueniet ipsum semen impeditum. Sit ergo Luna augmentata lumine & numero: quia si fuerit Luna sub radijs, & fuerit deficiens lumine & numero, ipsum semen abibit, & non nascetur ex eo aliquid: & si fuerit, sicut prædixi tibi, Luna augmentata numero, nascetur illud semen rarum secundum quantitatem illius quod seminatur.

Signum quintum, siue sexta domus cum suis electionibus, & primò in generando filium masculum uel foeminam.

Cum uolueris eligere horam coniungendi, id est, cum uolueris iungi uxori tuæ, ut generes filium masculum, sit ascendens & dominus eius ac Luna & dominus domus filiorum in signis masculinis, aut in quarta parte circuli masculina, hora coniunctionis, & non ponas in ascendente eadem hora, nec in signo filiorum, nisi planetam masculinum. Et si uis ut sit foemina, sint isti significatores in signis foemininis, & in parte circuli foeminina. Quod si hoc non poteris facere, & fuerint diuersi isti significatores, id est, si quidam eorū fuerint in signis masculinis, quidam uerò in foemininis participetur dominus horæ, & recepta Lunæ eis qui fuerint, plus testimoniū in signis masculinis, si uolueris hoc & in parte masculina, & erit filius secundum hoc.

Electio in educendo partum mortuum de utero.

Et si mortuus fuerit filius in utero, & uolueris educere eum, sit hoc cum Luna fuerit deficiens lumine & numero, descendens à cingulo signorum ad signum septimum, id est, à medio cœli ad septimum, aspiciens fortunas à trino uel à quarto aspectu cum aspectu Martis: & eo amplius ac melius ac dignius, si fuerit signū Lunæ, & ascendens de signis foemininis, quæ sunt directæ ascensionis, & non sit in signis tortuosis.

Electio si uolueris filium tradere disciplinae, uel mittere ad locum, in quo doceatur aliquod magisterium.

Et si uolueris filium tradere disciplinae, uel uolueris eum mittere ad locum in quo doceatur aliquod magisterium, uel ministerium, sit electio tua ad hoc, & Luna aspiciens Mercurium, & ipsi sint liberi à malis, & sit ascendens Gemini uel Virgo: sitq; Mercurius orientalis ascendens, & non sit descendens, nec retrogradus, nec in statione sua prima, nec in descensione sua, nec sit impeditus, & sit dominus domus Mercurij similiter, & non ponas lunam descendentem, ac lumine deficientem, quia tardare facit disciplinam, & sint domini domorum eorum aspicientes eos.

Signum sextum, siue sexta domus cum suis electionibus, & primò in expellendo diabolos, & phantasmata de aliquo loco.

Cum fuerit in aliquo loco uel domo aliqua diabolus, uel infestatio malorum habitantium, uel secuta fuerit eam aliqua res terribilis, quæ fuerit timenda, uel aliquod phantasma apparens, & uolueris remouere eum à loco suo, aut ab aliquo homine per carmen, aut aliqua inquisitione uel ingenio, caue ne sit Luna uel ascendens in aliquo horum signorum, in Leone scilicet, & Cancro, in Scorpione, & Aquario: sed sit Luna in cæteris extra hoc, separata à malis, & iuncta fortunis.

Electio in accipiendo medicinam, uel applicando emplastrum, uel quodcunque aliud medicamen, & cuiuslibet membro.

Et cum uolueris eligere ad capiendam medicinam ad eos qui fuerint mali, id est, qui spasmanur, uel ad capiendam medicinam ad dolorē uentris, uel emplastrū facere, sit hoc cum ascendens fuerit Libra, uel Luna in ea iuncta fortunis, & non ponas aliquem malorum in angulis Lunæ, quod si non poterit fieri, quin hoc fiat,

uentris remedia quādo ad ministranda.

fiat,

fiat, sit hoc ex trino uel sextili aspectu, absq; oppositione, & absq; projectione duorum radiorum ex quarto, uel ingressu sub radijs: quia si ita fuerit, faciet dolorem & impedimentum. Si autem uolueris curam capitis, & quicquid descendit ab eo, ueluti gargarismum aut uomitum, sit ascendens Arietes, aut Luna in Ariete uel Tauro, & sit Luna deficiens lumine, & iuncta fortunis, & caue ab aspectu Solis. Ad medicinas autem, quæ proijciuntur in nares, ut suffumigationes & sternutamenta &c. sit hoc cum Luna fuerit in Leone uel Virgine, iuncta fortunis, & non sit iuncta malis, neq; planeta retrogrado, neq; impedito. Et si uolueris curam corporis, manuum scilicet ac pedum, sit ascendens Capricornus, aut Piscis, uel Aquarius, uel Luna in eis iuncta fortunis. Et si uolueris curam alicuius morbi antiqui, sit electio tua ad hoc agendum, cum Luna fuerit in Tauro & eius triplicitate. & melior illa est Taurus, quia est ex morbis terræ: sitq; Luna munda à malis, & sint fortunæ in angulis Lunæ ex Tauro: eritq; fortius ac melius, ut recedat antiqua infirmitas, & non reuertatur ad eum qui eam patitur. & caue ne iungatur Luna Saturno proprie, quia significat prolongationem infirmitatis. Et dixit Messahalach: Aspice in omni curatione, quem uolueris ad locum infirmitatis in corpore. quod si fuerit in parte capitis, aut gutturis, ac pectoris, cura eam cum fuerit Luna in Ariete & Tauro, ac Geminis, quæ est pars superiorum: & si fuerit in parte uentris & interioris in pectine, cura eam, cum Luna fuerit in Cancro, & Leone, & Virgine. Si uero fuerit morbus in parte inferiori in ano scilicet, & in parte inferiori corporis: cura eum cum Luna fuerit in Libra & Scorpione, ac Sagittario: & sit Luna iuncta fortunis, aucta lumine & numero. Et si fuerit morbus à genu & infra usq; ad pedem, cura eum cum fuerit Luna in Capricorno, & Aquario, & Pisce. & dictum est etiam, quod omnis dolor qui fuerit à capite usq; ad pectus, debet curari, cum Luna fuerit inter angulum terre & medium cælum, ascendens scilicet ab angulo terre usq; ad medium cælum, per hanc partem circuli. Et si fuerit à pectine in inferiore partem pedum, curabis eum, cum Luna fuerit inter decimum angulum terre à decimo, scilicet descendens ad angulum terre, quæ est pars inferioris circuli, & sit ascendens fortunatum. quod si sic fuerit, significat quod sanetur & proficiat. Et si in oculo fuerit aliqua uesica, uel aliqua res, & necesse fuerit, ut contingatur ferro, uel scarificetur, fuerit quoq; super eum coopertorium, aut fuerit in aliquo loco corporis, cui necesse sit, ut contingatur ferro, ut abscissio uenæ &c. sit hoc cum Luna fuerit aucta lumine & numero, nisi in minutione cum uentosis: quia tunc pones Lunam deficientem lumine, & numero iunctam fortunis, & sit Iupiter super terram in ascendente super terram, uel 11, aut in 10, uel 9. & caue à coniunctione eius cum Marte, cum fuerit Luna aucta lumine & numero. Si autem nequieris ponere Iouem in his locis, sit aspiciens ascendens, & caue ne Luna sit & ascendens in signis fixis & Geminis commixta Marti, id est, habens cum Marte aliquam communionem: & caue tunc in ortu Lunæ, hoc est, quando transit Luna Solem per 12 gradus, similiter in præuentione: aut non sit Mars in ascendente, quando hoc acciderit: & similiter Saturnus, nisi sit in initio mensis. & sit Luna aucta lumine & numero, quia si abscideris aliquid à corpore, aut perforaueris, putrescit, & minutio uel perforatio non proficiet patienti infirmitate. Et non abscidas uenam, nec eradices dentes, Luna in signo mobili uel communi, nisi sit Luna munda à malis, aut fuerit fortuna fortis cum Luna, uel iungatur ei Luna ex trino uel sextili aspectu. Dolores autem qui fuerint in oculis, & quæ contingunt eis ut flegmon & albedo, & cæteræ infirmitates quæ curantur ferro, sit hoc in augmentatione Lunæ & eius numeri, secundum quod dixi tibi ante hoc capitulum, & sit Luna munda à Marte in curatione oculi proprie: quod si aspexerit, abstineas in hoc. Si uero Saturnus aspexerit, tunc si Luna fuerit aucta lumine & numero in initio mensis, non impedit: cum autem remotus fuerit à præuentione, fac Lunam aspiciere Martem, ex trino aspectu, & ipsa sit iuncta fortunæ, & non des Marti fortitudinem in aliqua curatione oculorum, quia sapientes conuenerunt super impedimentum Martis in capite: & dixerunt etiam, omne

Oculorum.

omne quod curatur cum ferro, aspice potestatem eius ex corpore: & non ponas Lunam, nec ascendens in hoc signo, nec contingas aliquid cum ferro, cum Luna fuerit in signo communi, nec in signo mobili.

Electio in radendo caput, cum medicamine.

Cum uolueris radere caput cum annora, id est, cum quodam medicaminis genere auferre capillos, aut caetera, sit hoc, cum Luna fuerit in signis foemininis, deficiens lumine. Quòd si nequueris hoc facere, non ponas eam in signis pilosis, ut est Aries & Leo, & caetera ex signis bestialibus: sitq; dominus ascendentis descendens à medio caeli ad angulum terræ.

Electio in emptione seruorum.

Et cum uolueris emptionem seruorum facere, caue ne iungatur Luna malis, aut sit sub terra malus, aut sit in signo mobili: quia significat, quòd erit seruus ille infidelis domino, & non erit in uno esse stabilis, aut erit fugitiuus, si fuerit Luna separata à malis, & iungatur fortunis, & ipsa in Libra erit hoc utile præter Libræ, quæ est ad hoc utilior. In signis autem fixis erit patiens ac sustinens, & honoratus à domino suo, præter Scorpionem: quia erit tunc susurro & accusator, ac uerbo debilis. In Leone erit cupidus & propter ingluuiem uentris accidet ei dolor uentris, & erit latro. & sit Luna in signis communibus: quia hoc erit laudabile, præter Piscem: quia cogitabit in animo suo prodicionem & infidelitatem erga dominos suos, & detrahet eis, ubi non fuerint. Et time coniunctionem Lunæ cum malis: quia cum iuncta fuerit malis, significat quòd seruus uendatur.

Questio de danda ingenuitate.

Et cum uolueris seruum ingenuum, caue à præsentia Lunæ in signo 12. sicut est in libro quinto Dorothei. Et cum uolueris ingenuum liberum reddere seruum, sit hoc, cum Luna fuerit munda à uitijs, aucta lumine & numero, & iuncta fortunis. sitq; ipsa fortuna orientalis aucta: quia si fuerit occidentalis aucta, inueniet bonum: sed accident ei dolores, & non cessabit deficere, donec moriatur. In augmento uerò luminis Lunæ, erit Saturnus in corpore & in augmento numeri, significabit inuentionem substantiæ, & sint Sol & signum mediæ caeli mundi à malis: quia si fuerint impediti, inueniet dominus aliquod impedimentum secundum naturam signi. et sit hora liberationis, cum luminaria se aspexerint ex trino uel sextili aspectu, ut sit concordia ac dilectio inter seruum & dominum, & inueniet ab eo bonum. Nam quartus aspectus medius est, & aspectus oppositionis significat, quòd seruus contendit cum domino suo: & qui fecerit seruum ingenuum, cum Luna fuerit impedita, melior erit ei seruitus, quam ipsa libertas. pone ergo Lunam in signis fixis.

Signum septimum, siue septima domus, cum suis electionibus: ex primò de coniugio.

Cum uolueris electionem coniugij, caue ne sit Luna in 12. & caue ne sit in signis, quæ non sunt utilia ad hoc: quæ sunt, Aries, Cancer, Libra, Capricornus, Aquarius. & caue à signis, in quibus fuerint mali, & cauda. Cum uolueris firmare mulierem, sit hoc, cum Luna fuerit iuncta fortunis, & fuerit in signo mobili, cunctisque illis melius est signum Libræ. & caue in firmatione, ne sit Luna in signo fixo: in coniunctione autem, id est, quando ingreditur quis ad uxorem, ut utatur cum ea, caue ne sit in signo mobili, neq; in communi: sed sit hoc, cum Luna & ascendens fuerint in signo fixo: & meliora ceteris sunt, Leo & Taurus. Scorpio uerò & Aquarius mulieri sunt utilia: & medietas Tauri melior est in initio eius, quam in fine: medietas uerò Geminorum prima deterior est, & finis est bonus, Aries quoque & Cancer sunt mali. Leo uerò laudabilis: nisi quòd unusquisque eorum non cessabit destruere substantiam socij sui: & Virgo utilis est mulieri, quæ iam fuit nupta, uirgini autem non. Libra quoque mala est. initium Scorpionis utile est, & finis eius malus: quia significat quòd societas illorum non prolongabitur. Sagittarius quoque malus est, & similiter initium Capricorni: medietas eius ac finis bonus est. Aquarius quoque malus est, & Piscis similiter: nullaque utilitas est in coniugio, cum Venus aspexerit malos: sitq; hoc coniugium, cum Venus fuerit in domibus fortunarum, & terminis earum iuncta domino domus suæ: si autem fuerit malus domi-

nus domus suæ, sit separata ab eo, & sit Iupiter eleuatus super eam, aut iungatur propterea Venus ex trino aspectu: sitq; Luna & Iupiter, ac Venus aspicientes se inuicem ex trino uel sextili aspectu, hisq; melior est aspectus trinus, & maximè triplicitas aquæ, & sit Luna aucta lumine & numero, libera à malis, & sit Venus semper in exaltatione sua aut triplicitate, uel gaudio suo, aut in coniunctione Iouis uel Mercurij, & Mercurius fortunatus ac fortis. Similiter apta Solem, sicut prædiximus tibi, quia ex Sole et ascendente scitur esse uiri, & ex Venere, & Luna, & signo septimo scitur esse mulieris. caue ergo ab aspectu malorum ad eos ex coniunctione uel quarto aspectu, aut ab oppositione. Et si fuerit mulier nupta, sit Luna in signis communibus, & opus secundū quod prædixi tibi, & sit ascendens hora coniugij ex signis quæ prædixi tibi, aut sit Luna in his, & non ponas aliquem malorū in ascendente, nec aspiciat eum ex inimicitate, sitq; aliqua fortuna narū in medio cœli, & dixit Dorotheus. Quia tunc tribuetur eis filius in eodē anno, quo iunguntur. quod si fuerit in gradu medijs cœli fortuna, prægnabitur mulier in prima coniunctione.

Electio in exitu ad bellum.

Scientia horarum exitus ad bellum, oportet ut ponas ascendens aliquam domorum planetarum altiorū, quarū fortior est domus Martis, cum fuerit in sextili uel trino aspectu ascendentis, & sit dominus ascendentis in ascendente uel in undecimo, & caue à quarto, sexto, septimo, & octauo ac nono, & non sit cōbustus, uel cadens, aut iungatur planetæ cadenti, qui non recipit eum, & fac dominum ascendentis iungi domino septimū, aut pone eum in ascendente, uel in secundo cum Marte. Et si uolueris ut iungātur, fac eos cōiungi in angulis, ut sibi obuiet, & cadet inter eos bellum: & pone contra Martē fortunā habentē in ascendente partem, ut probibeat eum ab ascendente. Et non eas ad bellū, nisi sit Mars in aspectu amicitie cum domino ascendentis, aut sit ipse dominus ascendentis, & sit fortis in bono loco, & non impeditus, neq; combustus: & sit in signis directæ ascensionis: & caue ne ponas eum, nisi in horz ascendētis, ut sit eius auxiliū erga eum, quem mittis ad bellum. apta quoq; Lunam, dum milites mittis ad bellum, quia liberabuntur iussu dei. apta etiam secundum, & dominum eius ad milites incipientis, & octauum ac dominum eius ad milites inimici. & non ponas dominum octauū in septimo, nec in octauo: sed pone dominum octauū in secundo uel in undecimo. & pone partem fortunæ, & dominum eius in ascendente, uel in secundo, & nō ponas eos in octauo & septimo, nō ponas ascendens ac dominum eius impeditos, cum inceperis hanc rē, similiter dignitatem duodecimæ Lunæ: quia necesse est in re belli, aptare stellas belli, id est, Martē ac Mercuriū: Lunam quoq; & dominū eius domus. Aspice ergo in aptatione horū, & nō negligas in hoc, nec tradas eos obliuioni. Et scito, quia cū utrosq; exercitus sapiēter produxeris ad bellum, sicut prædixi, adipiscetur uictoriā ipse, qui ex eis natus fuerit in nocte, in cuius natiuitate habuerit Mars partem: quia Mars est dominus bellorum, & illi commissa sunt bella, & fortassis pacificabuntur, uel dimittēt bellum, id est, cum bonus fuerit locus exitus eorum ad bellum.

Electio in emendo, uel mutuo accipiendo aut restituendo instrumenta belli, & in destruendo aliquem locum uel instrumentum aliquod.

Et cum uolueris emere arma & instrumenta belli, sit hoc cū Mars fuerit in domo sua, aut in exaltatione uel triplicitate sua in fine mensis: quia sapientes cauēt, ne sit Luna in initio mensis cum Marte, & in fine eius est utilius. Et si uolueris destruere castra tua, sit inceptio, cum fuerit Mars infortunatus, non habens fortitudinem. Et cum uolueris aliquod instrumentum belli destruere, incipe hoc, cum fuerit Mercurius impeditus, & absq; fortitudine. & cum uolueris destruere terram, incipe cum fuerit Luna infortunata, non habens fortitudinem: & cum uolueris destruere oppositionem belli, sit hoc, cum Mars fuerit impeditus, & absq; fortitudine. & cum uolueris destruere locum idolorum, & locum in quo orator, sit hoc, cum Venus fuerit impedita, & absq; fortitudine.

Signum

Signum octauum, siue octaua domus, cum suis electionibus.

Cum aliquis homo uoluerit disponere, uel aliquid cōmendare, non incipiat hoc, cum ascendens ac signum Lunæ fuerint mobilia: quia hoc significat, quod ipsa commendatio annulletur: commendetur autem, cum Luna fuerit deficiēs numero: & aucta lumine, & nō iūgatur Luna planetæ sub radijs, quia hoc significat celeritatem mortis: & eo callidius, cum fuerit Luna cum Marte, uel in eius quarto, uel in eius opposito: aut fuerit Mars in ascendente, aut aspicias eum ex inimicitate, quia hoc significat, quod ipsa cōmendatio nō annulletur. & morietur infirmus ex eadem infirmitate, & non perficietur ipsa commendatio post mortem eius. et cum fuerit Saturnus cum Luna similiter in ascendēte, uita ipsius uiri prolongabitur, & perficietur ipsa commendatio post eum, & non annullabitur in uita eius, neq; post mortem ipsius. Et si fuerint Iupiter & Venus simili modo à Luna & ascendente dominus illius commendationis, finiet uitam suam, & sequetur commendatio.

Signum nonum, siue nona domus cum suis electionibus: & primò de peregrinationibus.

Non dimittas dirigere peregrinationes super natiuitatem eorū, super ascensiones scilicet omnis natiuitatis, & eius angulorum: & sit Luna in ascendente eius, uel in medio cœli illius. Et apta dominum rei quem petis, & apta dominū anni, scilicet signi profectiōis, & dominum ascendentis radici, atq; anni scilicet reuoluti. quod si ignoraueris quod dixi, aspice sibi ei qui uenerit tibi à domino rei, quæ petitur ubi sit locus eius à domino ascendentis. post hoc indica ei horā, eius natiuitati, uel interrogatione consimilē. hoc est, non ponas ascendens interrogationis, & dominum eius cadentem ab ascendente eius recessiōis. Sitq; ascendens recessiōis 10. ascendens interrogationis, uel natiuitatis, si petieris regnū. Et si petieris negotiationē 11. ab ascendēte interrogationis. Similiter in omni re quam quæsieris, pone ipsum signū ei ascendens, sitq; Luna in angulis & in succedentibus angulorū. Et si fuerit libera à malis, sit aspiciēs ad ascendens. Si uerò impedita fuerit, fac eam cadere ab ascendēte, & sit dominus ascendentis, & dominus domus Lunę in angulis, & Luna aspiciat dominū domus suæ. Et caue ne ponas Lunā cū malis, aut in aspectu malorum ex quarto aspectu uel oppositione: quia aspectus malorū ad ascendēs leuior est aspectu eorū ad Lunā in peregrinatione primę, quia cōiunctiōes cū Marte in initio mēsis, significat latronē uel ignē. & caue ne ponas Lunā in quarto semper, sed pone eā in quinto: quia si fuerit in hoc loco fortunata, erit minus ad laborē illius peregrinationis, & magnū proficuum rebus eius: & plus ad profectū illius, minus quoq; ad solutionē corporis illius: & leuius ad eius iter, & plus ad saluationē eius, quod cū ipso fuerit, atq; profectū, horribilis est præsentia etiā Lunæ in ascendente, in introitu, atq; exitu: quia timetur peregrinanti infirmitas in suo itinere, uel grauis labor in corpore. Si autem fuerit ad regē, pone Lunam iunctā Soli, uel domino mediū cœli, ex trino uel sextili aspectu, & sit Sol in bono loco in ascendente, uel in 11. uel in 10. quia si fuerit ita, inueniet ex eo bonum. Et si fuerit in 9. aut in 3. & 5. significat laborē, & modicū profectū. Similiter angulus occidentalis & quartus, significat paucitatē boni cum labore & tarditate. Et si petieris nobiles, & iudices, uel sectarū auctores, id est, episcopos, & ceteros tales: sit coniunctiō Lunæ cum Ioue ex angulis, aut in loco bono ab ascendente. Si uerò fuerit exitus tuus ad actores præliorum, sit coniunctiō Lunæ cum Marte ex trino uel sextili aspectu, & caue ab eius coniunctiōe, & ab angulis, & sit in haiz in sequentibus angulorū. Et si fuerit exitus tuus ad eos qui sunt perfectæ ætatis, uel ad ignobiles, sit eius cōiunctiō cum Saturno ex amicitia, & sit Saturnus in succedentibus angulorū. Si uerò fuerit exitus tuus ad mulieres, iunge Lunā Veneri, & sit in signo masculino: & si potueris, ut sit in locis quæ prædixi tibi ad participationem, fac. Et si fuerit exitus tuus ad scriptores, & mercatores, ac sapientes, sit coniunctiō cum Mercurio, & caue ne sit Mercurius tunc sub radijs, aut retrogradus, aut aspiciat eum mali: quia quotiēs fuerit stella, cui iungitur Luna uel planeta, qui fuerit in opposito ascendentis, aut domi

nus 7. tardus uel retrogradus, uel impeditus, significat inuolutionē aut duritiā in ipsis modis. Si autē fuerit peregrinatio in aqua, sit Luna in signis aquæ, à malis libera, & ascendens exitus, & non sit cum Saturno. Et caue in peregrinatione aquæ à coniunctione Lunæ cum Saturno ex angulo: & caue à Saturno, ne sit in signo aquæ, & ne sit fixus in ascendēte exitus, aut cum Luna. quòd si non potest fieri, quin ita sit Luna iuncta fortunæ, uel in aspectu eius ex trino uel sextili aspectu, aut ex angulo, ut auferat malignitatē Saturni, ex naufragio aut impedimento, uel tempestate graui, in equitatione etiā maris, non ponas luminaria impedita, quia si fuerit apta & salua à malis. Et si non fuerit fortunata à fortunis, significat salutem & prosperitatē. Si uerò impedita fuerit, erit ipse uir mortuus uel perditus in peregrinatione sua. & non equites mare. Cum Luna fuerit interlunio Saturni, quia hoc horribile est. Si autem equitaueris mare propter negociationem, apta Mercurium & Lunam propriè, & sit aspiciens Iouem ex Cancro uel Pisce. Nam Scorpio horribilis est in equitatione maris propter locum Martis & eius inimicitia erga equitantes mare. Et timet terminos malorum in equitatione maris, quia in equitatione litoris minus impedimenti est, quàm in equitatione maris. Et si fuerit peregrinatio in terra, sit Luna non in signis aquaticis, munda à malis. Et caue ab aspectu Martis in peregrinatione litoris, sicut admonui te cauere à Saturno in equitatione maris. & caue ne sit peregrinatio, qualicūq; modo fuerit Luna in Scorpione. Et scito quia saniora sunt signa terrea ei qui uoluerit equitare in terra, & aquatica ei qui uoluerit equitare mare. Et Saturnus maioris impedimenti est in mari: & eo fortius, si nō aspexerit Iouem. Et caue à peregrinatione in terra & mari, cum Luna fuerit in ultima parte signi Libræ. Scito hoc totum.

Electio pro ingressu itinerantis regionem uel ciuitatem.

Aptatio regionis ad ingressum peregrinantis, & scito quòd oportet te, cum uolueris aptare regionē, ad quam ingrederis, ut aptes secundū ab ascendēte, dū ingrederis qualem cūq; regionē uel ciuitatē uolueris. Et cū hoc feceris, iam aptasti regionē. Et debes aptare ascendēs & dominū eius, & Lunā, ac dominū secūdi, si potueris. Pone ergo eū fortunā, et sit super terrā in nono aut in decimo, uel undecimo, & nunquam pones eum sub terra in quarto scilicet aut quinto, uel sexto: quia hoc horribile est in peregrinatione, & in omni opere quod petis in ipsa regione. Et sit super terrā, siue fortuna fuerit seu malus, et studet ut sit dominus Lunæ cū domino secūdi super terrā, & nō ponas sub terra, quia hoc nō est laudabile, nisi sit illud quod petis in ipsa regione res quāuis occultare, ut nō appareat, donec perficiat. Et sit Luna tūc à Sole infra 12. & 15 gradus: & caue ad hoc ut sit Luna, donec egrediat de sub radijs usq; ad tres gradus fortunata. hoc enim melius & laudabilius est omni quo indiges in occultatione: & si petieris regnū in ipsa regione, apta mediū cœli, & dominū eius cū secūdo ab ascendente & Lunā. Post hoc aspice in peregrinationib. secundū quod dixit Dorotheus. In peregrinatione aquæ locū Lunę in signis. Quod si fuerit in prima facie Arietis, aspexerint uel non aspexerint planeta, significat facultatē eius rei. Et si fuerit in Tauro, minus erit ei impedimentum Martis. Si autē aspexerit Saturnus, impediet eum, & naufragiū ei faciet. Et in secūda facie Geminorū, significat tarditatē, post hoc salutē: in Cancro autē salutē ex omni impedimēto, in Leone uerò dic impedimentū: & eo fortius, si aspexerit malus. et in Virgine dic prosperitatē et tarditatē, atq; reuersionē. et in Libra, cū trāserit 10 gradus, nō peregrinabis in terra, nec in mari. & in Scorpione dic tristitiā. & in Sagittario dic antequā perficiat iter, reuertatur. & in initio Capricorni aliquātulū boni. & in Aquario dic tarditatē & salutē. & in Pisce dic impedimentū & destructionē. & si aspexerit malus, augebit detrimentū. Si uerò fortuna aspexerit, meliorabit impedimētū, et cōfortabit bonū. Scito hoc.

Signum decimum. siue decima domus, cum suis electionibus, & primò in cundo cum rege ad regionem, cui præest.

Cum uolueris proficisci cum rege uel principe ad regionem, cui iam præerit, sit hoc cum Iupiter fuerit in ascendente, uel in 9. quia hoc significat, quod

quod ille qui uadit, inueniet in itinere illo bonum & gaudium, & uidebit quod sibi placebit: & caue, ne ponas Iouem in quarto, quia hoc horribile est: & testificetur illi Luna ab aliquo angulorum et Venus. et caue, ne sit Saturnus et Mars in ascendente, uel in aliquo angulorum, aut Venus. non ponas Lunam sub radijs. & caue, ne sit cum Luna uel cum malis, quia in hoc nihil boni est. si enim peregrinatus fuerit, non redibit: & si infirmatus fuerit, morietur: & si abierit ad bellum, interficietur, aut superabitur.

Electio pro sublimatione ad regnum.

Et cum uolueris sublimari, & moueri ad regnum, sit hoc cum ascensione Leonis: & sit Sol in Tauro in medio caeli, & sit Luna in ascendente, iuncta fortunis, aut domino medij caeli.

Electio pro ponendo regem in sede imperij.

Et cum uolueris introducere regem in sedem imperij sui, sit ascendens signum fixum & quartum: similiter & dominus medij caeli liber a malis, & dominus ascendens in bono loco receptus. & dominus non aspiciat ex inimicitia. & sit Luna aspiciens dominum domus suae ex amicitate. dominus quoque quarti signi aspiciat fortunam. Si autem nequiuersis, super quod praedixi, sit Luna recepta, & dominus quarti in loco forti, aspiciens fortunam. quod si nequiuersis, fac eum cadere ab ascendente, & aspectu eius, & pone fortunam, aspicientes signum quartum & medium caelum.

Electio pro faciendo praepositum super redditus.

Et cum uolueris eligere horam, ut sit praepositus super redditus, sit Luna iuncta Saturno in initio mensis ex amicitate, & sit in domo Saturni & fortunae, aspicientes eum, quia hoc significat stabilitatem, & quod opus sit stabile. sit quoque medium caeli signum fixum, ut sit opus unum.

Electio in firmando principatum.

Et cum uolueris firmare principatum uel ducatum, sit Luna in domibus Martis fortunata, & sit aspiciens Martem ex dilectione cum fortunis in fine mensis iuncta eis: & eo dignior erit ipsa confirmatio ducatus, quae est infra regnum, cum fuerit Luna munda, & non fuerit in domibus malorum, neque in Cancro, nisi sit Luna munda in hoc ad dominum belli, & sit hoc in domibus Martis. & melior ac utilior illis est Scorpio, propter fortitudinem Martis, & eius stabilitatem in eo.

Electio pro inimicando regi.

Et si uolueris inimicari regi, fuerisque tu ipse qui inimicatur, sit hoc, cum fuerit Luna aucta lumine: sintque Luna & ascendens mundi a malis, & dominus ascendens in loco optimo ab ascendente in aliqua dignitatum suarum directus, & saluus a malis, siue fortuna fuerit, siue malus. & sit dominus septimus in loco malo ab ascendente, non aspiciens fortunam, neque luminaria.

Electio pro mitigando regem iratum tibi.

Si uero tibi iratus fuerit uel inimicatus, non appareas ei, nisi cum fuerit Luna deficiens lumine atque ascendens, & dominus eius ac Luna impediti, & sit dominus septimi fortunatus, in bono loco ab ascendente, te ut sit hoc fortius et ad res tuas.

Signum undecimum, siue domus undecima, cum suis electionibus: et primo in faciendo amicitiam.

Cum uolueris amicitiam facere cum aliquo, sit Luna munda ab angulis malorum, & sit dominus aspiciens ascendens ex amicitia, & ponas Lunam iunctam substantiae planetae, quem petieris: ut Venus ad mulieres, & Mercurius ad scriptores & uniuersos circulos, secundum quod ueniet ex hoc.

Electio in petendo ab aliquo uiro aliquam rem.

Et cum uolueris petere ab aliquo uiro aliquam rem, sit dominus ascendens aspiciens ascendens ex amicitate, sitque ascendens signum fixum aut commune, & sit dominus ascendens in eo, uel in eius triplicitate, aut quarto aspectu. & caue ab oppositione, aut ne Luna sit iuncta malis, aut non aspiciat dominum domus suae. Si autem non aspexerit Luna dominum domus suae, non perficietur ipsa res. Pete ergo semper res, cum fuerit Luna aucta lumine & numero, & dominus

ascendentis directus, & Luna iuncta fortunis. Si autem fuerit directa fortuna, & Luna iuncta fortunis augmentatis, quia augebitur. et caue ne sit Mercurius in malo esse: quia si fuerit impeditus, & ipse fuerit receptus, significat importunitatem uel tristitiam, & duritiam, & reuersionem secundam in petitione. dimitte ergo fœditatē, et pone Lunam iunctā planetę, ad quem perinet res tua, ut Sol pro rege, & Mars pro ducibus & bellatorib. similiter de reliquis dominis circularū.

Signum duodecimum, siue domus duodecima, cum suis electionibus: et primò de emendis bestijs.

Cum uolueris emere bestiam, sit hoc cum Luna iuncta fuerit fortunis, & ipsa fuerit directa orientalis, ascendens, & caue coniunctionem malorum, quia tūc timetur de bestia: & si fuerit domita, & iam equitata, eme illam, cum fuerit ascendēs signum cōmune, & Luna in signo fixo, præter Aquariū & Scorpionem. & sit ille cui iungitur, directus ascendens, ut addat bestia in precio & corpore: quia si fuerit retrogradus ascendens, erit corpore bestię diminutio, sed augebitur preciū. Et si fuerit directus descendens, erit aucta corpore, & non conuenit ei preciū. Si uerò indomita fuerit bestia, sit ascendēs signum cōmune, & Luna in signo mobili, iuncta fortunę. Post hoc fac sicut prædixi tibi in primo capite.

Electio de exitu ad uenationem.

Et si uolueris exire ad uenationem, egredere sub signo communi, & sit dominus 7 deficiens ac descendens, & sit in succedentibus angulorum: quia si fuerit cadens, significat quod euadet uenatio, postquam adeptus fueris eam, & sit Luna in uniuerso exitu ad uenationem, separata à Marte, fortunata, in loco optimo ab ascendente. & non exeas ad uenationem, cum Luna fuerit in fine signorum, nec uacua cursu, neq; in signo mobili: & caue ne non aspiciat eam dominus domus suę: quia si aspexerit eam, significabit ei uoluntatem & facilitatem in eadem re, & pone Mercurium mundum à malis in uenatione maris. Si autem uolueris uenationem montis, sit Luna in Ariete, uel eius triplicitate. Si uerò fuerit uenatio auium, sit Luna in Geminis & eius triplicitate, iuncta Mercurio, uel separata ab eodem Mercurio, & ipse sit descendens, quia hoc melius est. Et si uolueris uenationem maris, sit hoc & ascendens signum cōmune, & dominus eius in signo aquatico, & caue ne sit ascendens signum igneum, sitq; Luna aspiciens dominum domus suę. & scito quod impedimentum Lunę cum Marte in uenatione maris deterius erit, & paucioris profectus. Caue igitur ab impedimento Martis in uenatione maris, & caue ab impedimento Saturni in uenatione littoris. Et scito quod Venus & Luna cum fuerint boni esse, & Mars non impedierit eas in uenatione maris, duplicabit uenatio domino suo, & multiplicabitur, & lucrabitur dominus eius lucrum maximum, & prosperabitur uenatio domino suo. Sit ergo Luna iuncta Veneri, & Mercurius sit cum eis etiam: sed si impeditus fuerit Mercurius à Saturno, non proderit hoc. Et caue ne sit Mars in signo aquatico, & ne iungatur ei Luna, aut separetur Venus à Marte.

Electio in fugiendo, et quicquid uolueris occultè facere.

Si autem uolueris facere fugā, aut operari opus occultū, & omnis qui uoluerit fugere uel abscondi, sit hoc cum Luna fuerit iuncta fortunis, & separata à malis, & sit Luna iuncta Saturno sub radijs, & sit iuncta fortunis tēpore egressionis suę de sub radijs. & luminaria cum orta fuerint super aliquā rem, detegent eam, & apparere eam facient. Caue ergo ab aspectibus eorum in simili modo.

Electio in querendo fugientem.

Et cum quæsieris fugientē, sit in hoc Luna iuncta malis, aut egrediat de sub radijs, & occurrat in ipso egressu suo malo ex quarto aspectu, uel oppositione, aut coniunctione, & nō ponas Lunam nec planetā receptorē dispositionis in quarto.

Electio in scribendo epistolam, et est de electionibus, quę non sunt in 12 signis.

Cum uolueris scribere epistolam, sit hoc cum Luna fuerit iuncta Mercurio, munda à malis, & sit Mercurius fortis, & fortunatus, non retrogradus, nec impeditus, sitq; ipse & Luna mundi à malis.

MESSAHALLACH DE RATIONE

CIRCULI ET STELLARVM, ET QUALITFR

operantur in hoc seculo. Cap. I.

Via dominus altissimus fecit terram ad similitudinem sphaerae, & fecit circulum altiore in circuitu eiusdem uolubilē, & posuit terram fixam et immobilem in medio circuli, non declinantem ad dextram, neq; ad sinistram, & posuit quatuor elementa mobilia, & fecit ea moueri per motum septem planetarum. Caput uerò draconis, & signa, & uniuersae stellae participantur septem planetis in operibus suis atq; naturis. Simile est ergo opus planetarum in hoc mundo lapidi magnētis, & ferro. quia sicut subtrahitur ab hoc lapide ferrum per notam longitudinē: ita omnis creatura & uniuersa quae sunt super terram, efficiuntur à motu planetarum, & uniuersorum quae sunt super terram, tam sementum quàm animalium. fortuna seu impedimentum, aptatio quoq; uel destructio fit ex motibus planetarum & operibus eorum. cuius rei maxima significatio est diuersitas hominum in esse suo, & in fortunis atq; infortunijs. Et quia uidemus quosdam rationales priuari bonis, quosdam uerò stultos bonis perfrui, nunquid hoc non habet aliquam causam significantem? quod fortuna, & infortunia fiant absq; abritio & uoluntate eorum qui patiuntur, fortunatorum scilicet & infortunatorum, & hoc totum nutu dei est opus planetarum, & eorum fortuna atq; infortunia.

De diuersitate uestigij operis stellarum in plagis terrae. Cap. II.

Scito quod sit planetis opus diuersum, secundum diuersitatem climatū, quia in quibusdam climatibus fiunt quidā planetæ fortunæ, & quidam mali in alio climate diuersis ordinibus, & ideo debet omnis rationalis intelligere rationes climatū atq; regionum. ut regio Aethiopia, apud quam est calor semper: & terra Sclauorum, apud quos est frigus semper. Cumq; significauerint planetæ ciuibus Aethiopiæ frigus superfluū, temperatur eorū aer: & cum hoc significauerit Sclauis, corrūpet eorū aer & peribit eorū habitatio. Et ob hoc necessaria est sciētia rationis climatū & regionū, atq; aerum. Et scito quod sciētia astrorū sit grauis ualde, & quod dignius ex ea sciri potuit, est hoc, omne scilicet uniuersale ac plurale, ut sunt reuolutiones annorū, et eclipses, & horū omniū significationes intellege. et hoc non fit, nisi per cognitionem naturarū signorū, & quicquid significat unumquoq; & ex regionibus & prouincijs, & uniuersis rebus, & iam prædiximus hoc in libris nostris. sed nunc dicamus partem harum rerum breuiter, & modò incipimus cum dei auxilio.

De naturis signorum. Cap. III.

Signa sunt 12, in unoquoque signo sunt 30 gradus, & in unoquoque gradu 60 minuta, atque in unoquoque minuto 60 secunde, & sic usque ad quātitatem puncti, hoc est usque ad infinitum. & hæc sunt nomina eorum, Aries, Taurus, & cætera. Et sunt eis significationes super ignem, & aerem, aquam, & terram. Nam tria ex eis sunt ignea, Aries scilicet, Leo, & Sagittarius. Et tria terrea, Taurus, Virgo, & Capricornus. Et tria aerea, Gemini, Libra, Aquarius. Et tria aquatica, Cancer, Scorpio, & Pisces. Signa enim ignea sunt calida. Et aquatica frigida. Terrea quoq; sunt frigida. Et aëria calida. Et scito quod omnia signa calida sunt masculina & frigida foemina. & omnia masculina sunt diurna, & foemina nocturna. Sunt quoque signorū quatuor mobilia, in quibus scilicet, mouetur tempus, quae sunt Aries, Cancer, Libra, & Capricornus. Et quatuor fixa, in quibus figitur tēpus, quae sunt Taurus, Leo, Scorpio, et Aquarius. Quatuor quoq; sunt bicorporea siue communia, in quibus uidelicet iunguntur duo tempora, quae sunt Gemini, Virgo, Sagittarius, & Pisces. Hæc sunt naturæ signorum, intellige.

K 4 Dereuolu-

CVM uolueris scire, quid accadat in mundo de pluujs, & uentis, &c. constitue ascendens hora introitus Solis in primum punctum Arietis, & constitue planetas septem ad eadem horam: & facta figura, considera quis eorum præsit ei. Qui si fuerit fortuna, aptabitur tempus: si uerò fuerit malus uel impeditus, erit mundus corruptus. Et similiter fac in quartis anni & mensibus eius. Et scito, quòd planetæ, cū plures cōiuncti fuerint in signis aquaticis, in reuoluitōe anni, significabunt multitudinē pluuia: & in signis ignis significabūt superfluitatē caloris, & siccitatis, uel terrę sterilitatis: et in aereis, significabūt multitudinē uentorū: & in terreis significabunt gelu, atque niues: & similiter in quartis anni, cū fuerint planetæ in locis frigidis, significabunt grauitatem frigoris, & minutionem caloris. Scito quoq; cum præfuerint ei Mars & Saturnus, & non aspexerint eos fortunæ, significabunt multitudinem guerre, et destructionem mundi: ita etiam, cum fuerit Mars dominus quartæ æstiuales, & fuerit in aliqua domorum Mercurij, significabit multitudinem pluuiarum & pestilentiarum: & scito, quòd grauitas siccitatis, & terræ sterilitatis, uel penuriæ annonæ, non fit, nisi ex coniunctione planetarum in signis igneis. Intellige hoc, & proba secundum quod dixi tibi, & inuenies.

De eclipsi Lunæ, & eius significatione.

Cap. V.

OPortet te considerare eclipses anni tam lunares quàm solares, & scire ascendens mediæ eclipsis, & eum qui præfuerit eidem ascendenti, & eius figuræ: qui si fuerit malus, significabit impedimentum, & destructionem: si uerò fuerit fortuna, significat aptationem. Et scito, quòd eclipsis Lunæ cum fuerit in signis frigidis, significat grauitatem frigoris: & in aquaticis, nimietatem pluuiarum, si adiuuerit tempus, id est, si fuerit hyems. Si uerò fuerit æstas, significat temperamentum aeris. intellige, & proba sic cætera. Intelligas etiam, quia cum fortunæ aspexerint Lunam, & receperint eam, erit eius significatio in his quæ significauerit super bonum & proficuum.

De mutatione temporum, per mutationem planetarum.

Cap. VI.

CVM uolueris præscire temporis uarietatem super res diuersas mundi corruptibilis, scito signa planetarum ponderosorum, utrum sint scilicet calida, uel frigida: quæ si fuerint calida, significabunt calorem in æstate, et temperamentum aeris in hyeme. Et si fuerint in signis frigidis, significabunt frigus in hyeme, & temperamentum in æstate. Et similiter cum coniuncti fuerint planetæ in signis aquaticis, significat superfluas pluuias, & aeris corruptionē per easdem pluuias in hyeme, & temperamentum aeris, ac multitudinē roris in æstate: & secundum hoc proba, quia nō errabis. Planetæ autē ponderosi sunt, Saturnus, Iupiter, & Mars: debes quoq; copulare eis Solem. Scito quòd planetæ pōderosi deniq; cum fuerint in directō alicuius regionum, significabunt siccitatem, necnon terræ sterilitatem: cum uerò elongati fuerint ab ea, significant multitudinē pluuiarum. Volo intelligi per propinquitatem, cum sint in signis septentrionalibus, & per longitudinem in meridianis. Scito quoq; quòd planetæ ponderosi, cum fuerint omnes orientales, significabunt siccitatem: & cum fuerint occidentales, significabunt multitudinē pluuiarum in hyeme, & temperamentum aeris in æstate. Et similiter in ortu significant aptationem aeris in hyeme, & nimiam siccitatem in æstate.

De eclipsi Solis, & eius significatione.

Cap. VII.

SCito quòd in eclipsi Solis non potest fieri, quin significetur aliquod magnum accidens secundum quantitatem eclipsis ipsius, hoc est, ut sit ex 4 corporis, Solis, & supra. Scientia autem eorum quæ accidunt, de eclipsi Solis, est ut ut scias ascendens mediæ eclipsis, & planetas uincentes super figuras eclipsis. Quòd si fuerint mali, significabunt malum, & detrimentum, & mortem regum, atque diuitum. Et si fuerint fortunæ, significabunt fortunam & aptationem esse rerum.

Planetæ ponderosi.

rerum. Et scias, quòd eclipsis Solis cū fuerit in Ariete, & significabit interitū regum & diuitum, & siccitatē, siue terrę sterilitatem, atq; famem, & ita in reliquis signis igneis. In aquaticis autē significabit multitudinē pluuiarum, & detrimentum ab eis. intellige quoq; quod fortunæ cum aspexerint, minuent malum: mali uerò cum aspexerint, amplificabunt illud, & minuent fortunam. Scito etiam, quod cum Sol uel Luna fuerint hylech, uel alcohoden alicuius, & obscuratus fuerit, significabunt ei cuius fuerit hylech, uel alcohoden, periculum magnum, uel infirmitatem grauem, nisi aspexerint fortunæ.

De coniunctione omnium planetarum, & eorum effectu. Cap. VIII.

Coniunctio planetarum, significat accidentia huius mundi, & eius res, quę sic considerantur tempore coniunctionis planetarum altiorum, & inferiorum: quia fortunæ significant fortunam, & bonum effectum. Si uicerint, super figuram coniunctionis: si uerò mali uicerint, significabunt malum, & effectum malum. Noueris etiam, quia cum coniuncti fuerint in aliquo signorum, significabunt detrimenti multitudinem secundum substantiam eiuſdem signi. hoc est, si fuerit cōiunctio in signis aquaticis, significabit detrimentū pluuiarū, & sic in cæteris signis. Si autē cōiuncti fuerint in signis fœmininis, significabunt pestilentiam, & mortem fœminini sexus animalium. & idem dicitur de masculinis. Et scito, quòd cōiunctiones & eclipses luminarium, cum fuerint in signis fixis, significabunt durabilitatem mali, & eius detrimentum. & si fuerint in signis mobilibus, significabunt paucitatem durabilitatis mali, & illius detrimenti. Si uerò fuerint in signis communibus, significabunt mediocrem malum, & hoc idem dic de bono.

De coniunctione planetarum superiorum. Cap. IX.

Scito quòd res maximę atq; mirandę accidant ex coniunctione planetarum superiorum, & hoc fit propter tarditatem motus eorum. Cumq; coniuncti fuerint ipsi tres in uno termino uel facie, & aspexerit eos Sol, significabunt destructionem sectarum, & regnorum, & eorum mutationem, & res maximas secundum quantitatem fortioris eorum, & uincētis super signa eorum. & hæc est coniunctio eorum maxima, quę significat prophetiam & destructionem quorundam climatum, & res maximas: & maximę si auxiliatus fuerit eis aliquis planetarum inferiorū. Et scias, quòd fortior cæteris erit significator. Qui si fuerit fortuna, significabit fortunam. Et si fuerit malus, significabit malum atq; tribulationem. Intellige etiam, quod hi planetæ, cum coniuncti fuerint in exaltationibus suis, significabunt bonum, et aptationem temporis, & multitudinem commotionis bellorum, & demonstrationem miraculorum. Si uerò coniuncti fuerint in casibus suis, significabunt detrimentum, et siccitatē, & sterilitatē terrę, atq; famem, nisi sint fortunati. Et noueris, quia cum coniuncti fuerint in signo igneo, significabunt etiam terrę sterilitatem: & in signo aquatico, pluuię multitudinē. In aereo quoq; significabunt fortitudinem uentorum: & in terreo, superfluitatem frigoris, atq; detrimenti. Et cum coniuncti fuerint in signis masculinis, significabunt detrimentum animalium masculinorum. & sic de fœmininis.

De coniunctione maiori. Cap. X.

Iam narrauimus, quòd res principales accidunt à coniunctione maiori, quę est cōiunctio planetarum superiorum. Sed sunt his planetis superioribus alię coniunctiones, significantes etiam accidentia maiora. Coniunctio namq; Saturni et Iouis, est cōiunctio maxima, & hæc significat accidentia & sectas. Scientia autem accidentiū ex ea habetur, aspiciēdo ascendens et planetas hora coniunctionis eorū, & quis eorū dominatur in figura. Qui si fuerit fortuna, significabit bonū & aptationē tēporis. Et si fuerit malus, detrimentū & siccitatē, necnō terrę sterilitatē, atq; guerras. Scito ergo, quòd cū Iupiter fuerit fortior Saturno, significabit locū in eadē coniunctione. Si uerò Saturnus præerit, significabit detrimentum atq; tribulationē. Et scito, quòd cōiunctio eorū in signis igneis & aereis significet

gnificet siccitatem, & terræ sterilitatem, nec non fori grauitatē, & in terris destructionem seminum & famem. In aquaticis uerò significabit nimietatem pluuiarum ac pestilentia, tali conditione, quòd sint impediti. Si demum fuerint fortunati, significabunt augmentationem bonorum in omnibus eorum significatis, & mali diminutionem. Item scias quòd coniunctio maior, cum fuerit in aliquo angulorum, & maximè in angulo medijs cœli, significabit apparitionē regis uel prophete ex parte eiusdem signi. Si autem fuerit ipsum signum fortunatū, & dominus eius boni esse, significabit hoc illius triumphum atq; dominationem. Si uerò fuerit impeditum & dominus eius, significabit eius interitum atq; deiectionem, & erit coniunctio metuenda post annos eiusdem coniunctionis notos, quos alibi commemorauimus.

De coniunctione media. Cap. XI.

Coniunctio media, est coniunctio Martis & Saturni, & hoc significat accidentia bellorum, atq; guerrarum contrarietates. Cumq; uolueris scire eadē accidentia, scito dominantem in figura eorum coniunctionis, qui si fuerit fortuna, significabit bonum & aptationem esse. Et si fuerit malus, significat malum, & eius impedimentum. Scias etiā, quòd coniunctio eorum in signis hominum, significet multitudinem infirmitatum eorum, & coniunctio eorum in aliquo angulorum anni, significet contrarietatem diuitum uel regum, & guerrarū multitudinē, & durabit res, donec iungantur alia uice. Et cōiunctio eorum in igneis significat siccitatem, & terræ sterilitatem, & in aereis uentos, in aquaticis uerò multitudinem pluuiarum, & in terreis gelu & niuem & frigoris multitudinem. Scias etiā, quòd fortunæ cum aspexerint, minuunt malum, & mali augebunt, proba, quemadmodum narraui tibi: & inuenies, si deus uoluerit.

De coniunctione minori. Cap. XII.

Coniunctio minor, est coniunctio Iouis & Martis, & hoc significat accidentia, quæ fiunt ex pluuijs & niuibus, & corruptionem aëris atq; guerrā: si autem uincit in eorum coniunctione fortuna, significabit fortunam: et si malus, malum. Et scito quòd Iupiter & Mars, cū iuncti fuerint in ascendēte anni, uel in aliquo angulorum eius, significabit commotionem & diuersitatem regum, nisi aspexerint fortunæ. Scito etiā, quia quotienscunq; iuncta fuerit fortuna cum malo, apparebit natura fortioris eorum. Et cum iunctus fuerit malus malo, superabundabit malum: nisi is qui præfuerit coniunctioni, sit fortuna, intellige. Hoc est ultimum eorum quæ protulimus in hoc libro, & est ex secretis scientiæ astrorum.

DE N A T I V I T A T I B V S. S E C V N D A

D V M O M A R. L I B E R P R I M V S.

Quar Mar Belnalfargdiani Tiberiadis dixit: Scito, quòd diffinitiones natiuitatū in nutritione sunt quatuor. Vna scilicet eorū, quæ non gustant cibum, nec est uita animabus eorum. Secunda eorum, qui gustant cibum, & non nutriuntur. Tertia eorum, qui gustant & nutriuntur: sed non perueniunt ad longinquam uitam. Quarta uerò eorum, qui nutriuntur, & perueniunt ad longinquam uitam, id est, ad senectutē. Sed nunc de prima diffinitione dicendū est, de illis scilicet, qui non gustant nec nutriuntur. Ut aspicias gradū ascendētis, et angulos, gradus quoq; luminariū, & horū omniū dominos & dominos triplicitatis ascendētis omnes tres, & partē fortunæ, ac dominum eius. Dominum etiā cōiunctionis uel præuentio nis, quæ fuerit ante natiuitatem nati. Post hæc aspicias almutaz super hæc loca, id est ipsum planetam, qui habuerit dominum in his locis, siue unus fuerit, seu duo, uel tres. Qui si fuerit unus, & inueneris eum cadentem, & impeditum ex gradibus alicuius mali, hoc est, ut sit cum malo in uno gradu: aut fuerit gra-
dus

dus signi ascendens impeditus, tunc nihil gustabit, donec moriatur. Et impediti fuerint gradus luminantiū quomocumq; fuerint, & gradus ascendens non gustabit aliquid, si deus uoluerit. Ptolemæus quoq; dixit, quia cum impeditum fuerit luminare, cuius fuerit auctoritas, & gradus ascendens, recesseritq; dominus luminantium ab angulis, nō gustabit cibum, donec moriatur: eademq; hora huius rei, cum peruenerint luminaria ad malū. Vniuersi autem antiqui dixerunt, quia cum recesserint domini triplicitatis ascendens omnes tres ab angulis, recesserintq; luminaria & domini eorū, & recesserit coniunctio uel præuentio & eius dominus, tunc natus nō gustabit aliquid, si deus uoluerit: aut ipse natus non erit homo, uel erit ex illis qui nascuntur cū aliquib. signis, ut simiē, uel ipsi, qui dicuntur à rusticis mutati. id est, erit natus monstrū, uel brutū animal. Si autē fuerit brutū animal, fuerit cū recessione horum, quæ dixi impeditū à malis, maliq; præfuerint eis, erit ipsum animal lupus impediēs, qui nō associabitur hominib. Si uerò præfuerint mali & boni, maximē si fuerit Mercurio in his locis aliqua dignitas, erit animal de his, quæ associantur hominibus, & cum quibus ludunt. Secūda diffinitio, ut aspicias ascendēs, & angulos atq; gradus luminariū, et eorū dominos. Dominos quoq; triplicitatis ascendens tres, & partē fortunę, & eius dominū, coniunctionem etiā uel præuentionē, necnon & dominū coniunctionis, uel præuentionis, quę fuerit ante natiuitatē nati. Si fuerit almutaz, qui habet dominū in his locis cadens ab angulis, præfuerintq; eis mali, & fuerit inter almutaz aliqua longitudo ex gradibus, significat quod gustet, & nutriatur, donec almutaz peruenerit ad malos per corpus, aut per radios, tūc significat quod peribit, dū peruenerit ad malos per dies, uel mēses, uel annos, secundū quantitatem ipsorum graduū, si deus uoluerit. Et similiter si fuerint mali in angulis, & almutaz cadēs, & gradus ascendens iunctus malo, aut gradus male Lune, tūc ad annos, seu mēses, uel dies secundū quantitatem ipsorum graduū, qui fuerūt inter eos, peribit natus, si deus uoluerit: & si omnia ista, uel plura eorū ceciderint ab angulis, gustabit cibū, & non nutriēt. Si autē uolueris scire horā, dirige ex gradu ascendens in corpora malorū, et quartos aspectus eorū, siue oppositiones ad unumquemq; signū, mensem per gradus æquales. quod si transierit annus, uerte profectioes, dando omnib. xxx gradibus, annū, & tūc peribit natus, si deus uoluerit. Aspice etiā in hora ad quasdā fortunas, si fuerint in angulis, aut in loco optimo, in dignitatibus scilicet suis, uel planeta qui fuerit dignior gradu ascendens, & anno atq; partē fortunę, qui hic significat secundum quantitatem fortitudinis eius, atq; debilitatis, quod perueniet ex uita ad mēses secundum quantitatem donationis eiusdem planetae ex annis suis minoribus atq; maioribus, & fortasse erunt dies secundum quantitatem, esse eius in debilitate & fortitudine. Secundum autē quod Dorotheus putat, cum ceciderint domini triplicitatis ascendens, primus & secundus, significat quod natus non nutriatur, maximē si fuerit Saturnus in natiuitatibus noctis in angulo, & Mars in natiuitatib. diei, & erit hora mortis eius, quando profectio alterius alicuius anni peruenerit ad angulos, quia malus cū fuerit in angulo, non ueniet annus ad aliquem angulorum, quod non sit ibi lumē quarti aspectus mali, aut eius oppositionis, aut corpus mali, si non fuerit mortuus in primo anno, & putatur in libro similitudinum almutaz, si fuerint duo, & unus eorum fuerit impeditus, morietur natus, & non poterit alius sufficere. Similiter domini si fuerint tres, & unus eorum impeditus fuerit, & duo fortes, infans durabit: sed non prolongabitur eius uita. Si uerò tres fuerint impediti, & unus fuerit utilis, non remanebit natus, si deus uoluerit: similiter quatuor, & unus eorum fuerit impeditus, uel duo, & ceteri fuerint uitales, remanebit puer: sed non prolongabitur eius uita, si deus uoluerit. Tertia diffinitio est, ut nō sit nato hylech, neq; alcohoden: sed fuerint luminaria & domini eorum, dominus quoq; ascendens liberi à malis, & à retrogradatione uel cōbustione, uel cadētes liberi à gradibus malorū, & eorum oppositione uel coniunctione à domino quoq; malorum in eis. Cum enim fuerint natiuitates huiusmodi, nutrietur natus: sed non perueniet ad lōgin quam uitam

quam uitā, si deus uoluerit, & fortassis destruetur uita eius infra 12 annos. Nam cū fuerint natiuitates secundum quod diximus, differimus loqui de eis natiuitatibus propter casum significatorum, donec percurrat ascendēs unū orbē, hoc est, duodecim annos ad unū quodq; scilicet signū annū unū. Nā quotiēs peruenit orbis ab ascēdēte ad corpora malorū, uel ad quartos aspectus, seu oppositiones eorū, timebitur de eo, donec percurrat unū orbē ascendēs. Cūq; trāserit unus orbis, dirigimus ei ab ascendēte ad unumquēq; gradū, annū unum per ascensiones eiusdem climatis, in quo natus est, quousq; perueniat ad malos, si deus uoluerit. Quarta autē diffinitio est eorū, quib. fuerit hylech & alcohoden, & liberi fuerint domini nutritionis, quos diximus in principio capitulo, si deus uoluerit. Scientia hylech aspicias in natiuitatib. dici ad Solem. Si fuerit in ascēdēte, aut in 11. uel medio cœli, erit hylech in quocūq; signo fuerit, tã fœminino quã masculino. Si uerò in 8. uel 9. fuerit, & fuerit signū masculinū, hylech erit. Et scito q; Sol uel cœtera loca, q̄ per hylech exercētur, non poterit esse hylech, nisi aspiciat eū dominus domus eorū, uel dominus terminī aut exaltationis, aut triplicitatis: quia si fuerit hylech, & unus prædictorū, qui sunt domini dignitatū eorū in quibus sunt, non aspexerit ea, annullabitur eorū hylech. Similiter Luna in nocte ac die, & pars fortunæ, & gradus coniunctionis seu præuentionis, necnō & gradus ascendētis: si autē nō fuerit Sol hylech, aspice Lunam: quæ si fuerit in angulo, uel in succedēte angulo in signo fœminino, aspexeritq; eā aliquis prædictorū 4. erit hylech. Si uerò non conuenit Lunæ, ut sit hylech, fueritq; natiuitas præuentionalis, incipe à parte fortunæ, & quære hylech ab ea, quemadmodum ostēsum est tibi. Si uerò fuerit natiuitas coniunctionalis, incipe ab ascendēte, quærēs ab eodē hylech, & præpone eū parti fortunæ. Et scito, sicut prædiximus, quia nō poterit esse hylech, nisi aspiciat eū aliquis prædictorum 4. Qui si non aspexerit eū unus ex quatuor, destruetur eius hylegia: & si præmiseris ascendēs, & non conuenierit ei, ut sit hylech, quære post ipsum hylech ex parte fortunæ. Qui si isti non poterint esse hylech, quære hylech à gradu cōiunctionis, qui fuerit ante natiuitatē. In cōiunctione scilicet à gradu cōiunctionis, & in præuentione à gradu Lunæ hora præuentionis. Sed si hunc nō aspexerit unus 4, sicut prædiximus, frustrabitur, si deus uoluerit: & si aspexerint hylech omnes 4. ille qui fuerit gradu hylech propior, per numerum graduū ante uel retro, & fuerit loco fortior, erit alcohoden, cum fuerit unicuiq; eorū una auctoritas. Si uerò aliquis eorū habuerit duas auctoritates uel tres, ipse præerit, siue propior fuerit eius aspectus, uel longior, tantū ut aspiciat signū, si deus uoluerit. Cumq; sciueris hylech & alcohoden, scito quòd alcohoden significat annos uitæ nati, & eius pericula: hylech uerò significat uitā nati, si deus uoluerit. Cum autem peruenit hylech secundū annos constitutos per gradus ascensionum, scilicet ad unumquemq; gradum, annum ad corpora malorum & eorum radios, & ad caudam, ad 4. quocq; aspectus Lunæ, & ad gradum eius, aut oppositionē sui gradus, & fuerint ipsi anni annis alcohoden equales, uel propè eos, & non proiecerit fortuna radios ad ipsum terminum, in quo peruenit hylech ad malū, peribit tūc natus. Et si peruenit ad malum, & non fuerint anni consimiles annis alcohoden, periclitabitur periculo simili mortī, et euadet, si deus uoluerit. hæc est dispositio ordinis hylech. Et scito, quòd hylech sonat nomen, quod latinè uxor potest dici: & alcohoden similiter uir sonat ab hac significatione. quia sicut mulier sine adiutorio uiri bene domū suam regere non potest, ita et hylech sine auctoritate alcohoden annos uitæ significare non sufficit: licet quidā astronomi solo hylech utātur, & alcohoden nō curāt. Aliter locus diciū uitæ hylech, eo quòd ab eo quæratur status uitæ: & alcohoden, dator uel significator annorū diciū. sed redeamus ad librū. Vniuersitas eorū hylech putauit Dorotheus, quòd Sol nō sit hylech in 8. uel 7. nisi sit in signo masculino: qui si fuerit in his locis in signis fœmininis, is effœminabit, et debilitat eius fortitudo, & erit inæqualis, id est, tēperatus. Ptolemæus uerò putauit, qd Sol nō sit hylech in 8. quia hic locus turbidus est & tenebrosus, et nullū lumē ascendētis est in eo, & laudauit

Alcohoden.
Hylech.

& laudauit nonum, quia est in triplicitate ascendens sibi confimile, & eiusdem generis. Est quoque locus gaudij solis, quod est fundamentum eius: quumque temperatus fuerit in eo sol, bona in eo efficietur uita: & durabit, si Deus uoluerit. Putauit idem Ptolemæus, quod cum autoritas fuerit solis in nocte in inquisitione hylech, & fuerit in oppositione horum locorum sub terra erit hylech. Dixit autem & Dorothius, quia cum fuerit in nocte, in oppositione horum locorum sub terra erit hylech. Dixit autem etiam Dorothius, quia cum fuerit in nocte, in oppositione horum locorum in quibus diximus eum posse fieri hylech, in die erit hylech, nisi sit in signis masculinis. Si autem non fuerit sol in die, in his locis non poterit esse hylech, quare tunc hylegia à luna: quare si fuerit in angulo uel succedenti angulorum, erit hylech absque scrutatione signorum masculorum seu foeminarum. Sed utilius est, ut sit in natiuitatibus foeminarum in signis foemininis, & in natiuitatibus masculorum in signis masculinis. Omnes uero putauerunt, quod luna sit hylech in tertio, quia est locus gaudij et fundamenti eius. Sed de nouo putauit Dorothius, quod luna cum fuerit in hoc loco, erit impedita. Ptolemæus autem non denegauit lunam posse fieri hylech in nono, sed tribuit ei regulam solis: quod si luna non fuerit in his locis, & ceciderit, quaeretur hylech. Si fuerit natiuitas coniuunctionalis ex gradu ascendens scilicet nati. Si uero fuerit natiuitas praeventionalis, incipies à parte fortunæ, quod est ascendens lunæ, & postposuerunt gradum ascendens, & ideo praeposuerunt partem fortunæ in praeventione, quia luna est tunc plena habens potestatem noctis cum perfectione sua, & ceperunt ab ascendente in natiuitatibus coniuunctionalibus, quia luna fit in coniuunctione absque lumine, & tunc erit lumen totum solis scilicet ascendens. Si autem inceperis à parte fortunæ, & fuerit in angulis, uel in succedentibus angulorum aptabitur hylech, & non quaeretur utrum sint masculina signa uel foeminina. Et si inceperis ab ascendente, erit hylech omnino, nisi sit ibi pars fortunæ, uel fuerit impeditum: & non consideratur utrum sit cadens ab angulis, quia est in eo, & non est aliquid quaerendum, quia quod timetur deesse aliorum locorum hylech ex profectu uel in profectu. Possibile est enim, ut sint praedicta loca in locis profectis. Ascendens autem non desinit esse in profectu. Si uero sol & luna & pars fortunæ uel ascendens non conuenit hylech, aspice coniuunctionem uel praeventionem, quare fuerit ante natiuitatem, & quam harum aspexerit, si sit in angulo uel succedenti angulo erit hylech: & non est consideranda natura signi & sexus, utrum sit masculinum uel foemininum. Cumque sciueris hylech, & uolueris scire diuisorem alcochoden secundum dicta Dorothij, aspice dominum domus et dominum termini, ac dominum exaltationis seu triplicitatis, et incipies ex eis à domino termini: qui si proiecerit suos radios, ad ipsum terminum aspiciens eum, ipse erit alcochoden. Si uero non proiecerit radios suos ad ipsum terminum, & proiecerit dominus domus uel exaltationis aut triplicitatis, qui proiecerit radios ex ipsis, ipse erit alcochoden, si fuerit eorum dignitas una, id est, si fuerit unius dignitatis. Si autem unus eorum habuerit dignitates, proieceritque radios suos ad ipsum terminum, erit hic alcochoden. Similiter dominus trium dignitatum dignior, qui loco fuerit fortior. Si uero fuerit idem locus, uel consimilis, ipse qui fuerit in angulo, uel soli si fuerit in ortu cuspide propior, erit fortior, & haec est expositio esse eorum, id est, alcochoden in cuspide. Si fuerint utique planetae in angulis, uel in succedentibus angulorum, ille qui fuerit propior gradui angulorum, uel succedentibus angulorum fortior erit: & si fuerit unus eorum peregrinus, & alter in domo sua erit fortior. Si uero fuerint orientales, ille qui fuerit soli propior, erit fortior. & commisce hylech planetam, qui fuerit in ascendente uel in medio caeli. Et commixtio eius est, ut aspicias planetam qui fuerit in ascendente uel in medio caeli, si habuerit aliquam dignitatem in hylech ex domo uel exaltatione, aut triplicitate seu termino, uocabitur particeps, id est, erit consimilis ei, & dignior habebitur illo, qui habuerit unam partem, id est, unam dignitatem. Quod dixit Dorothius, quod Saturnus & Iupiter & Mars cum fuerint orientales, uel cum sole in uno gradu, aut in aliqua stationum, uel ante haec loca, uel post ipsam per septem dies, dum

inde habuerint aliquod testimonium in hylech, temperat uel fortasse præerit hylech uel alcocho den. Melior autem & dignior est dominus termini hylech, si proiecerit radios suos ad terminum hylech. Cum uerò fuerint multi fortes, fuerintq; eorum partes æquales, & aspexerint omnes hylech, ipse qui præ ceteris aspectu propior fuerit hylech, præerit hylech. Ptolemæus autem nominauit ita aspectū quasi unā ex cæteris dignis partibus. Dixit, quūq; aspexerit dominos dignitatū hylech ex domo & exaltatione, seu triplici, & termino, qui plus dignitatis fuerit cū aspectu, ipse erit alcochodē qui præerit. Si autem fuerit planeta habēs in hylech unā dignitatē, & aspexerit, fueritq; alter habēs tres dignitates, & nō aspexerit dominus triū dignitatū, præerit. Dixitq; etiā, quod ille planeta est dignior ut præsit, qui plus dignitatis habuerit in ascendēte, & luminaribus, et in parte fortunæ, seu in gradu coniunctionis uel præuentionis quæ fuerit ante natiuitatem.

Quod si fuerit planeta habens dignitatem in tribus uel quatuor locis, seu in duobus ex his locis, scilicet supradictis, constituemus eum almutaz super natiuitatem qui præerit, id est, qui habet dominium. Post hæc aspiciemus ad sciēdos annos locum ipsius planetæ almutaz, qui si fuerit orientalis & in angulo, & cum hoc fuerit in suo hayz, id est, planeta masculinus in die in signo masculino super terrā, &c. Et fuerit in sua dignitate, ut in domo et exaltatione, in triplicitate & termino, eueneritq; ut sit in hayz, & in angulis, qui sunt ascendens, & mediū cœli, dabit annos suos maiores. Si uerò fuerit in dignitate sua orientalis & in sequētib; angulorū, & maximē in hayz, cum non fuerit in gradibus anguli, liber significabit annos suos medios: et si fuerit liber eodē modo quo diximus, sed fuerit cadēs ab angulo, significat annos suos minores. Si autem acciderit ei cum casu retrogradatio & peregrinatio, uel descētio, significabit iuxta numerū annorū suorum minorū horas. Cum uerò sciueris ipsum autorē, & uolueris scire quid augebūt ei planetæ uel minuēt ex annis ita aspice. Si aspexerit eum fortuna, augebit ei annos suos minores, nisi sit retrograda uel combusta, quia tunc addet ei secundum numerū annorū suorum minorū menses. Si uerò aspexerit eum malus quanto aspectu uel oppositione, aut fuerit coniunctus, id est, cum eo in uno gradu uel signo minuet ei secundū annos minores. Et Mercurius cum fuerit cū fortunis et dātibus, dabit annos suos minores. Cum uerò fuerit cū malis & minuētibus, minuet similiter annos suos minores. Cumq; sciueris annos nati ex annis significationū alcochoden, diriges ei hylech ad radios malorū ex quarto aspectu, uel oppositione & coniunctione unius signi, à tertio quoq; uel sextili aspectu per gradus ascensionis regionis suæ ad unū quemq; gradū annū. Cumq; peruenerit ad malum, absq; proiectione radiorū fortunæ ad ipsum gradū & similes fuerint ipsi anni annis alcochoden, ipse erit annus in quo peribit natus: & maximē, si fuerit annus nati & dominus ascensionis eiusdem anni, necnō & dominus profectio nis eius impediti ab ipso malo. Et scito quotienscunq; peruenerit profectio hylech ad radios uel corpus malī, id est, ad gradus ubi erant malī, & radij eorum in radice natiuitatis ad corpus malī, siue proiecerit radios suos ad ipsum gradū, uel non, erit annus periculi & abscissionis. ex malis abscissores sunt malī: & eo deterius, si si fuerit malus in cursu gradus hylech ex altitudine & declinatione: quia Dorothius putauit, quod hylech coniunctus fuerit malo ex quarto aspectu uel oppositione, fueritq; malus, id est, accipiēs uersus septentrionē & meridiē in latitudine remotus ab itinere hylech, non inficiet dominum natiuitatis, sed faciet ei periculum: & non facias directionē absq; notitia latitudinis planetæ, id est, non dirigas hylech, uel aliquod tale, nisi facias latitudinem planetarū atq; stellarū fixarū. Post hæc scias in circulo indirecto, cuius gradus uadit planeta malus per latitudinē ab itinere circulo signorum. Et cum sciueris, proijcies radios eius ex eodē gradu tunc, cum peruenerit hylech ad radios eius trini uel textili, seu quarti, aut oppositionis aspectus, uel ad eius corpus, interficiet, si Deus uoluerit.

Interfectores uerò sunt Saturnus & Mars, & Sol, ex oppositione & quarto aspectu & cōiunctione, Luna quoq; cum fuerit ex quarto aspectu solis qualiscunq;

cunq; hylech iunctus fuerit ei, interficit. Similiter & cū fuerit in omni oppositio-
ne eadē etiā luna, quando iūgitur per corpus suū ei gradus signi ascendētis,
cum fuerit hylech interficit: nec non & si ipsa iūgitur gradui ascendētis cum fue-
rit ipsa hylech interficit: quia luna inimica est ascendētis. Similiter etiā ascendēs
inimicatur ei propter diuersitatē substantiarū suarum, quia ascendēs est ex substā-
tia ex die, id est, substantiā a caloris & solis. Luna uerò ex calore noctis & frigō-
ris, & sunt inimica adinuiçē & contrarij. Loca etiā nubilosa & tenebrosa ex circū-
lo coniūgitur eis hylech, interficiūt. Nam cor Scorpionis & cor Tauri præ nimio
eorū calore & superfluo, si ei iungitur hylech, interficiunt. Mercurius quoq; cum
fuerit cum malis, in quarto scilicet aspectu eorū uel oppositione; aut in sextili uel
trino aspectu in casu uidelicet a malis absq; aspectu eorū, & iūctus fuerit gradui
corporis hylech, uel eius sextili, aut trino uel quarto aspectu aut eius oppositio-
ne interficit. Sed si fuerit econtrariō quæ dixi, non interficit. Gradui etiā occiduo
id est, septimo, si iungitur hylech uel luna, aut quicquid ad eum direxeris, interfi-
cit. Et cum perfecta fuerit directio in fine signi cum dimidio annorū alcohoden
minorū uel mediorū aut maiorū interficit: & cum mutatur dispositio ab
hylech, ex termino mali in terminum mali ab ipso introitu alicuius mali, & si nō
interficit, timebitur de eo quod iam diu durauerit de ipso termino.

ET scito, quod Ptolemæo uidebat ut luna semper dirigatur ad radios malorū
& fortunarū ad sciendū esse corporis in sanitate uel infirmitate, & esse ma-
tris & parū fortunæ ad sciendū acquisitiones uiri diuitias scilicet & eius pauper-
tates, & solis ad sciendum esse patris & regni et magistri. Videbatur quoq; sibi,
quod directio gradus mediij cœli per ascensiones circuli directi. Rursum ipsi &
uniuersis alijs uisum est, ut dirigat ad sciendū esse eius ex gradu ascendētis, quod
diuisiones terminorū ad radios malorū atq; fortunarū. Eodē si euenerit, ut sit di-
uisor malus, & diuisio fuerit in radijs malorū, prænuñciat in hoc angustias & ma-
lum, & continentia, infirmitatē quoq; corporis, et corruptionē cōplexionis secū-
dum quantitātē naturarū mali. Si uerò diuisor fuerit malus, & radij fuerint fortu-
næ, erit esse eius cōmune, id est, infirmitates cū salute, & paupertas cum abundā-
tia. Si uerò diuisor fuerit fortuna, & radij similiter fuerint fortunæ. Si quis natorū
fuerit ex filijs pauperū, & mediorū in esse continentia, erit similiter mediocris di-
uisione, erit mediocris suo esse, & in sua continentia, si Deus uoluerit.

Scientia projectionis radiorum, scito quod hylech siue sol, uel luna fuerit, uel
salud quodlibet. Cum uolueris uitam scire nati, & eius esse, diuisione eiusdē
uitæ, necesse est tibi incipere opus projectionis radiorum planetarū ab eis. Et de
duobus modis ex dictis antiquorū, quorum unus est per quam accipiunt, & ope-
ratur, ferē uniuersi qui diuidimus radiū, quod est opus Dorothis. Cuius hoc est
opus incipiēs, aspice locū planetæ, & ipse etiam per gradus æquales atq; minuta.
Post hoc scito aspectū eius sextilem uel quadratū siue oppositū, quia proiecit ad
eos radios suos per similes gradus æquales atq; minuta, & uerte eos in gradus
ascensionū eiusdē signi, et hi erūt radij planetæ, & in signo suo aspicias gradus e-
iusdē: & uerte eos in ascensiones, & scribes eos, & hoc est gradus corporis eius,
& similiter facies ascendens, & loca duodecim per gradus ascensionū, hoc est o-
pus quod operati sunt antiqui, & hoc uerbi gradus. Si esset hylech in decimo
gradu Arietis, & malus ad quē uoluimus dirige in uigesimo gradu Scorpionis,
dirigimus a loco hylech in gradu Tauri ad radios & mali. Dirigemus autem ut
supra minuendo ascensiones, quæ sunt in directo hylech de ascensionibus quæ
sunt in directo uiginti graduū Tauri: & qui remāserint, ipsi erūt gradus directio-
nis scilicet, quorum numerū debemus dare annos, &c. Ptolemæus autem uteba-
tur alio modo, & dicebat quod uniuersi radij congregentur in cuspide, id est, in
puncto terræ, & fuerit una res, & dixit quod necesse est nobis scire radiorum di-
uersitatem secundum situm loci. incipiēs enim operari radios per longitudi-
nē planetarum, ex angulis, & per ascensiones ciuitatis in qua fueris, sicut operā-
beris in hoc capitulo: & cum ordinaueris locum planetarum, diriges hylech, &

gradum ascendens secundū has longitudes, quemadmodū dixi tibi. Et cum peruenit ad malos, malum secundū esse & fortitudines, si Deus uoluerit. Scito quod hylech sol & luna, aut quodlibet aliud cū fuerint in his locis, qui sunt inter medium cœlum & gradū occidentem, dirigetur retrorsum, id est, uersus septimū contra successiōem signorum: & gradu cadente, qui præascendens accipiens retrorsum à capite gradu ascendētis per ascensionē climatis, & secundū lumen graduū, qui fuerunt inter eos per ascensionē ad unūquēq; gradū annum, & interficit. Et hæc directio bene exposita est in libro introductionum Alcabitij & Halbumasar. Si uerò ad caudā fuerit directio, dirige à gradu caudę per gradus ascensionis, & secundum numerū graduū, qui fuerit inter eos, erit anni. Si autem in hylech hic inter mediū cœlū & occidentem, & dixeris ad ea: Dirige retrorsum contra successiōem signorum uersus occidentem, sicut prædixi tibi. Et scito quod mali non possunt esse plus quàm sex. duo mali, Saturnus scilicet & Mars, & Mercurius cū fuerit cum eis, uel in natura eorū in aspectu. Et quartus cum sol fuerit cū Marte propriē, aut in quarto aspectu eius, aut eius cōiunctione seu oppositiōe, aut in eius sextili uel trino aspectu fortunæ ad eos, tunc enim fit malus similis cū Saturno. Quintū uerò malorū est caput, & sextū est cauda. Et scito, quod mali necessariò sunt sex. Nam duo sunt mali naturaliter, Saturnus & Mars: et duo accidentaliter, Mercurius & Sol: duo uerò localiter, Caput & cauda. Scito quod hæc omnia esse cū fuerint, sicut prædixi tibi. Et cum congregati fuerint hi sex super Venerē, absq; aspectu fortunæ, erit natus spadus. quod si dominus triplicitatis Veneris primus fuerit fortis, proficiet ei hic. Sin autē erit cū hoc quod passus fuerit laboriosus, indigēs cibo uētris sui omnia diebus uitæ suæ. Cumq; uoluerit scire uitam nati, & esse eius in diuisione uitæ suæ, necesse est tibi ut incipias operari projectiones radiorū planetarum. Post hæc diriges hylech eius, id est, gradus secundum opus harū longitudine, iuxta quod dictū est in opere eius. Cumq; uolueris dirigere hylech ad aliquē gradū malorū, uel ad radios eorum, accipe quod fuerit inter hylech & gradū mali per ascensionē in ciuitate in qua natus est puer ex gradibus atq; minutis, et quod eiegerit pone ad unūquēq; gradū annum. Cuius opus est, ut accipias à primo minuto signi Arietis: usq; ad gradum & minutū in quo fuerit hylech per ascensionē ipsius ciuitatis. Iterū accipies à primo minuto Arietis usq; in gradū, et minutū in quo fuit malus, et eius radij, & accipies superfluū quod fuerit inter eos, hoc est, minues minorē de maiori: & quod remanserit ex ipsa, est longitudo quę fuerit inter eos: ponesq; unicuiq; gradui annū, & hoc est opus hylech. Et iam multoties reiteraui tibi in hoc libro ad sciendū esse nati, ut dirigas semper in natiuitatibus gradū ascendens, quia ipse diuisor est qui uocatur Algerbutar. Post hoc aspicias, quod remanserit ei donec perficiat terminū suum, ex gradib; atq; minutis, & pones eos per ascensionē ad unumquēq; gradū annum. Deinde aspice cū perfectus fuerit terminus ex domino secundi termini quot gradus habet pones, quia eos etiam per ascensionē, quia ipse dimittet secundū numerum ipsorum graduū annos: cumq; fuerit in radijs fortunæ diuisio & diuisor fuerit, fortuna erit in ipsis annis in tranquillitate & abudantia, seu largitate uitæ, & pertinet ad finē eorum, quæ significauit ex bono, cū peruenit gradus ad gradū fortunæ, si Deus uoluerit. Similiter donec facies, perficiatur opus uita. De diuersitate autē alcochoden dixit Dorotheus, quia si essent unī planetæ tres dignitates, & alteri una, et aspexerit dominus unius, dominus uerò trium non aspexerit, esset ille qui aspexerit dignior. Ptolemæus uerò dixit, cui fuerit plus dignitatis, erit dignior & attentior, siue aspexerit, siue non.

DE NATIVITATIBVS LIBER SECVNDVS.

VPER directionem gradus hylech, & gradus ascendens scilicet natiuitatum. In reuolutione eorum annorum, &c. quæ necessaria sunt eis ex directione. Directio ad sciendū esse regis, & ad sciendū quantū præerit regno, & ad reuolutionē anni mundi siue anni nati. Nam uel directione regis, uel diuitum diriges eis à gradu mediū cœli

cœli per ascensiones cœli directi ad omne lix. minutū, ad octo secun. donec perueniat ad malos, uel ad fortunas unum diem, & diriges similiter ad sciendū esse corporis regis in sanitate & infirmitate, corporis eius à gradu ascendenti ad malos ad fortunas, & diriges in reuolutione annorum mundi, uulgi & rusticorum à gradu ascendenti ad malos & fortunas, ad omne lix. & 8 secunda diem unum, & ad sciendum esse regis à gradu medijs cœli ad fortunas, & malos ad omne lix. minuta 8. secunda. & in reuolutione annorum natiuitatum diriges ad sciendum, esse annorum nati à gradu ascendenti ad fortunas, & malos ad omne lix. minuta, & 8. secunda unum diem. Cumq; peruenit perfectio ad fortunas signi incolumitatem & prosperitatem atq; profectum: cumq; peruenit ad malos, significat infirmitatem & amissionem atq; cōmixtionem esse illius, si Deus uoluerit. Ex profectio in reuolutione annorū nati, ut aspicias à gradu ad quē peruenierit profectio ab ascendente ad omnes 30. gradus annum unum. Post hæc pones ex gradu ad quem peruenit annus usq; ad perfectionē triginta graduum, & uniuerso anno, id est, dabis uniuerso ann. triginta gradus. Deinde aspicias quot gradus, sicut inter gradum ad quem peruenit annus, & gradum fortunæ uel mali, & accipies superfluum quod fuerit inter eos, & multiplicabis eos in ip. & sept. unius integri, & secundum quantitatem ipsorum graduum accipies ex diebus: & cum fuerit coniunctio gradus cum malo, erit duritia, & malum esse ex uita: & cum peruenit ad fortunas secundum quantitatem eiusdem numeri duodecies multiplicati, signi largitatem & dilationem eius esse, & æqualitatem complexionis, ac sanitatem eius secundum quantitatem naturæ illius fortunæ in circulo: id est, si fuerit dominus substantiæ, significat substantiam: & si fuerit dominus domus reginæ, significat regnum, uel domum à rege.

Dixit Messahallach, cum se mouerit rex uel princeps, & fuerit in secundo ab ascendente Mars, indicat ei quod habebit damnum in his quæ ad Deum pertinent, in propinquis scilicet eius et filijs, uel regno atq; substantia. Intrabit enim super eum hoc detrimentum ex contentione bellorum, uel combustione. Si autem fuerit Saturnus, erit quod dixi ex latronibus aut naufragio, uel infirmitate. Sed si fuerit malus receptus, non impediet hic, & erit de eo aliqua mentio: sed non perficietur, & meliorabitur. Si uero non fuerit receptus, aut fuerit in descensione sua, patebit & magnificabitur, donec audietur ab omnibus: & eo fortius, si fuerit planeta retrogradus, quia significat solutionem & destructionem. Similiter fortunæ significat aptationem & bonam laudem.

Item dixit Messahallach: In electionē & constitutionem principū, cum fuerit dominus domus lunæ retrogradus, significat odium militū, & ciuū regionis erga eum qui eligitur, cum ingreditur princeps opus suū. Porro anni uitæ ex Alcochoden sunt, secundū quod tibi narrabo. Aspicias planetā qui præfuit hylech: qui si fuerit in domo sua uel exaltatione aut triplicitate sua in medio cœli; aut in ascendente uel in ii. cū fuerit diurnus, & in nocte, id est, in tali fortitudine in figura diei in quarto & in quinto, significat annos suos minores. Et si fuerit peregrinus, & occidentalis in his locis, significat annos suos minores. Et scito, quod peregrinatio & occasus, & retrogradatio uel cōbustio non tantū nocet planetis altioribus, q̄ tum planetis inferioribus. Cum autē fuerint planetae altiores impediti graui impedimento, significat secundū numerū annorū suorum minorum menses uel dies. Cum autē fuerit Alcochoden extra, id est, domum, & cætera hæc loca in angulis uel succedentib. angulorū, significat annos suos siue peregrinus fuerit, uel qualitercūq; fuerit esse eius, nisi sit cōbustus: quia cōbustio significat paucitatem uitæ. Et si fuerit alcochoden in cadētibus ab angulis, significat annos suos minores. Et qualicūq; modo significauerit annos secundū quantitatem ipsorū annorū, erunt dies uel menses. Si autē cōbustus fuerit, significat numero annorū suorum minorū dies uel horas, & quidā ex eis moriūtur, & nō gustabūt uitā: & maximè, cum fuerit ipse Alcochoden et ascendens impediti aliquo impedimento, id est, si fuerint impediti à malis, et luna fuerit impedita in angulis à malis

uel extra angulos. Scito quod cum aspexerit alcochoden fortunæ, & ipse nō fuerit sub radijs solis, augent ei, & dant ei annos suos minores. Et scito, quod cum fuerit alcochoden combustus, & nihil significauerit, & fuerit Venus & Iupiter in natiuitate in ascendēte, aut in medio cœli, aut aliquis eorū, speratur nato ex uita secundū annos Veneris uel Iouis minores. Quod si dederint fortunę per aspectum alcochoden aliquod, augebit ei secundum numerū annorum suorum minorū mēses, uel dies, cū fuerit impeditus uel occupatus. Scito & quod fortunæ cum aspexerint ex quarto aspectu uel oppositione, aut fuerint cum alcochoden, non abscindūt ei aliquid, id est, non aufert ei, sed augent annos minores, cum nō fuerint retrogradi aut combusti, uel impediti à malis. Alcochoden cum fuerit in angulis, orientalis uel non orientalis, si tamen non retrogradus nec combustus, dabit annos suos maiores iussu Dei. Cum non fuerit in simili huic esse, & fuerit cadēs, dabit annos suos minores. Et si aspexerit alcochoden, fortuna augebit ei annos suos minores. Si uerò fuerit retro gradus, nec combustus. Si uerò retro gradus fuerit aut combustus, dabit numerum annorum suorum minorum menses. Et si aspexerint mali alcochoden ex oppositione uel quarto aspectu, uel nō fuerit cum eo in uno signo, minuent ei secundum annos suos minores, siue receperint eum uel non. Cum autē aspexerit malus Alcochoden trino uel sextili aspectu, eumq; occuparint absq; aspectu fortunarū, tunc ipse malus qui ita fuerit, minuet secundū annos suos minores. Alcochoden cum fuerit cū cauda, & ipse fuerit malus, fueritq; inter in ipsum & Caudam duodecim gradus, & infra, minuet quartam partem annorum, qui positi sunt alcochoden. Cum uerò fuerit caput cum Alcochoden, fueritq; Alcochoden fortuna, & fuerit inter ipsum & Alcochoden duodecim gradus, & ista augebit super annos Alcochoden quartam partem annorum. Accidens autem quod ingreditur in donatione annorum minorū uel maiorum seu mediocriū, debes considerare rationem tuā quæ planeta habet impedimēta extra casum & retrogradatione et cōbustione, sed ex oppositione malorū & quarto eorū atq; coniunctione. Etiam indicaui tibi qualiter impediunt eum, & qualiter retrogradatio minuet ei unum gradū ex ordine, & cōbustio similiter alium. Porro si coniuncti fuerint super eum, retrogradatio uel combustio atq; casus, non gustabit aliquid donec moriatur.

SOL cum fuerit cū Alcochodē cōiunctione uel oppositione atq; quarto aspectu abscidit similiter annorum suorum minorum. Ex trino uel sextili si aspexerit alcochoden, addit ei annos suos minores. Et si esset eicōiunctus aut oppositus, uel esset in eius quarto aspectu, essetq; ibidem receptio, minuerit similem annorum suorum minorum menses uel dies, si Deus uoluerit.

CVM fuerit dispositio in alcochoden sub radijs, erit quasi cæcus, non poterit recipere ex fortunis augmentationem, quia non aspiciunt eas, nec aspiciunt eam, nisi sit cum sole in uno gradu, quia ibidem est fortuna fortior quàm esse poterit, id est, sub sole in uno gradu, siue malus fuerit alcochoden, siue fortunæ. Planeta quoq; cum fuerit operatus, nō augebit alcochoden, nisi rem modicam. Luna autem recipitur à sole, quia recipit lumen ab eo ex omni domo, sed cum recipitur ab oppositione, amittit dimidium receptionis. Si uerò receperit in domo sua uel exaltatione, erunt duæ receptiones. Sol eo magis minuit annos alcochoden, siue orientalis fuerit uel occidentalis. Si fuerit in angulis aut in succedentibus inde malus exaltatione sua aut termino uel triplicitate sua, significat annos suos maiores, quia est ex substantia orientalis uel occidentalis, fortuna cum aspexerit alcochoden ex oppositione, & fuerit retrograda & debilis, ex impedimento malorum non poterit addere nutu Dei, nisi menses secundum numerum annorum suorum minorum, si Deus uoluerit.

PARS patris & matris diriguntur ad sciendū uitam eorum per ascensiones ad corpora malorum, & eorum radios ex numero graduum ad unum quencq; scilicet gradum annum, siue aspexerit eas aliquis quatuor, id est, dominus uel termini uel exaltationis atq; triplicitatis actorum.

Diriges nato gradum ascendentis, siue hylech fuerit, uel ad unumquemq; gradum per ascensiones annū usq; ad radios malorum uel fortunarum in radice natiuitatis, & dirige in reuolutione anni gradus ascendentis, ad sciendū esse illius per gradus æquales ad radios fortunarum & malorum domos locorum, & pones unumquemq; lix. m. & viij. sed diem integrum, si Deus uoluerit. Et dirige ad sciendum esse maiora nati ex signo prouectionis. Et scito, quòd signum prouectionis sit semper simile gradui ascendentis, eo quod omnes 30. gradus sunt annus. Est enim simile ascendentis radicis, cuius exemplum est hoc. Si fuerit ascēsus radicis 10. gradus signi Arietis, erit signum prouectionis, ideo gradus Tauri in secundo anno. Similiter ad unumquemq; annū semper signum unum, si Deus uoluerit. Similiter cum uoluerit scire maiora esse illius, multiplica gradus signi prouectionis, & radios malorum atq; fortunarum, id est, gradus qui sunt inter gradum signi prouectionis & radios per septem gradus multiplica & sextam partem unius, & ad numerum ipsorum dierū, mutabitur esse nati à bono in malum, uel à malo in bonum secundū naturā domini radiorum, siue fortuna fuerit uel malus. Et dirige ad sciendū esse patris omni die à gradu patrū, id est, à gradu quartæ domus ad corpora fortunarum malorum, eorumq; radios, ponesq; omne lix. minutum, & 8. secunda diem unum. Narrabiturq; in accidente secundum quantitatem malorum ac fortunarum, & loca in quibus fuerint, & pertinētia locorum per dominationem ex 12. signis, quia planeta quodcunq;, id est, ex suis proprijs signorum aspexerit, affert eius signi naturam. Qui uerò non aspexerit signum similitudinem naturæ eius, & uisione & desiderio atq; cogitatione, si deus uoluerit. Et dirige ad sciendum maiora esse patris ex signo prouectionis, id est, ex domo patris, ex parte patris ex numero omnium xxx. graduum. Dirige enim quod fuerit inter prædicta & radios malorum & fortunarum, multipliabisq; ipsos gradus, qui fuerint inter prædicta, & radios malorum atq; fortunarum in 12. gradibus ex 10 minutis, & quod peruenerit, ipse erit numerus dierum qui significabit accidentia malorū, uel malorum secundum naturam domini radiorum, & pertinētia locorum ad eum, & dirige ex parte matris in radice natiuitatis ad radios fortunarum uel malorum, eritq; omnis gradus per ascēiones annus, ad sciendam uitam hoc erit in uita. In maiori autem esse eiusdem matris dirige eum radice natiuitatis ad omnes 30. æquales annuū, quemadmodum facis patris in maiori esse, dirige matri gradū lunæ ad omne 30. minutum, & 8. diem integrum. Nunc ponam tibi exēplar, per quod dirige & semper, quod gradieris aspexi directiones huius natiuitatis, eratq; ascendens 5. gradus Tauri, & nullus planetarū erit in eo, nec radij eorum qui essent plus 5. gradibus præter lunam. Erat autem in sextili aspectu ascendētis in Cancro scilicet in 24. gradus minuti 5. gradus ascendentis ex 24. gradibus radiorum lunæ in ascendēte, & remanserūt 19. gradus. Diximusq; quod disponderet ascendēs 19. dies usquequo peruiret ad dispositionē lunæ per radios sui aspectus sextilis. Post hæc disponet luna expletionē triginta graduum ex ascendente, & ex secundo duos expletos nouē gradus usquequo peruenerit ad lumen radiorū sextilis aspectus Saturni. Deinde recipiet dispositionem Saturnus per lumen sextilis aspectus Veneris, eo quod propior planetis ad radios Saturni post Saturnū erat Venus. Minuimus itaq; gradus Saturni post ex Venere, et remāserunt quatuor gradus. Diximusq; quod disponet Saturnus quatuor dies, post hoc minimus ue non est à Mercurio, remāseruntq; octo dies. Deinde minuimus Mercuriū à loue, & remanserūt tredecim, diximusq; quod disponderet Mercurius tredecim dies. Post hoc minuimus uigintiseptē gradus louis ex triginta, & remanserunt tres dies ex geminis. Similiter fiet usq; ad expletionē duodecim domorū. Et si aliquis planeta aspiceret gradū ascendentis, ex simili gradu nulla dispositio esset ascendēti, sed esset dispositio planetæ, quia occuparet minutū planeta, ascendēs hoc modo operare eum reuolueris annum ab ascendente, usquequo reuertatur etiam ascendens, si Deus uoluerit: & ita facies ad sciendum esse, & hoc modo dirige ex gradu

secundum domus patrum, patri & matri à gradu lunę ad sciendum minora esse.

ET ait Messahallach, dirigēs ex radio domini exaltationis ascendētis, uel domini triplicitatis, aut termini eiusdem ascendētis, à radijs scilicet illius cuius aspectus propior esset gradu ascendētis: & licet sententia non est autentica, quia potest fieri, ut non aspiciat aliquis istorum quatuor ascendens uel partem patris, uel matris, & domum patrum, aut gradus horum locorum, & necesse nobis dirigere ex eis, si Deus uoluerit, facies ex signo profectiois ad sciendum maiora esse usque ad expletionem anni. Et ad maiora esse partis patris & matris ex profectioe patris, si Deus uoluerit.

Item aliam figuram aspexi, & erat ascendens natiuitatis in radice signorū geminorum 20. gradus, peruenitq; signum profectiois anno 5. ad libram 20. gradus. Volumus Deo auxiliante, scire esse etus in eodem anno ex eo numero quod datur 30. gradus unī anno per radios. Minimus minorem de maiori, postea multiplicauimus per 12. fuitq; omne lix. minutum, & 8. secunda dies unus. Nā minimus signi profectiois, qui sunt uiginti gradus signi Librę ex Ioue, et remāserūt quatuor, multiplicauimus quatuor qui remanserūt duodecim, & exierunt quatuor gradus. Diximusq; disponet minimū horum dierū per lumen coniunctionis Iouis, & per lumen sextilis aspectus lunę quatuor gradus. Deinde minimus Iouem ex luna, & exierunt quinque gradus inter eos quos multiplicauimus in duodecim, peruenit ad hoc 60. gradus, & diximus, quod disponet Iupiter per lumen sextilis aspectus lunę 60. dies. Post hoc minimus gradus lunę qui sunt 28. de signo profectiois, remansitq; unus. Deinde aspeximus alterum signū, & ecce Mars proijciebat lumē in eum secundū gradum. Accepimusq; gradū, qui remāserat in signo profectiois, & duos gradus signi, & multiplicauimus p 12. & exierūt 36. dies, fuitq; dispositio lunę. Post hoc minimus Martē, qui est in gradib. à sole, & remanserūt 3. gradus, quos multiplicauimus in 12, & exierūt à 31. dies. Diximus, quod disponeret Mars per lumen oppositionis solis hos dies. Iterum multiplicauimus 15. gradus, qui remanserunt ex signo profectiois ex profectioe 30. in 12. & exierunt 180. Diximus ergo, quod disponet sol per naturā expletionem 180. dierum. & si sol esset in in 15. gradu, & minueremus Martē ex eo remaneret 18. Et si annus finiret in 15. proijceremus tres, & multiplicarem 15. in 12. essetq; dispositio Martis per lumen oppositionis solis, donec fineretur annus, si Deus uoluerit. Aspice igitur hic, quia sic facies per radicem natiuitatis donec finiatur uita ad unumquēq; gradum annum per ascensiones, secundum hoc modo etiam facies patri & matri.

Direximus autem ascendens ad sciendum esse nati hoc modo per ascensiones. Facies cum uolueris esse nati uniuersali scientia nutu Dei, dirigēs semper gradus ascendens & non ab alio. Aspeximus igitur, & erat ascendens 15. gradus Capricorni, & Iupiter eo gradu per gradū, id est, in eodem gradu ascendente, direximusq; gradum Iouis, quia non erat opus ascendētis. Similiter cum uideris in omni loco huic simile. Aspeximusq; quis planetarum esset propior Ioui de illis qui erant illi priores, & qui erant plus gradibus. Eratq; Mars 18. graduum. Minuimus ergo Iouem ex Marte, & exierunt tres gradus. Diximusq; quod disponeret Iupiter per lumē oppositionis Martis tres annos. Deinde minuimus Martem ex Venere, quę erat in 20. gradu, & exierunt duo. Diximus quod disponeret Mars per lumen coniunctionis Veneris, id est annos. Post hoc minuimus Venerem ab ascendente signo, remanserunt 10. gradus ex signo ascendente, & peruenit in secundo ad solem signo in 10. gradu. Diximusq; disponet Venus 10. annos per naturam suam, & 10. annos per naturam solis. Deinde minuimus solem à Ioue, et remanserunt 5. gradus, diximusq; disponeret sol per naturam Iouis 5. annos. hoc modo facies, donec semper finiatur. id est, dicit in esse eius ad unum quēq; gradum annum per ascensiones, si Deus uoluerit.

Item aspice in domino termini ascendētis, quia ipse est Algebuhar, id est, diuisor; id est, aspice quod remansit ex termino suo de gradibus & minutis, donec

donec perficiat eum, & pone eum ascensiones, & uerte gradus termini æquales in gradus ascensionū, & pones unūquemq; gradum annū, eiq; in diuisione eiusdem planetæ. Post hoc aspice dominū secundi termini, & quot sint gradus eius, & pones etiam eas ascensiones ut supra, quia erit quo in diuisione eiusdem planetæ ad unumquemq; gradum annus. Quod si fuerit ipse planeta, fortuna diuidet in radijs diuinarū, & erāt in trāquillitate & dilatione, & prosperitate. Si uerò alter fuerit, dic e contrario. Si uerò fuerint fortunę & mali, erit esse illius medium. Similiter fac in tertio termino & quarto, & quinto, donec finiatur uita eius, si Deus uoluerit. Et scito, quòd planeta qui significat detrimentū membri, & angusti as uitæ motū quoq; & periculū corporis ueniet eum significatione sua cum diuiserit nutu Dei. Simiter planeta qui significat regem, id est honorem, &c.

Item directio gradus hylech ad sciendū res uitæ nutu Dei. Diriges enim à gradu hylech ad corpora fortunarū malorū, & eorū radios, et pones ad unūquemq; gradū qui fuerit inter ipsum hylech & radios seu corpora malorū annū per gradum ascensionū. Cuius exēplar est hic. Fuit Sol hylech, & erat in medio cœli in Capricorno in decimoquinto gradu, & radij quarti aspectus Saturni in duodecimo gradu. Posuimus gradus Solis ascendentes, & fuerunt quatuordecim gradus. Posuimus quoq; & gradus Saturni ascensiones, & fuerūt uiginti gradus, de cē & nouē minuta. Post hoc minuimus gradus Solis ex radijs Saturni, et remāsērunt septē gradus & 30. minuta per ascensiones. Dicimus quòd Sol uiget quarti aspectus Saturni per quatuor annos & dimidiū, ac decimā anni, et tunc patiatur natus in pedib. ex frigore et siccitate, et dolorē genuū, et podagra. Quod sic adhuc nato fuerit spaciū uitę, trāsibit ipsum terminū nutu Dei. Si piecerit fortuna radios suos ad ipsum terminū, similiter fac omne opus tuū nutu Dei. Porro gradum ascendētis per ascensiones diriges semper ad radios malorū ac fortunarū, siue hylech fuerit ascendens, aut non ad sciendum esse nati, si Deus uoluerit.

Sunt quoq; tres modi directioni quos oportet te scire, quatenus iudicia apta sint in eis, siue bonum fuerit, siue malū. Primus est diuisor, qui uocatur Algerbuchar, qui est dominus termini ascendētis, siue aspexerit ascendens, uel non, ipse erit diuisor, qui non desinet disponere, donec finiatur gradus sui termini ex signo. Post hoc diuisor, termini secundi qui eum succedit, qui non cessabit esse diuisor, donec finiatur gradus sui termini per ascensiones ad unumquemq; gradū annum, facies similiter usq; in finem uitæ nati, si Deus uoluerit.

Scientia triū radiorum. Secundus est dominus radiorum, qui sciens ex priori planetarū à gradu diuisoris, siue fuerit ipse planeta uelocior cursu diuisoris, uel tardior. necesse est enim diuisori, ut eat per radios eius, & iūgatur eis. Cumq; peruenerit ad radios eius, si fuerit fortuna, significat dilationem uitæ et acquisitionem, atq; profectū in substantia eiusdem planetæ, & in his quæ ad eum pertinent ex domibus circuli cum salute, qui corporis & equalitate suæ complexio nis. Si uerò malus fuerit, significat occupationem & infirmitatem, atq; morbum ex substantia planetæ, & in eis quæ ad eum pertinēt ex domibus circuli, id est si fuerint dominus domus substantiæ, patietur in sua substantia. Et si fuerit dominus domus filiorum, morietur filius eius. Si uerò fuerit domus regiæ, rex impediet eum. Scito hoc in omnibus domibus.

Tertius uerò est receptor, id est, ille qui recipit diuisorem, & etiam mutatio à planeta in planetam. Qui diuisor cum fuerit malus, & ipse qui recipit ab eo dispositionem, cum perficitur eius dominatio, si fuerit malus, significat malum, quia à malo mutatur in malum, & diuisor diuiserit in radijs mali, et ad radios alterius, etiam post expletionem radiorum ipsius mali mutatus fuerit: & si nondum fuerit uita eius, fortassis interficiet hoc modo. Nam antiqui iudicauerunt eum esse moriturum, si fuerint omnes quatuor mali. Si uerò omnes quatuor, significat dilationem uitæ & continentia ultra modum, & opes maximas, si Deus uoluerit. Si autem fuerint tres mali, & unus fortuna, plus erit malum. Si uerò uerint tres fortunæ, unus malus eris plus bonum. Et si æquales fuerint fortunæ,
& mali

& mali bona, & mala esse æqualia. Scito hic & nunc facimus mentionē de expositione istorū quatuor. Primus est, cuius fuit diuisio ante diuisorem secundum: & hoc fit in medijs signorū, id est, infra signū, sed initio erit dispositionis. Quia primus diuisor ex gradibus ascendētis ipse est dominus termini. Non ergo primo primus, quia idem est. In medijs autē signorum erit dispositio diuisoris, secundo post diuisorē primum & ipse est qui pulsauit, id est, qui cōmisit dispositionem ei. Secundus qui recipit dispositionē à diuisore. Tertius uerò est dominus radiorum & ipse qui cōmisit dispositionem diuisori. Porro quatuor in quibus est fiducia sunt nō, diuisor scilicet, & dominus anni, & dominus radiorum, & receptor qui recipit à diuisore, et cōmiscetur istis signū profectiois, quia nō fuerit in signis in quibus fuerunt corpora malorum, aut quarti aspectus, aut oppositiones eorū aut get malū, et accelerat proditiōē ac mortem. Et si fuerit in radice in signis in quibus erāt corpora fortunarū, aut eorū radij, & nō aspexerint eum mali, erit annus salubris, & proficuus nutu Dei. Et in dispositione dierū multū horrent ponere dispositionē signo, & ponent eam planetis in reuolutione anni natiuitatis, & interrogatiōnū atq; initiōrum. Et ad sciendū esse parentū sit, pones diuisorē primum, & dispositionem dominū termini, sicut prædiximus tibi in perfectione natiuitatum, si Deus uoluerit. Nam & duæ directiones sunt ex reuolutione anni: una scilicet ad sciendum minora esse quotidie usq; ad expletionem anni. Et alia ad maiora esse, & fuerit fortassis unum esse uel duo aut plus, & hoc scitur ex signo profectiois, & ego exponam tibi hos modos, si Deus uoluerit.

IN directiōe ascendētis ad sciendū esse, diriges semper ad sciendū esse ex gradu ascendētis ad radios malorū & fortunarū usq; ad expletionē 360. graduū, donec reuertat ad gradū ascendētis ad omne lix. minut. & 8. à secūda die per gradus æquales: cūq; peruenerit ad fortunas & planetas donatores, & receptores à malis, dicemus qd inueniet substantiā & acquireret, & sanus erit in eadē dispositione, & erit pfectus & acquisitio substantiæ ex substantia planetæ & substantia signi, id est, domus in qua est pertinētis ad planetā ex circulo cū disposuerit, si Deus uoluerit. Et planeta qui fuerit projiciēs radios suos ad gradū ac minutū ascendētis, erit dispositio in initio rei. Si uerò nō profecerit radios suos ad gradū ascendētis, tribuemus dispositionē gradui ascendētis, donec applicet planetæ aut radijs planetæ, & dicemus quod iudiciū in hoc erit in domino ascendētis, siue aspexerit ascendens, uel non aspexerit, præsens fuerit uel absens. Post hoc dabis dispositionē domini radiorum, cui applicata fuerit dispositio, sicut tibi prædiximus. Messahalah cum dirigebat ad sciendum esse nati ab ascendente, ab ipso gradu ad quem projicit radios dominus ascendētis, et dabat dispositionē eiusdem esse domino ascendētis, sicut dirigitur in anno. Othmen filij Affen, qui fuit imperator Sarracenorum ex radijs lunæ à medio cœli infra mediū cœlum. Contra quē diximus, quia opus horum annorū in reuolutione anni mundi ad diuersitatē uulgi, necesse est ut sit directio ascendētis, & ad nati magistrum ex medio cœli. Et possibile est, ut non aspiciat dominus ascendētis ascendens, nec dominus mediū cœli mediū cœlū. Quod si dixerit, quod dirigitur ex gradu domini ascendētis in ascendente per gradus radiorū eius in ascendēte. Quod si defuerit ex domino triplicitatis, & eius gradibus in ascendente, dicemus quod possibile erit, ut nō aspiciant isti quatuor ascendentes. Et necesse est omnino dirigere ab ascendēte, atq; per hoc frangitur eorum sententiā, hoc est, expositio eorum quæ diximus tibi in initio operis: quia qui facit directionem, necesse est illi, ut dirigat à gradu ascendētis. In anno autē profectiois peruenerit annus nati secundum numerū, quod datur unicuiq; anno 30. gradus ad signum profectiois ad similem gradū, atq; neuter ascendētis. Cū igitur uoluerimus scire maiora esse, accipiemus ex istis gradibus usq; ad expletionē 30. ex signo secundo per gradus æquales, id est, accipiemus usq; ad ipsum gradū per quē projiciuntur radij fortunarū, seu malorum, & multiplicabimus eos in 12. & 6. in quo cum multiplicati fuerint 30. gradus, fuerunt 365. qui sunt dies anni. Ponesq; dispositionem per radios ipsius planetæ, si fue-

si fuerit planeta fortuna, erunt ipsi dies fortunati in dispositione eius planetae. Si uero fuerit malus, significat secundum quod dixi tibi primum, id est, seu malus fuerit, siue fortuna signi secundum substantiam suam, si Deus uoluerit.

LIBRI SECUNDI FINIS.

DE NATURALIBVS SECUNDVM QVANTITATEM
earum, suarumq; fortunarum, Liber Tertius.

CVM sapienter iubete Deo ordinaueris re nati in nutritione & uita, atq; esse in directione gradus ascendens ex parte diuisoris, & conuersione graduum termini diuisoris in ascensiones, & eorum directione ad radios malorum, & fortunaru ad unumquemq; gradu annu, & uolueris scire nutu Dei eius accidentia & dignitates, incipe, & scito natus cuius generis & dignitatis sit, cuius scientia est, ut aspicias nutu Dei dicta Ptolemæi ex doctoria planetaru diurnoru a sole, & doctoria planetaru nocturnoru a luna: & expositio doctoriae, est securitas uel dexteratio. Fit autem hæc, *Doctoria.* cum planetae fuerint orientales a sole in die, & occidentales in nocte a luna. Cum ergo fuerint planetae superiores orientales a sole in domibus suis uel exaltationibus suis, et sole in domo uel exaltatione sua, et locus fuerit angulus, aspexerintq; se inuicem, erit natus rex aut princeps regi similis: & si fuerint in domibus uel exaltationibus suis, & non fuerint omnes in angulis, & non aliquis eorum, erit natus dux uel princeps magnus, si Deus uoluerit. Et si fuerint cadentes & peregrini, erit natus ex domibus mediocribus hominibus bonae continentiae, & honorabilis inter socios suos. Si uero non fuerit luminari doctoria ex planetis superioribus, qui fuerint in suo hayz, erit natus ex uilibus nullius memorie, et ignotus in ordine suo. Secundum uero Dorothiū aspiciunt natiuitatibus diurnis ex domino triplicitatis solis, id est, signum quo & sol primo in die, & ex domino triplicitatis lune primo in nocte. Post aspicias esse planetae ex locis 12. et accipies gradus qui sunt inter gradum planetae et gradum anguli: et quod peruenerit ex gradibus, si fuerit planeta in primis 15. gradibus, erit natus princeps, aut regi similis. Et si fuerit in alijs 15. gradibus erit princeps nobilis, altae memoriae. Si uero fuerit in tertijs 15. gradibus, erit natus ex mediocribus hominibus: & si addidit super hoc, erit laboriosus, miser, & uilis.

Tertius autem modus est in scientia huius rei, surgens in extimatione rationabili ex libro allegoriarum. Dixit enim philosophus, quod quatuor sunt species natiuitatum. Quidam nascuntur, qui erunt reges, & perseverant in regno: & quidam nascuntur, qui erunt laboriosi, & perseverant in labore & ærûna: & quidam natorum fuerunt primum pauperes & laboriosi, post hoc efficiuntur reges uel diuites, postea efficiuntur laboriosi. Alij uero primum fuerunt reges uel diuites, postea efficiuntur laboriosi & pauperes. Quidam nascuntur reges, et durabunt in regno. sunt hi, in quorum natiuitate dominus ascendens, & luna fuerit in angulis, & utriusq; iunguntur plures in angulis uel dominis angulorum, aut iunguntur domino ascendens luminaria & domini angulorum, & fuerit ipse receptus in angulis, hoc significat, quia nasciturus erit rex uel diues, et perseverabit in regno & in diuitijs. Et si fuerint luna, & dominus ascendens cadentes, & iuncti fuerint planetis cadentibus, & fuerint ipsi domini locorum, qui dicuntur cadentes, aut iunguntur ei dominis cadentium, erit natus miser & laboriosus ex filijs deiectorum, & perseverabit in labore suo. Et si fuerit dominus ascendens, & luna ac sol & domini angulorum in angulis, & fuerint iuncti planetis cadentibus & recedentibus, & planetis malis, capiti mali fuerint domini domorum cadentium, erit natus rex magnae potentiae, & cadet a sua fortuna, & auferetur regnum eius, & perueniet ad laborem et paupertatem: & quidam eorum capiuntur, seruituti subiiciuntur. Si uero dominus ascendens, & luna atq; sol fuerint cadentes, aut in descensionibus suis, & iuncti fuerint fortunis in angulis aut malis, qui eos recipiunt in angulis, et ipsi fuerint domini angulorum, nascuntur in domibus laboriosorum, et horum qui fuerunt in angustia atq; afflictione uitae, & erunt primum principes, post hæc sublimantur, & honora-

& honorabiles erunt secundum quod diximus uobis. Dorothius quoque & Hermes putauerunt ut aspiceret post natiuitatem nati, primū planeta qui proficiscitur ad gradum lunæ, uel gradum ascendentis extra gradus lunæ, quia ipse planeta significat dignitatem nati & eius fortunam: qui si fuerit fortuna, & locus fuerit ei conueniēs, erit rex bene fortunatus uel diues, Dei nutu. Si nō fuerit malus impeditus in eisdem locis, quæ sunt locus gradus lunæ, & gradus ascendentis, erit natus cadens & laboriosus, si Deus uoluerit.

Putauit Hermes, quod planeta qui primus mutauerit figurā suam in reuolutione anni mundi permutationem suam scilicet à signo in signum alterum, aut ex gradu orientali ad occidentem, aut per eius aduentum ad gradum lunę uel gradum signi ascendentis extra lunam, ipse erit dominus anni, & significator rei anni. Et putauerunt uniuersi, quod luna cum proficiscitur à suo cursu medio ad cursum suum maiorem, erit natus nobilis & diues. Et cum proficiscitur ex cursu suo maiori ad cursum suū mediū, erit natus esse mediocris infra nobiles. Et cum mutatur ex cursu medio ad cursum minorem, erit natus infortunatus, & mali esse dixerunt. Quod si luna nulli planetarum iuncta fuerit, nec ab aliquo separata in natiuitatibus, erit natus feralis sectatorum deserti: maximè si fuerit in natura malorum, & in loco malo augebit malum.

Scienti esse in natiuitatib. & hoc fit multis modis ex dictis antiquorū. Aspice dominos triplicitatis luminaris, cuius est autoritas uel potestas. Aspicias enim primā etatē ex domino triplicitatis solis primo, et etatis secūde ex domino triplicitatis solis secūde et tertie ex domino triplicitatis solis tertio in die. Qualiscunq; eorū fuerit mediocris loci, & sanior, eadē ætas erit melior et dignior. Similiter aspice in nocte ex dominis triplicitatis lunæ, quēadmodū aspicias in sole. Secūdus modus esse est secundū Ptolemęum et uniuersos, ut aspicias primę uitę dimidio ex ascendēte et initio eius duodecim, finis uerò primæ uitę ex secūdo. Et aspicias dimidio uitæ mediæ ex medio cælo. Ex initio uitę medię ex nono, termini uerò eiusdē uitæ mediæ ex undecim. Et dimidio finis uitæ ex septimo, initio uerò ultimæ uitæ ex sexto. Et sine eiusdē ultimæ uitę ex octauo, dimidio quoque esse mortis aspicias ex angulo terræ, et initio esse mortis ex tertio, fini uerò esse mortis ex quinto. Quęcūq; harū fuerūt fortunæ, prænuncia in eis bonū. Et fuerūt impeditæ, dicit impedimentū & malū, & omne horribile & auxiliare per dominos horum locorum, & almutaz super ea accidentia locorum horum, si Deus uoluerit.

Tertius modus esse est, ut aspicias lunā in natiuitatib. quod planetis iungitur signo in quo est, diuites, quia esse & numerum quātitatem eorundē planetarum. Quod si nulli planetarum iuncta fuerit luna, erit ex esse ex parte lunæ duobus modis. Primo ex signo lunę & loco eius, dic ergo in eo secundum quantitatem debilitatis suæ fortitudinis loco lunæ. Secundo ex domino lunæ, & loco eius, ac fortitudine ac debilitate eius, & coniunctione eius cum planetis, uel planetarum cum eo, dicq; secundum quod uideris ex bono uel malo, iamq; expo sui tibi rem nutritionis ab ascendēte & eius domino, & ex dominis triplicitatum ascendentis & lunæ ac domini eius: & nunc exponā quod significant loca duodecim, si Deus uoluerit.

Cum uolueris aspiciere in re substantiæ, aspice secundum ab ascendente: & quicquid est in eo ex planetis, & dominum secundi & partem substantiæ & dominum partis, Iouem quoque & partem fortunę ac dominum eius. De inde aspice Almutaz super hæc loca, siue fuerit unus uel duo, & iam prædixi tibi, quia Almutaz qui cæteris dignior & autentior fuerit per multitudinē dignitatū, id est, qui habuit plures partes in locis in domo & exaltatione, &c. Post hæc aspice sanitatē eiusdē, & Almutaz & eius cōmixtionem & affinitatē cum domino ascendentis ex quatuordecim modis, qui significant effectū & cognitionem & destructionem, & dic secundum quod uideris quod utrum ei substantia uel non: & cum uideris sit substantia, scito ex esse almutaz in quo tempore ætatis acquireret substantiam. Nam si fuerit orientalis, hanc in iuuentute sua: si uerò fuerit

fuerit occidentalis, lucrabitur in magna ætate. Post hæc aspice naturam secundi signi: quia si fuerit aptum & fortunatum, congruet ei hic, id est, quod significat Almutaz genus substantiæ: & si fuerit impedimentum, impedit eum hoc genus. Similiter aspice naturam Almutaz super hæc loca: quia si significauerit effectum, erit eius acquisitio ex natura planetæ. Deinde aspice dominos triplicitatum Almutaz omnes tres, primum scilicet & secundum & tertium, quia ipsi significant in qua trium ætatum suarum erit plus acquirens, & in qua erit plus boni. Ex quali quoque substantia lucrabitur bonum secundum naturam ipsorum planetarum. Quod si primus fuerit fortior, lucrabitur in initio uitæ. Similiter de secundo & tertio, nutu dei.

Cum uolueris aspicere in re fratrum, aspice tertium & dominum eius: & quicquid fuerit in tertio ex planetis, & aspicias tertium: partem quoque fratrum, & dominum eius & Martem, quia significat fratres ac dominos triplicitatis Martis. Aspicias quoque planetam Almutaz super hæc loca, siue unus fuerit, uel duo. Post hæc aspicias dominum ascendens & Almutaz, si fuerit inter eos aliquis ex xiiii. modis qui significant effectum & destructionem. Aut fuerit signum fratrum ex signis multorum filiorum, aut fuerit Almutaz in eo, habebit filius natus fratres & sorores. Aspice etiam si fuerint significationes in signis masculinis, & in locis masculinis, maxima pars fratrum erunt masculi. Si uero fuerit in signis foemininis, erunt plures eorum foeminae. Deinde aspice ex concordia Almutaz super domum fratrum cum Almutaz super ascendens, si fuerit inter eos concordia, dic quod erit inter eos dilectio & pax: & si non fuerit inter eos concordia & pax, significat odiu & inimicitias. Post hoc utrum natus sit maioris dignitatis, aut fratres ex fortitudine Almutaz super ascendens, aut Almutaz super domum fratrum, quia fortior eorum præerit. Deinde aspice dominos triplicitatis Martis, primum scilicet & secundum & tertium, & uide quis eorum sit fortior & mediocris esse, quia significat rem fratrum. Nam primus significat maiores eorum, & secundus medios, tertius uero minores nutu Dei. Post hoc ad sciendum quis eorum durabit, & quem eorum consumet mors, &c. que accidit eis. Aspice quod fuerit inter medium coelum & ascendens. Si fuerint ibidem planetæ fortunæ, iam nati sunt ante eum filij patri eius, & adhuc durat: & si fuerint ibidem mali, significat quod defuncti sunt. Si uero fuerint fortunæ, et mali in signis communibus, fratres qui remanserunt, uel mortui sunt, fuerunt duo. Deinde aspice eis qui nascuntur, postea quod est inter ascendens & angulum terræ. Si fuerint in eo planetæ, nascuntur post eum fratres & sorores secundum quantitatem stellarum quas inueneris. Quod si alium quem planetarum inueneris in signis omnibus, hic duplicat eorum numerum. Si autem fuerint in eo mali, significat mortem: & si fuerint boni, durabilitatem. Sol quoque & Saturnus significant patrem: Venus ac Luna significant matrem nutu dei. Item separatio lunæ à planetis significat eos qui nati sunt ante eum, & coniunctio Lunæ significat eos qui post ipsum nascuntur. Aspice ergo dominos triplicitatis matris primum, secundum, ac tertium addas, accipiesque fortiorem eorum qui fuerit pluris testimonij: qui si fuerint in ascendente, significat quod natus sit primus filiorum matris uel quartus. Quod si fuerit in medio coeli, significat quod sit primus aut quartus, uel plus. Et si fuerit in septimo, significat quod sit septimus uel quartus, uel primus. Si uero fuerit in quarto, significat quod sit primus uel quartus. Et similiter omnia loca significant secundum quantitatem loci.

Cum uolueris aspicere patri, aspicias ei ex ligno quarto & eius domino, & aspicias Almutaz super hæc loca. Aspicias etiam planetas, qui fuerunt in quarto, ponesque eos significatores patris. Post hoc aspicias significatorem, & scias ex eo quod ingreditur super eum ex longitudine uel breuitate uitæ, secundum quod exposui tibi, si deus uoluerit. Postea diriges uitam patris ex parte patris, & sole, & gradu domus patrum, ex eo scilicet qui dignior fuerit hylech ad loca fortunarum & malorum. Et dices suam uitam secundum numerum annorum suorum quem significauerit Almutaz, Diriges enim ad sciendum esse patrum omni

anno perfectionis ex parte patrū ad loca fortunarū & malorū. Et ex bonitate domini anni dices incolumitatē patris, sublimitatē uerò, et ad quē ordinē deueniet ex doctoria Solis à planetis diurnis. & doctoria significat planetas oriētales, qui oriūtur in mane & in nocte ex doctoria Saturni à sole pprie. Si enim fuerit ei doctoria, erit patris magnæ quātitatis, & inueniet honorē. Dices & esse patris primo & secūdo ex dominis triplicitatis solis in die, & ex dominis triplicitatis Saturni secundū hanc similitatē in nocte. Dices in grauitate mortis patris ex impedimēto Almutaz super res patrū: qui si fuerit impeditus à morte in die & in nocte à Saturno à quarto aspectu uel oppositione siue aspectu fortunarū, & absq; receptione, significat hic eius mortis grauitatem: et si fuerit malus impediēs dominus ascendētis, uel Almutaz super ascendētis fortasse interficiet natus patrē suū. Dices & in cōcordia patris & nati ex cōcordia Almutaz super domum patrum, & Almutaz super ascendēs, & in discordia eorum. Si fuerint enim discordes, significat odium & inimicitias, & dices, quòd natus non sit legitimus, & quòd pater suspicatur, si impeditus fuerit sol in die à Marte quarto aspectu uel oppositione & in nocte à Saturno. Et dices, quòd mater odio habet filium, & non credit se nato, cum impedita fuerit luna in die à Marte, & in nocte à Saturno. Quidam autem sapientum dixerunt, quòd dominus domus patrum, cum non aspexerit domū filiorum, nec sol dominū domus suæ, nec dominus partis patris, nō erit natus filius eius patris. Si uerò unus eorū aspexerit, erit legitimus.

Qum uolueris aspicere in re matris nutu dei, aspice signum x. et eius dominum, & partem matris secundum eius dominum & Venerem, nec non & planetam Almutaz super hæc loca, quia ipse erit significator matris. Post hoc aspice, quod significet ex annis, & quis auget ei uel minuit secundū quod indicaui tibi ex annis. Deinde aspice esse matris, & quantitātē eius dignitatis ex doctoria triū planetarū à luna, & ex doctoria Veneris à luna in nocte, & in die, dei nutu. At aspice ex parte matris & luna, ab ea scilicet, ex eis quæ fuit hylech matris, uitam matris. & diriges hylech ad loca fortunarū, & malorū: & quòd peruenit, ad malam ibidē erit periculum. Qui si uerò fuerit luna, & pars matris in loco hylech, & uolueris scire locū quem diriges matri, dirige ex gelu lunæ quoties peruenierit ad malos, significabit periculū uel mortē matris, si deus uoluerit.

Post hæc aspice concordiam, & dilectionem eius erga filium, uel eius odiū ex Almutaz super ascendens, & super loca quæ prædixi matribus: quòd si fuerint utriq; significatores & cōcordes, & se inuicem diligentes, id est, si concordauerit Almutaz matris & almutaz nati, dic secundū quod uideris. De hoc similiter aspice in concordia & dilectione matris erga patrem, & dic secundum quantitatem concordiaē utrorum significatorum, qui sunt Almutaz matris, & Almutaz patris, & dic in celeritate mortis eorū, & celeritate introitus utriusq; Almutaz sub terra, secundum quod dixit Dorotheus. Post hæc aspice inscientia esse patris ex dominis triplicitatum lune in nocte & die: quia primus significat initium rei eius, & secundus medium, tertius uerò tertium, si deus uoluerit. Deinde dicit, in grauitate mortis matris, & in eius leuitate ex impedimento lunæ & domini eius, & partis matris ac domini eius: quia si impediti fuerint à malis, significat malam mortem. Et dic in uelocitate mortis parentum, id est, quis eorū prius morietur ex celertate introitus alicuius significatoris eorū sub terra.

Oportet te aspicere in coniugio, postquam cessasti aspicere in filiis. Quum ergo uolueris aspicere in coniugio nati, aspice ex vii. ex domino eius, & aspice quid sit in vii. ex planetis. Lunam quoq; ac Venerem, & patrē coniugij & dominum eius: aspiciesq; nutu dei Almutaz super hæc loca, siue unus fuerit, uel duo. Post hoc aspicias in complexionibus xiiij. & in concordia quæ fuerit inter eū, id est, Almutaz cōiugij, & Almutaz super ascendens. Si fuerit inter eos cōplexio aliqua ex cōcordia, nubet natus nutu dei. Si autem fuerit signum multorum filiorum, aut fuerit commixtio, id est, aspectus significatorum ex signis multorū filiorū, dices, quòd natus habuerit plures mulieres, nutu dei: & si

fuerit aliter, e contrario. Dixit quoque Ptolemæus, aspice lunam, si fuerit inter medium celum, & ascendens, nubet natus in iuuetute sua. Similiter cum fuerit in vii. & angulum terræ in quartis orientalibus. Si uero fuerit in quartis occidentalibus, postponet eius coniugium, & nubet in senectute nutu dei. Et dixit Dorothius: Aspice dominos triplicitatis Veneris primum, secundum, ac tertium. Si fuerint omnes uel plures eorum orientales boni loci absque impedimento, & non fuerit sub radijs, nec impediti, erit natus fortunatus in mulieribus, et nubet in iuuetute sua: & si aliter fuerit, non erit fortunatus in mulieribus, & maxime si fuerint domini triplicitatum Veneris defectus sub radijs solis, & fuerit impedita à radijs solis, non aspicientes Venerem. Et dixit, quod cum fuerint occidentales, postponet coniugium, & non nubet nisi in magna ætate, nutu dei. Saturnus cum exaltatus fuerit super Venerem ex christo, aut fuerit cum Venere, uel in quarto aspectu eius, uel oppositione, erit nutu dei frigidus à mulieribus, nullaque necessitas erit in eis. Venus si exaltata fuerit super Saturnum, in christo erit coniugium in media ætate, in tempore scilicet suo conuenienti, & erit coniugium medium, & filij similiter. Venus cum fuerit orientalis exaltata, & fuerit in quibusdam dignitatibus suis, erunt mulieres nati eleuatae super eam. Si uero fuerit Venus et Sol, et pars coniugij, ac plures significatorum nati, & dominus domus coniugij fide coniunctionis, erit natus superfluous in coitu, superfluitate turpissima. Venus cum fuerit in quarto aspectu Martis, aut in oppositione sua, uel cum eo in uno signo, & euenerit ut sit Mars in domo uel in exaltatione sua, id est, Martis, erit natus turpissimus in coitu. Si fuerit in signo foemino, & natus fuerit masculus, deludetur. Cum autem fuerit in signo masculino, erit sodomita. Et similiter in natiuitatibus mulierum, cum fuerit in signis foemininis, erit meretricia: & si fuerit in signis masculinis, utetur mulieribus. Mercurius autem cum fuerit Almutaz super Venerem & Lunam, ac domum mulierum, & partem earundem mulierum, uel super eorum plures, erit uoluptas natus, & deludet eum Venus: cum fuerit in domibus Saturni, & aspexerit eam Saturnus, erit natus frigidus in coitu. Et similiter cum uicerit Saturnus, & fuerit Almutaz super domum coniugij, cum non aspexerit dominus vii. septimum, & de luna lunam, dominus quoque partis coniugij eandem partem, & dominus Veneris Venere, tunc natus non gustabit gustum mulierum, & non nubet. Cum fuerit Almutaz uictor super ascendens, & lunam ac solem & partem fortunæ, coniunctionem quoque ac præuentionem, quæ fuerit ante natiuitatem nati secundum esse quod dixit, & plures planetarum fuerint foeminae, erit natus effoeminatus aut mollis. Et si uicerint in his locis in natiuitatibus mulierum planetae masculi, puella quæ nata fuerit, erit uirilisi quasi masculus. Si enim, ut diximus, fuerint plures planetarum in natiuitatibus masculorum foemini, natus laxatus, mollis, quasi non habet os: & in natiuitatibus mulierum si fuerint planetae masculini, erit nata uirilisi quasi masculus, exiens de definitione mulierum. Et uniuersi qui ita fuerint, uidemus uitam eorum abbreviari, & nutriuntur præ multitudine humiditatis in uiris, & multitudine siccitatis in foeminis, nutu dei.

Cum uolueris aspicere in re filiorum, utrum tribuentur sibi filij uel non, & utrum plures sint filij eius aut pauci, aspice signum quintum & eius domum, Venerem quoque ac louem & partem eorum filiorum, & eius dominos, & aspice Almutaz super hæc loca, siue unus fuerit uel duo. Deinde aspice utrum sint inter ipsum & Almutaz super ascendens, uel Almutaz super lunam aliqua copulatio ex quatuor modis, aut aliqua conuenticio, id est, concordia: quia si sic fuerit, habebit natus filium & auxiliare cum eo per xij. & dominum eius. Post hoc aspice signum filiorum & signum Almutaz super res nati & ascendens: quæ signa si fuerint multorum filiorum, abundabit natus filijs, si deus uoluerit. Si uero inter Almutaz super domum filiorum, & Almutaz super ascendens nulla fuerit complexio, et combustus fuerit Iupiter, fueritque Venus impedita, erit natus sterilis, carens filijs. Similiter etiam si fuerit ascendens signum mobile, maxima quoque pars significatorum filiorum fuerit in signis sterilibus, erit natus sterilis absque filio omni uita sua, si deus uolet. Signa autem sterilia sunt, Leo, Taurus, Capricornus, Libra, & Aquarius,

rius. Et si fuerit Almutaz, aut Iupiter, aut domus domini Almutaz super domū filiorum orientalis, dabitur nato filius in iuuentute sua. Si non fuerit orientalis, erit natus ei in senectute. Similiter dicit de dominis triplicitatis Iouis primo, secundo, ac tertio, nutu dei. Dic quoque in multitudine filiorū, si Iupiter uel Venus aspexerit Almutaz, aut fuerit Almutaz ex Ioue, & Venere, & in paucitate eorum ex Saturno & Marte, in mediocritate uerò illorum ex sole & luna, Mercurius autem fuerit cum his qui significant paucitatem, significabit paucitatem: & cum fuerit cum his qui significant multitudinem, nutu dei multitudinem significant. Et putauit Ptolemæus, quod aspicitur filijs ex xi. & domino eius, & planetis qui fuerūt in eo, & aspicitur patri ex medio cœli in die & nocte ex angulo terræ. Aspiciunt quoque patribus in die ex Sole & Saturno ex medio cœli. In nocte ex Saturno & Ioue, & angulo terræ, & aspice planetas qui fuerint Almutaz super domum filiorum, siue unus fuerit, uel duo. Quod si aliquis eorum uel plures aguntur domino ascendenti, & Almutaz super ascendenti, erunt filij boni et iusti filij, diligentes patrem. Si uerò e contrario fuerit huic quod diximus, erunt impediētes eum. Si uerò fuerit significator filiorum malus impediēns ascendens ac dominum eius, erit filius immittens patri diuersa impedimenta. Et si impediērit lunam, ingeret matri diuersa. Si uerò salui fuerint significatores filiorum, saluabuntur filij, & non peribunt. Et si impediti significatores filiorum fuerint, erunt filij rarò concordantes, si deus uoluerit.

Item capitulum nouum in infirmitatibus & morbis, & accidentijs inseparabilibus, aspice hic ex sexta domo & domino eius, & à planetis qui in ea sunt, & à Mercurio. A parte quoque infirmitatum & accidentium inseparabilium & domino eius, Almutaz super hæc loca. Quid si fuerit Almutaz super hæc loca malus, & fuerit commixtus domino ascendenti, aut fuerit in angulis impeditum ascendens ab eis, erit natus infirmus multarum infirmitatum. Si autem fuerit in firmis super hæc loca Saturnus, erunt infirmitates eius ex frigore & frigi, & erunt prolixæ, ut epilepsis, & causetur hydropisis & podagra. Et si uicerit in his locis Mars, fueritque in angulis, & aspexerit ascendētis dominū, et impediērit eum, significat quod infirmitates eius erūt ex clausula rubea, & fluxu sanguinis. Si uerò uicerit in his locis fortuna, et aspexerit fortuna Almutaz super ascendens, significabit prosperitatem nati, & eius sanitatem, atque saluationem in infirmitatibus & predictis accidentijs, paucaque erunt eius infirmitates, & erit fortunatus in animalibus & seruis atque uernaculis, si fuerint, ut dixit, Almutaz super predictam fortunam, aut cognouerit domino ascendenti. Cum fuerit pars & azamea, id est, accidens inseparabile, cum luna in nono, aut Mars in octauo, & fuerit in signis membrorum abscisorum in natiuitate nati, abscindetur aliquod membrum eius ferro. Similiter si fuerit pars cum luna in aliqua quarta, & ascendēs fuerit impeditum ab aliquo malo, inuenient natū accidentia in membro signi in quo fuerit luna uel in cœlo sinistro in natiuitatibus diei, & in natiuitatibus noctis in oculo dextro. Luminaria cum fuerint in coniunctione uel præuentione, & fuerint malis in quarto aspectu coniunctionis uel præuentionis, & ascendit postea malus, amittet natus à sole oculum dextrum, & à luna sinistrum. Item cum fuerint luminaria impedita ex quarto aspectu malorum, aut eorum oppositione, aut fuerit cum eo in uno signo, aut non ascenderit dum non aspexerit fortunæ ad idē eius oculi. Luna cum impedita fuerit in aliquo signo à malis, absque projectione radiorum fortunarum ad ipsum terminum, destruetur ipsum membrum, quod pertinet ad signum in quo fuerit luna, & luna cum fuerit in signis quæ significant impedimentum in oculis, ut Cancer, Leo, Scorpio, Sagittarius, Capricornus, & Aquarius, significant impedimenta oculorum. Similiter ascendens luna cum fuerit in Sagittario, siue impedita à malis, uel non impedita, accidit ei impedimentum in oculis, & timetur super eum cæcitas. Si autem impedita fuerit in Geminis, & eius triplicitate à Marte, significat putredinem à lepra, si non aspexerit eum aliqua fortuna Luna cum impedita fuerit in Cancro, & eius triplicitate ex Saturno

Saturno absq; aspectu fortunarum, significat lepram albā, & canceres, & podagram, & morbos qui uocātur acila, id est, malū guturis. Luna cū fuerit in quarto aspectu solis, aut cū eo in uno signo, aut in quarto aspectu solis, uel oppositione eius, comburetur natus igne. Venus cū impedita fuerit à Saturno et à Marte, & Mercurio, et sole absq; aspectu fortunarū, abscindētur testiculi nati. Qui si tunc domini triplicitatis fuerint fortes et apti, acquirēt super hoc dignitatē et honorē. Et si ipsi dicti fuerint domini triplicitatis Veneris, cū hoc quod passus fuerit natus perueniet ad laborē, & afflictionē, & ad hoc quod nō poterit euadere ex seruitute. Et si fuerit fœmina, abscindētur eius māmā, et separabitur à uiris, et non erit in ea amor, nec aliquod solatiū Veneris, si deus uoluerit. Luna cum fuerit in primo gradu signorū, aut in fine eorū, pierintq; mali radios suos ad ipsū terminū, et maxime Saturnus, diliget dilectiōe maxima, et publicabit, si deus uoluerit.

DE peregrinatione et mutatione, atq; itinere, aspice ex signo ix. et eius dño, et à planeta qui fuerit nono. A Marte quoq; et à parte peregrinationis, & eius doño. Aspice Almutaz super hæc loca, siue unus fuerit, uel duo, et uide utrū inter unū istorū et Almutaz superascendens sit aliqua cōplexio uel cōmixtio, siue cōuentio ex xiiij. modis quos prædixi. Et si ita fuerit natus, erit exercēs peregrinationem. Et si nihil fuerit inter eos ex his que dixi tibi, erit natus ex his exercēs studiū suū, et quæret uictū suū in domo sua, si deus uoluerit. Et Mars in angulis significat peregrinationē. Luna cū non aspexit dominū domus suę, significat quod exercitiū nati et eius uictus sit in alienis peregrinationib. Post hæc aspice dominos triplicitatis Martis, et quis eorum fuerit melioris loci et melioris cōplexionis uitæ suę, erit natus melioris esse peregrinationib. suis. Cū fuerit dominus domus suę impeditus, erit natus male fidei, multæ simulationis, uidēs res cōmixtas in fide, et nō proderūt sibi peregrinationes suæ, et peribit in eis, et abibit eius substātia. Et similiter si fuerint in ix. mali, dominus noni, et Almutaz sup eū, si fuerit Mercurius, et cōgruerit dño ascendētis, erit natus cōtendens in fide, & disputator habēs disciplinā in uerbis. Si aut fuerit tūc Mercurius fortunatus & oriētalis, erit ei prudētia in hoc, et acquirēt ex hoc substātiā, et bonus ac laudabilis erit finis eius. Si uerò impeditus et oriētalis, occurret ei malū, si deus uoluerit.

IN hoc capitulo est mētio operis et regni, atq; magisterij. cū uolueris aspiceret ex hoc, aspice mediū cœlū et dominū eius, solem quoq; et partē operis nati et dominū eius, aspice Almutaz super hæc loca, siue unus fuerit uel duo, et aspice complexionē eius, atq; cōmixtionem cū Almutaz superascēdēs ex xiiij. modis congruentib. Que si fuerit aliqua de his que dixi, erit natus multorū operū, eritq; princeps uel rex, et nō cessabit præesse, et erit rationalis. Aspice quoq; solē, qui si fuerit in quartis oriētalis. inueniet natus honorē et sublimitatē ac regnū in iuuetute sua, et in fine uitæ suę. Esse aut in regno et opere suo, et quo tēpore erit maioris dignitatis atq; honoris, aspice ex dominis triplicitatis solis, qui si omnes tres fortes fuerint, nō cessabit præesse ab initio iuuetutis suæ. Similiter dic inæquali esse suo patiet detrimentū, & debilitatē ex dominis triplicitatū triū: quia si ipse primus impeditus fuerit, erit in initio uitę eius fragilis memorię. Et si impeditus fuerit secundus, erit in dimidio uitę suę fragilis memorię. Si uerò fuerit tertius impeditus, dic similiter quod in fine uitæ suę fragilis memorię. Mali Saturnus causa fuerit in angulo in nocte, et Mars in die, et maxime in ascendēte cū medio cœli, non erit memoria nato, nec cōgregatio, nec opus, nec regnū usq; in expletione annorū planetæ minorū. quod si transierit terminū, erit secundū ascensionem signi in quo fuerit planeta. Mars cū fuerit in angulis, & maxime in ascendēte, in medio aut cœli in die, periclitabitur natus causa operis sui, & flagellabit corpus eius, et uincietur. Saturnus cū fuerit similiter in angulis in nocte, cōstringetur natus fortiter, et uincitur a retinebitur, et cruciabitur, si deus uoluerit. Saturnus in ascendente erit natus singularis, id est, solus. Et si fuerint fratres uel sorores, præmittet eos in mortem ante se, et cōstringetur, & trāsibit per eū angustia, & erit gulosus, & maxime in nocte. Et si fuerit sol in oppositione lunæ, odio habebūt

parentes sui natū, et erit in opere uel in regno suo cōmixtio, et nō dirigetur ei regnū nec principatus. Et eius cōtrarij et contēptores diuites, et p̄cedet pater eius matrē in morte. Exēplarq; nostrū cum significatū fuerit nato opus, et regnū, et principatus atq; magistratuū. Aspice Almutaz super mediū cœlum, & solē & partē corporis. Post hęc aspiciemus substantiā eiusdē Almutaz super hęc loca: qui si fuerit Mercurius, erit natus scriba & astrologus atq; arithmeticus: & si fuerit sol, erit natus princeps uel rex, et erit sapiēs ualde in disputatiōe regni, et bonę discretiōis. Similiter dices ex natura huius Almutaz et aspicientiū eū, siue unus fuerit, uel plures: et aspice etiā Almutaz, et uide quis aspicit eū ex planetis, et misce opus eorū omni opere Almutaz. & secūdū hoc Ptolemęus etiā dicit, quōd natus tūc habebit magisteriū, cū fuerit planeta oriētalis, manē in medio cœli, cui luna uel fuerit Almutaz super mediū cœlū oriētalis: et si hoc nō aspexit, ita uniuersitati eorū natorū non erit magisteriū. Ego autē dico, quod Almutaz sup mediū cœlū, cum cōmixtus fuerit Almutaz ppter ascendens, aut à Mercurio, non carebunt hi magisterio: & eo melius, si fuerit hic planeta orientalis à sole, uel ab ascendente, aut ex utrisq;. Nam cum substantiā magisterij aspexerint uniuersi ex quantitate Martis, Veneris, atq; Mercurij adinuicem, & in cōmixtione eorum atq; aspectu, si deus uoluerit. Quantitates uerò sunt, ut sit planeta in quarto aspectu alterius, aut in suo termino uel sextili aspectu, uel cum eo in uno signo. Quidam uerò sapientū uolunt, ut cadat angulus mediij cœli in xi. & errent ut cadat in ix. Casus enim eius in ix. minuit quantitatem dignitatis diuisoris, & casus eius in xi. auget ei honorē et esse suū, Dei nutu. Similiter omnia loca cū remota ad loca recedentia & maligna, ut sextus, secundus, & octauus, & duodecimus, erit malū. Nam xi. & xij. malū est, & in mediū cœli bonū, si Deus uoluerit.

Aspicias ad hoc xij. ad dominū eius, Venerē quoq; & partē amicorū, et planetas qui fuerunt in domo amicorū, & aspice Almutaz super hęc loca, siue unus fuerit uel duo, & Almutaz super ascendēs, scilicet utrū sit inter eos aliqua ex xiiij. cōplexionibus quas prædixi tibi, aut aliqua cōuentio. Si fuerit inter eos aliquid de his, habebit natos multos amicos: et eo melius, si fuerit signum eius dominus ex signis multorū filiorū. Post hęc Almutaz super domū aspice amicorū: qui si fuerit Venus, aut fuerit Venus iūcta Almutaz super ascendens, erit maxima pars amicorū nati ex mulieribus, & proderūt illi. Similiter si fuerit xi. domus solis erit planetæ, amicorū nati uiri diuites ac nobiles, & similiter omnes planetę significāt secūdū suas substantias. Qui si omnes significatores uel plures eorū fuerint in signis mobilibus, nō diu perseuerabunt amici nati in amicitate eius, & cito odiō habebunt eū. Similiter si fuerit Almutaz super ascendēs malus, et nō erit ei Almutaz super domum amicorum, occurret amicis ex nato malū. Et si econuerso, dic ecōtrario. Si uerò formati fuerint significatores, abinuicē habebunt bonū, & reuerentiā, & profectū, si deus uoluerit. Si autē non aspexit dominus xi. undecimum, nec Venus dominus domus suæ, nec dominus partis amicorū partē amicorū, erit natus de illis, qui nullā commixtionē habent cū amicis, nec erit associabilis, sed solitarius. Et si fuerint in domo amicorū fortunæ, erūt amici eius diuites, et bonæ cōtinentiæ. Si uerò mali fuerint in ea, erūt amici eius pauperes & mali esse. Ptolemæus autē dicit, quōd amicitia & inimicitia fiunt tribus modis: uel propter concordia spiritalium qui habet, necesse est ut homo diligat socium suū, uel propter profectum, uel quia cōiunget eos gaudiū uel tristitia. Qui propter concordia spiritalium se diligunt, hi sunt, in quorū natiuitatibus euenit sol, ut sit, id est, in illis sint in natiuitate unius, id quibus erāt in natiuitate alterius eodem modo: uel sint transmutati, hoc est, ut sit sol in illo signo in uno erat luna, & luna in eo in quo erat sol à luna in uno signo, uel in sextili aspectu uel trino. Isti enim naturaliter se diligunt: & maximē si aspexerint fortunæ ipsę luminaria in utrisq; natiuitatibus, & nō aspexerint eum mali. Illi uerò quorum dilectio fuerit propter gaudiū uel tristitiā, ipsi sunt quibus euenit sic, ut eorum signum ascendētis unum, uel aspexerint se signa utrorumq; natiuitatum ex trino uel sextili aspectu, Euenieritq; ut scilicet utriusq; natiuitas aspiciat fortunæ, &

næ, & ab aspectu malorū fuerit libera. Quorum autē dilectio cōcordauerit propter profectū, hi sunt, in quorū natiuitatibus euenerit, ut eis pars fortunæ in uno signo aut triplicitate eiusdem signi, uel in sextili eius aspectu: quia tunc nati cōcordabunt, eritq; profectus ex una re & studio eorum in eodem, & prouocabit amicitatē eorum, aut erit impedimentū eorum ex una re, cōcordabuntq; ob hoc propter tristitiā, et propter hoc diligēt se. Et sit hoc enim, si utraq; natiuitate aspexerint loca hæc fortunæ, & ceciderint ab eis mali. Dixit etiā Ptolemæus, quod ex aspectib. planetarū adinuicē natiuitatib. fuerint etiā causæ dilectionis et inimicitie, qui si fuerit Saturnus in utraq; natiuitate equalis domo exaltata triplicitate, aspexeritq; Saturnus ex trino uel sextili aspectu, coniungent utriq; natū dilectione per terras et aquas, uel ppter senectutē et rē antiquā, & paternitatē, et domesticos, et similiter cadētes, id est, in quarto aspectu uel oppositiōe, aut in uno signo cōiuncti, cadet inimicitia inter eos natos, &c. secundū quod dixi. Similiter dicit in Ioue et Marte, Venere, Mercurio, Luna quoq; et Sole, in aspectu scilicet eorū, & dilectione ac concordia, & in fortitudine eorū, si deus uolet.

Aspice inimicis ex xij. & domino eius, & ex parte inimicorū, & eius Saturno quoq; & planetis, qui fuerint ex xij. Aspicias Almutaz super hæc loca siue unus fuerit uel duo, id est, aspice complexiones xiiij. et cōuentiones predictas. Si aliquis ex his xiiij. fuerit inter Almutaz super ascendens, et Almutaz super domū inimicorū, habebit natus multos inimicorū. Si aut Almutaz aspexerit super domū inimicorū, Almutaz super cadēs, & impedierit eū, inueniet natus distinctiones ab inimicis, et interitū. Et si fuerit domino ascendētis aliqua potestas, et impedierit eū dominus xij. morietur natus per manus inimicorū suorū: & maxime, si fuerit ipse planeta Mars, tūc erit mors eius in bello inimicorū per manus inimicorū eorū. Et si nō aspexerit Almutaz super domum inimicorum, Almutaz super ascendens, erit natus paucorum inimicorum. & si fuerit Almutaz nati malus, & impedierit Almutaz super domum inimicorū, erit natus multorum inimicorū: sed uitet, & periclitabuntur inimici per manus illius, & peribunt, & aspice locum in quo ceciderit pars inimicorum: quia natus odio habebit ipsum signum, & ipsam imaginem circuli. Et si fuerit Saturnus in domo inimicorum, destruet domum inimicorum: uel si impedierit Almutaz super domum inimicorum, non cessabit natus gaudere de inimicis suis, & præmittet eos ante se in mortem, uidebitq; interitum eorum. Similiter experire, & dicit super præsentia Martis xij. etiam secundum quod dixi tibi, nutu Dei.

In fide nati, aspice ex nono et eius dño, & à termino, et eius domino, & à planetis, qui fuerint in termino, & in ix. Ex parte quo fidei & eius domino. Aspicias quoq; Almutaz super hæc loca. Qui si fuerit Saturnus, & saluus fuerit à malis, et à cōbustione et retrogradatione: aut si fuerit Iupiter, uel Mars, aut sol, uel aliquis planetarum superiorum, & fuerit liber à malis, erit natus unius dei cultorum absq; diuersitate intentionis. Similiter si fuerit liber planeta Almutaz super domum fidei, saluabitur natus, id est, saluabit fidem suam, & non mutabitur ad aliam. Et si fuerint mali in nono uel in tertio, erunt ei disputationes & contentiones in fide, & causis disciplinarum à descriptione.

Dixit Ptolemæus, aspice planetam Almutaz super hæc loca, et luna cum impedita in æquali loco fuerit, impediatur. Si enim impeditus fuerit Almutaz, & luna in locis Alhaure, qui detinet serpentem, & dicitur latinē Serpentarius, aut à loco Serpētis qui dicitur Alsuta, cuius interpretatio est audax, aut serpētis qui est apud caput Draconis. In Scorpione morietur natus, causa morsus serpentis, uel ex percussione uenenatorum, aut per ingenium alicuius ueneni. Et si impediti fuerint in loco uulturum, uel corui & asturis, erit mors eius absq; sepultura, & comedēt eum aues. Et si impediti fuerint in loco Arietis uel Tauri, et Capricorni, et in loco Equi, interficietur ab equis et animalibus uel Tauro. Et si impediti fuerint in loco capitis Algō, quæ est imago quæ tenet caput, & in loco Persei, quod est corpus sine capite, significat quod caput nati abscindetur. Et si participati fuerint in loco mortis nati Solis, uel Lunæ, uel Ioui, post hoc im-

pediti fuerint à malis, significat mortem pessimam. Qui si oppositi fuerint isti, erit per manus diuitem & regis. Itē cum impediti fuerint significatores mortis, et fuerint super terrā, erit uniuersitatis mortis eorū apparēs excelsa ut crucifixio, et cetera similia. Si impediti fuerint hi significatores sub terra, erit mors eorū à casu alicuius rei supercadētis, aut naufragio, & corpora multorū ex eis nō poterūt inueniri, maximē si fuerit significator mortis cum impedimento sub terra in uia cōbusta, uel sub radijs, si deus uoluerit. Luna cum fuerit iuncta soli in uno signo ad iij. aspectū mortis, uel cum eodē in uno signo, cōburetur natus igni. Et cum fuerit significator mortis impeditus, & Almutaz super eū in signis terris, significat quod mors nati sit ex casu alicuius rei quæ cadit super eum, aut in terra, aut montes. Et si impeditus fuerit in signis igneis, significat quod eius mors sit per ignem & lupos. Et si impeditus fuerit in signis aeris, significat quod eius mors sit ex patibulis, aut per manus hominum, aut super densa animalium. Si enim in signis aquaticis impediti fuerint, significat quod eius mors sit ex submersione, aut ex asperitate reptilium terræ, & erit cibus piscium.

Item ex fide etiam, ut aspicias secretum uiri in qua ætate sit melior, ut aspicias dominos triplicitatis partis fidei quęcunq; eorum fuerit fortuna, & melioris esse in eadem ætate, erit natus melioris fidei atq; religionis.

Aspice ad prægnationē ascendens, et dominū eius, & lunā, & dominū eius domus, quintū quoq; & dominū eius, et Almutaz super hæc loca ex planetis & louem. Aspicitur etiā Almutaz super hæc loca, & introducit in hac significatione undecimū & eius dñs, & quicquid fuerit in xi ex planetis & locus Veneris. Cū ergo interrogatus fueris de prægnatione, utrū sit uel nō, aspice Almutaz super ascendēs, & Almutaz super hæc loca, si fuerit inter eos cōiunctio, aut trāslatio, aut collectio in aliquib. ex quatuor cōplexionib. cōgruentib. fueritq; cū sanitate receptoris & recepti, significat hoc quod erit hic prægnatio. Et si pulsans impeditus fuerit à receptore, & receptor fuerit impeditus, significat quod filius destruetur & nō perficietur. Et nihil fuerit inter eos ex his cōplexionibus, significat quod prægnatio non erit. Si interrogatus aut fueris de prægnatione utrum iam fuerit, uel nō, aspice Almutaz super prædicta loca, & Almutaz super ascendēs à luna, si fuerit inter eos separatio ex quatuordecim modis et cōuentione, significat hic quod peregrinatio iam fuerit: si uerò fuerit cōiunctio, significat quod nondū fuit, sed erit. Deinde aspice utrū saluabitur filius uel nō ex sanitate Almutaz & domus filiorū: qui si tūc fuerint salui, saluabit filius, & si fuerint impediti, destruetur filius. Aspice etiā quod dicit Ptolemæus, & uniuersi in muliere, utrum sit prægnans, uel non, ascendens, & dominū eius quintū, ac louem xij. ac dominū eius, Venerē quoq;, ac Solem. Si fuerit iuncta horū, uel planeta eorum in signis cōmunibus, & aspectu multorū planetarū in signis multorū ascensionū, significat quod prægnatio sit uera. Et si impeditus fuerit significatorū, id est, Almutaz, ac quintū & dominum eius, destruetur filius. Si autem impeditus fuerit ex Saturno, erit hic ex fulgore Martis. Et si fuerit ex Marte, erit ex superfluitate caloris & siccitatis, aut ex fluxu sanguinis, uel ex delatione rei pōderosa, uel casu. Et si ex Mercurio, ex curatione uel opere manuū. Et si fuerit ex sole, ex calore & superfluitate ciborum, & ex corruptione complexionis stomachi, aut neruorum, uel ex causa domini atq; mariti, erit ipsum impedimentum.

Qualiter aspicitur utrum sit prægnatio longior uel propior, aspice significatorem, si fuerit in quartis orientalibus, & fuerint planetæ orientales à sole, fuerit prægnata mulier nouiter. Et si fuerit in quartis occidentalibus, & fuerint planetæ occidentales à sole et à locis recedentibus ab angulis, tum perfecta est prægnatio. Pōst hoc aspice horam illis decimā modis ex occurſu, scilicet utrorumq; significatorum, id est, ex coniunctione eorum, & introitu alicuius eorum in angulum, & coniunctione duarum fortunarum in angulo, aut mutatione figurarum, id est, à retrogradatione in directione significatorum, aut ex introitu significatoris in domum filiorum, aut xij. uel ascendens, aut ex introitu

significatoris ascendētis & lunæ ad loca prædicta, aut ex gradibus qui fuerunt ex utroque significatores per radios, & per numerum signorum & planetarum, qui fuerunt in signis, quæ fuerunt inter eos, aut de terminatione planetarum, & sub terra ad superiora terræ. Hic sunt iuncta, natiuitatem nati significantia.

Vtrum sint filij gemini, uel non, aspice hos significatores, si inueneris eos in signis communibus, & in aspectu multorum planetarum, euenitque, ut sit luna proprie in signo communi, significat quod nati sint gemini, si deus uoluerit.

Cum ceciderit semen in uulvam in primo mense, fit in dispositione Saturni, disponitque eum per frigus. Et in secundo die mense, disponit eum Iupiter, projicitque dominus in eum spiritum, & disponit eum quodam temperamento. In tertio mense disponitur a Marte, fitque sanguis. In quarto uero mense disponit eum Sol, inspiratque Deus in eum spiraculum uitæ, id est, animatum, & ideo tunc tribuit ei in hylech partem. Non ne uides, quia cum sol interuenit signum, mouet tempus, & affert similitudinem naturæ eius signi ad terram. Cum uero mutatus fuerit a signo, recedit opus eiusdem signi: quod fit, quia corpus sine anima. Quinto disponitur a Venere, componitque deus in eum sexum masculinum, uel foemininum. Sexto, a Mercurio operatur in eo lingua. Septimo, Luna, & perficitur in eo eius imago. Qui si tunc in dispositione Lunæ fuerit natus, euadet. Si uero fuerit natus in octauo, reuertitur in eo dispositio ad Saturnum, & morietur. Et si natus fuerit in nono mense, reuertetur dispositio ad Iouem, & uiuet, si deus uoluerit.

Cum ergo uolueris scire gradus ascendētis ignoti, pone figuram eiusdem ascensionis, & planetæ in locis suis, in signis. Post hoc, scito, utrum sit coniuñctionalis uel præuentionalis, & uerificabis eam, id est, coniuñctionem, uel præuentionem per gradum suum atque minutum. Qui si fuerit coniuñctionalis, aspice planetam qui præerit gradui coniuñctionis. Si fuerit præuentionalis, aspicias gradum illius luminaris, qui fuerit super terra. Post hoc aspicias planetam, qui præ cæteris fuerit plus dignitatibus in gradu coniuñctionis a præuentionis ex domo, uel exaltatione triplicitate uel termino, pones aspectum partem fortitudinis. Verbi gratia: Si fuerit planeta dominus domus, & aspexerit gradum coniuñctionis, uel præuentionis, fueritque alter dominus exalta. inde aspexerit aspiciens, digniorque erit. Et horum fortitudines cognosces ex locis suis. Si autem duo planetae, uel plures conuenerint, aspicias propiores cæteris ex fundamento, ipsum constitues autores. Et propior cæteris ex fundamento est, ut aspicias planetas, si fuerint in angulo, qui fuerit propior gradui anguli. Et si fuerint orientales, qui fuerint propior soli. Et si fuerint in terminis, qui fuerint propior termino. Si uero dignitas utrorumque planetarum, & aspectus fuerint æquales, constitues authorem qui fuerit aspectu propior. Post hoc aspicias ipsum authorem, utrum sit gradui ascendētis propior, uel gradui medijs cœli, & eius nadir. Qui si fuerit propior gradui ascendētis & eius nadir, projice gradum ascendētis, id est, dimitte eum, & pone ascendēs simile gradui planetæ et eius minut. Si uero fuerit propior gradui medijs cœli & nadir, pone gradum medijs cœli, sicut gradum planetæ, & eius minutum. Deinde scito quot horæ ascendēt: in qua hora ascendēt, ipse gradus per opus extræctionis ascendētis ex medio cœli: & quod exierit tibi ex horis, constitue super eos planetas, & hoc erit tempus in hora nati, si deus uoluerit.

Scientia ascendētis ex medio cœli, aspice ex primo minuto Capricorni, usque in minutum medijs cœli per ascensiones circuli directi. Post hoc, projice hoc ex primo minut. Arietis per ascensiones, quas exposui tibi: & quo peruenerit, uerte eum in gradus æquales, & ipsum erit ascendens.

De Natiuitatibus, Finis.

DOMINIVM PLANETARVM IN PROVINCIIS.

Nota prædominiū planetarū in prouincijs, & sectis. ☿ cū ♃ Babylonis, ♁ cū ♁ Arabis, ♁ cū ♁ Indis, ☽ cū ☽ Teucris, ☉ cū ☽ Rom.

Quomodo

Quomodo iudicantur magni effectus in inferioribus.

Sex sunt principia, per quę iudicantur magni effectus in inferioribus. Primū, per figuram reuolutionis coniunctionis, maximē cum figura reuolutionis illius anni. Secundum principium, per figuram reuolutionis coniunctionis H & D mutata de triplicitate cum locis planetarum, cum reuolutione anni in quo fit talis coniunctio. Tertium principium, per figuram reuolutionis coniunctionis H & D in principio D cum figura reuolutionis anni, in quo fit talis coniunctio. Quartum principium, per figuram reuolutionis coniunctionis H & D , quę fit omnibus xx. annis. Quintum principium, per figuram coniunctionis uel appositionis O & D precedentis introitum O in capita signorum mobilium. Sextū principium, per figuram coniunctionis uel oppositionis O & D ante introitum O in caput cuiuslibet xij. signorum, & figuram introitus O in quodlibet signum.

Ad inueniendum ascendens natiuitatis.

Primò, habeatur tempus nati æstimatiuum, uidelicet horis post meridiē, & ab eis subtrahatur æquatio dierum, & remanebit tempus æstimatum nō æquatum, & ad hoc tempus quæratur uerus locus solis, & uerus locus lunæ, & cum tempore primo æquato quære ascēdens. Deinde uideatur distātia lunæ ab angulo occidentis, si fuerit supra terram, aut ab ascendente, si fuerit sub terra: & eam distātiā duplica, & quot erunt in gradu, tot erunt horę: quas horas reductas in dies, si fuerint plures 24. adde supra 259. dies, si luna fuerit supra terrā: aut adde super 273. dies, si fuerit sub terra, & proueniet mora nati æstimata in utero matris. quam aufer ex tempore natiuitatis propter cauendo bissextum, ut habeas tempus conceptionis æstimatę, diebus non æquatis. Ad hoc tempus inuenias locum solis, cuius ascensiones rectas aufer ab ascensionibus lunę obliquis in hora natiuitatis æstimatę: & quod manet, reduces in horas: & has horas, & minuta pone cum diebus conceptionis æstimatę loco horarum, quę prius ibi erant, & habebis tempus conceptionis primò examinatum diebus æquatis, & quære æquationem dierum per gradus solis in conceptione, & subtrahe eam ab hoc tempore, & habebis tempus cōceptionis primò examinatum diebus nō æquatis. Ad hoc tēpus inuenias uerū locum solis & lunę: & si tunc uerus locus lunę concordat cū ascendēte, natiuitatis factum est opus: quia tunc natiuitas æstimata fuit uera. Si uerò non concordat, inuenias ascensiones obliquas loci lunę in conceptione primę æquationi, & ab ipsis aufer ascensiones rectas loci solis in natiuitate, & à residuo dempta æquatione dierū inuēta in uero loco solis in natiuitate: quod manet, reduc in horas & minuta, & istas horas & minuta pone loco horarū & minutorū cum diebus in natiuitate æstimata, & proueniet tēpore natiuitatis primò examinatū diebus non æquatis. Ad hoc inueniatur uerus locus solis, & uerus locus lunę, & ascensiones loci solis rectę, & ascensiones loci lunę obliquę, tūc subtrahe ascensiones loci solis rectas tēpore cōceptionis primò examinatę ab ascensionibus lunę obliquis tempore natiuitatis æstimatę: & quod manet ultimò iam inuentū, reduc in horas et minutas, et eas pone loco horarum & minut. quę erant cū diebus in conceptione primò examinata, & habebis tempus conceptionis secūdo examinatū diebus æquatis, à quo subtrahe æquationem dierum grad. solis in cōceptiōe, & habebis ipsum tempus diebus nō æquatis, ad quod quæras locum lunę, & ipsum poteris sine timore ponere ascendens in conceptione, si sit ascendens in natiuitate, & econuerso.

Ad inueniendum hylech, per Ioannem de Saxoniam.

Ad inueniendum hylech significatorē uitę in natiuitatib. incipiendū est à sole, si natiuitas fuerit diurna: & si fuerit ante grad. ascendētē per v. grad. infra, scilicet supra orientē. aut si fuerit in x. domo, uel xi. accipimus eum pro hylech, siue fuerit in signis masc. uel fœ. Si uerò nō fuerit in his locis, debemus inspicere, si fuerit in vii. uel viii. uel iiii. domo in signis masc. adhuc potest esse hylech. Nā si in predictis locis fuerit in signis fœ. non erit aptus hylech. Si igitur sol nō fuerit aptus hylech, aspiciatur ad lunā, si fuerit in iiii. uel in ii. uel in i. domo, aut in septima uel octaua domo, ipsa erit hylech, siue fuerit in signo masculino, uel fœ-

uel foeminino, Si non fuerit in his locis, & fuerint ante grad. signi ascendentis per v. grad. uel infra, aut in decima domo, aut in quarta, aut in quinta, in signo fe. adhuc ipsa erit hylech. Et si fuerit in his locis in signis masculinis, non potest esse hylech. Si natiuitas uero fuerit nocturna, debemus incipere à luna: & si fuerit ante grad. occidentis per v. grad. uel infra scilicet in illis v. grad. quæ sunt sub terra ex parte occidentis, aut in aliorum locorum prædictorum secundum modum dictum, ipsa erit hylech. Et si ipsa non fuerit apta, aspiciemus ad solem: qui si fuerit ante grad. septimæ domus per v. grad. uel infra, scilicet sub terra, aut in quarta, uel in quinta domo erit aptus hylech, siue signa sint masc. uel foem. Et si fuerit in ascendente, uel in secunda domo, in signo masc. erit aptus hylech, in foem. uero non. Si uero luminaria non fuerint apta, ut sint hylech, aspiciemus utrum coniunctio præcessit natiuitatē, uel oppositio: quæ si præcessit coniunctio, aspiciemus grad. coniunctionis. & si inuenerimus ipsum gradum in aliquo quatuor angulorum, uel succedentium, accipimus eum pro hylech. Et si non inuenerimus ipsum in aliquo angulorum nec succedentium, debemus aspicere ad gradus partis fortunæ: qui si fuerit in aliquo angulorum uel succedentium, debemus ipsum capere pro hylech. Si uero non fuerit in aliquo horum locorum, debemus ultimo accipere grad. ascendente natiuitatis. Si autē oppositio præcessit natiuitatem, debemus aspicere gradus oppositionis: sicut dictum est de gradu coniunctionis, & postea ad partē fortunæ, & ultimo ad grad. ascend. natiuitatis. Nec oportet in gradu coniunctionis, uel præuentionis, uel partis fortunæ aspicere, utrum signa sint masc. uel foem. & sic patet, quod sol potest esse hylech in die & in nocte supra terram, uel sub terra in xi locis, & luna similiter. Si autē luna in aliquo prædictorum locorum fuerit combusta sub radijs solis, non erit apta hylech, & prædicta loca, uel planetæ non possunt esse hylech: quin aliquis habens dignitatem in prædictis locis, aspiciat dictum locum quocumque aspectu, & habeat aliquam dignitatem de v. dignitatibus. Sententiā breuē dicti capituli, v. sunt loca, a quibus accipitur hylech, id est, significator uitæ, uel locus uitæ: quæ sunt hæc, sol, luna, grad. coniunctionis, uel præuentionis, pars fortunæ, & gradus ascendente natiuitatis. Si natiuitas sit in die, incipiendum est à sole. & si non fuerit in locis aptis, recipienda est luna. & si non fuerit apta, recipiendus est gradus coniunctionis uel præuentionis. si non fuerit aptus, recipienda est pars fortunæ: quæ si non fuerit apta, recipiendus est gradus ascendente natiuitatis,

F I N I S.

MARCI

ARMINE diuinas artis, & conscia fati
Sidera diuersos hominum uariantia casus,
Cœlestis rationis opus, deducere mundo,
Aggredior, primusq; nouis Helicōna mouere
Cantibus, & uiridi nutantis uertice syluas,
Hospita sacra ferens nulli memorata priorum.

Nunc mihi tu Cæsar patriæ princepsq; paterq;
Qui regis augustis parentem legibus orbem,
Concessumq; patri mundum, deus ipse mereris,
Das animum, uiresq; facis ad tanta canendum.
Iam propiusq; fauet mundus scrutantibus ipsum,
Et rapit æthereos per carmina pandere sensus.
Hoc sub pace uacat tantum, iuuat ire per ipsum
Aëra, & immenso spaciātem uiuere cœlo,
Signaq; & aduersos stellarum noscere cursus.
Quod solum nouisse, parum est: impensius ipsa
Scire iuuat magni penitus præcordia mundi.
Quæq; regat, generetq; suis animalia signis
Cernere, & in numerum Phœbo modulante referre.
Bina mihi positis lucent altaria flammis.
Ad duo templa precor duplici circumdatus æstu,
Carminis & rerum certa tum lege canentem
Mundus, & immenso uatem circumstrepit orbe.
Vixq; soluta suis immittit uerba figuris,
Quem primùm infernis licuit cognoscere terris
Munera cœlestum. quis enim condentibus illis
Clepsisset furto mundum, quo cuncta reguntur?
Quis foret humano conatus pectore tantum,
Inuitis ut dijs cuperet deus ipse uideri?
Tu princeps autorq; sacri Cyllenie tanti,
Per te iam cœlum in terris, iam sidera nota,
Sublimeis aperire uias, unumq; sub orbem,
Et per inane suis parentia finibus astra,
Nominaq; & cursus, signorum pandere uires:
Maior uti facies mundi foret, & ueneranda
Non species tantum, sed & ipsa potentia rerum:
Sentirentq; Deum gentes, quàm maximus esset,
Qui sua disposuit per tempora, cognita ut essent
Omnibus, & mundi facies, cœlumq; supernum,
Naturæq; dedit uires, seq; ipsa reclusit
Regalis animos primùm dignata mouere,
Proxima tangentes rerum fastigia cœlo.
Quæ domuere feras gentis oriente sub ipso.
Quas ferat Euphrates, in quas & Nilus inundat,
Qua mundus redit, & nigras super euolat urbis.
Tum qui templa sacris coluerunt omne per æuum,
Delectiq; sacerdotes in publica uota
Officio iunxere deum, quibus ipsa potentis
Numinis accendit castam præsentia mentem,
Inq; deum deus ipse tulit, patuitq; ministris.
Hi tantum nouere decus, primiq; per artem

Sideribus uidere uagis pendentia fata.
 Singula nam proprio signarunt tempora casu,
 Longa per assiduas complexi secula curas.
 Nascendi quæ cuiq; dies, quæ uita fuisset.
 In quas fortunæ leges quæq; hora ualeret,
 Quantaq; quam parui facerent discrimina motus,
 Postquam omnis cæli species redeuntibus astris
 Percepta in proprias sedes, & reddita certis
 Fatorum ordinibus sua cuiq; potentia formæ
 Per uarios usus, artem experientia fecit
 Exemplo monstrante uiam, speculataq; longè
 Deprendit tacitis dominantia legibus astra,
 Et totum alterna mundum ratione moueri,
 Fatorumq; uices certis discernere signis.
 Nam rudis ante illos nullo discrimine uita
 In speciem conuersa operum ratione carebat,
 Et stupefacta nouo pendebat lumine mundi.
 Tum uelut amissis mœrens, tum læta renatis
 Sideribus, uariosq; dies, incertaq; noctis
 Tempora, nec similis umbras, nec sole regresso
 Iam propiore suis poterant discernere causis.
 Necdum etiam doctas solertia fecerat artis,
 Terraq; sub rudibus cessabat uasta colonis.
 Tuncq; in desertis habitabat montibus aurum,
 Ignotusq; nouos pontus subduxerat orbis.
 Nec uitam pelago, uentis nec credere uela
 Audebant, sed quisq; satis se nosse putabat.
 Sed cum longa dies acuit mortalia corda,
 Et labor ingenium miseris dedit, & ira quemq;
 Aduigilare sibi iussit fortuna premendo,
 Seducta in uarias certarunt pectora curas,
 Et quæcunq; sagax tentando repperit usus,
 In commune bonum commentum læta dedere.
 Tunc & lingua suas accepit barbara leges,
 Et fera diuersis exercita frugibus arua,
 Et uagus incertum penetrauit nauita pontum,
 Fecit & ignotis itiner commercia terris.
 Tum belli pacisq; artes commenta uetustas.
 Semper enim ex alijs alios profeminat usus.
 Nec uulgata canam, uolucrum prædicere linguas,
 Consultare fibras, & rumpere uocibus anguis,
 Sollicitare umbras, imumq; Acheronta mouere,
 In noctemq; dies, in lucem uertere noctes,
 Omnia conando docilis solertia uicit.
 Nec prius imposuit rebus finemq; modumq;
 Quam cælum ascendit ratio, capiteq; profundis
 Naturam rerum causis, uiditq; quod usquam est,
 Nubila cur tanto quaterentur pulsa fragore,
 Hierna æstiuæ nix grandine mollior esset:
 Arderent terræ, solidusq; tremisceret orbis.
 Cur imbres ruerent, uentos quæ causa moueret,
 Peruidit, soluitq; animis miracula rerum.
 Eripuitq; Ioui fulmen, uiresq; tonantis.
 Et sonitum uentis, concessit nubibus ignem.

Quæ postquam in proprias deduxit singula causas,
 Vicinam ex alto mundi cognoscere molem
 Intendit, totumq; animo comprehendere cœlum,
 Attribuitq; suas formas, sua nomina signis,
 Quasq; uices agerent certa sub lege notauit.
 Omniaq; ad numen mundi, faciemq; moueri,
 Sideribus uarijs, mutantibus ordine facta.
 Hoc mihi surgit opus, non ullis antè sacratum
 Carminibus: faueat magno fortuna labori,
 Annosa & molli contingat uita senecta,
 Ut possim rerum tantas emergere moles,
 Magnaq; cum paruis simili percurrere cura.

De origine mundi, & terræ forma.

Cap. I.

ET quoniam cœlo carmen descendit ab alto,
 Et uenit in terras fatorum conditus ordo,
 Ipsa mihi primùm naturæ forma canenda est,
 Ponendusq; sua totus sub imagine mundus.
 Quem siue ex nullis repetentem semina rebus
 Natali quoq; egere placet, semperq; fuisse,
 Et fore principio pariter, fatoq; carentem:
 Seu permixta chaos rerum primordia quondam
 Discreuit partu, mundumq; enixa nitentem
 Fugit in infernas caligo pulsa tenebras:
 Siue indiuiduis, in idem reditura, soluta
 Principijs natura manet post secula mille,
 Et penè ex nihilo summum, nihilumq; futurum,
 Cæcæq; materies cœlum perfecit & orbem:
 Siue ignis fabricauit opus, flammæq; micantes,
 Quæ mundi fecere oculos, habitantq; per omne
 Corpus, & in cœlo uibrantia fulmina fingunt:
 Seu liquor hoc peperit, sine quo riget arida rerum
 Materies, ipsumq; uocat quo soluitur ignem,
 Aut neq; terra patrem nouit, nec flamma, nec aer,
 Aut humor, faciuntq; Deum per quatuor artus,
 Et mundi struxere globum, prohibentq; requiri
 Ultra se quicquam, tum per se cuncta creantur,
 Frigida nec calidis desint, aut humida siccis,
 Spiritus aut solidis, sitq; hæc discordia concors,
 Quam nexus habilisq; & opus generabile fingit,
 Atq; omnis partus elementa rapacia reddunt:
 Semper erit genus in pugna, dubiumq; manebit,
 Quod latet, & tantum superest hominumq; deumq;
 Sed facies quæcunq; tamen sub origine rerum
 Conuenit, & certo digestum est ordine corpus.
 Ignis in æthereas uolucer se sustulit auras,
 Summaq; complexus stellantis culmina cœli
 Flammarum uallo naturæ mœnia fecit.
 Proximus in tenuis descendit spiritus auras,
 Aeraq; extendit medium per inania mundi,
 Ignem flatus alit uicinis subditus astris.
 Tertia fors undas strauit, flatusq; natantis
 Aequora perfudit toto nascentia ponto,
 Vt liquor exhalet tenuis, atq; euomat auras,

Aeraq;

Aeraq; ex ipso ducentem semina pascat.
 Vltima subsedit glomerato pondere tellus,
 Conuenitq; uagis limus permixtus harenis,
 Paulatim ad summum tenui fugiente liquore.
 Quoq; magis pitras humor secessit in undas,
 Et siccata magis strinxerunt æquora terras,
 Adiacuitq; cauis fluuium conuallibus æquor,
 Emerfere fretis montes, orbisq; per undas
 Exiliit, uasto clausus tamen undiq; ponto,
 Imaq; de cunctis mediam tenet undiq; sedem.
 Idcirco q; manet stabilis, quia totus ab illo
 Tantundem refugit mundus, fecitq; cadendo
 Vndiq; ne caderet, medium totius & imum est.
 Ictaq; contractis consistunt corpora plagis,
 Et concurrento prohibent in longius ire.
 Quod nisi librato penderet pondere tellus,
 Non ageret cursus mundi subeuntibus astris
 Phœbus ad occasum, & nunquam remearet ad ortus,
 Luna u'e submersos regeret per inania cursus.
 Nec matutinis fulgeret Lucifer horis,
 Hesperus immerso dederat qui lumen olympo.
 Nunc quia non imo tellus deiecta profundo,
 Sed medio suspensa manet, sunt peruia cuncta.
 Qua caderent, subeat cœlum, rursusq; resurgat.
 Nam neq; fortuitos ortus surgentibus astris,
 Nec totiens possum nascentem credere mundum,
 Solis u'e assiduos partus, & facta diurna,
 Cum facies eadem signis per secula constet,
 Idem Phœbus eat cœli de partibus iisdem.
 Inde suos sinuat flexus per crura, pedesq;
 Centauri alterius: rursus ascendere cœlum
 Incipit, Argiuamq; ratem per aplustria summa,
 Lunaq; per totidem luces mutetur, & orbis:
 Et natura uias seruet, quas fecerat ipsa.
 Nec tyrocinio peccet, circumq; feratur
 Aeterna cum luce dies, quod tempora monstrat.
 Nunc his, nunc illis eadem regionibus orbis
 Semper, & ulterius uadentibus, ortus ad ortus,
 Occasum u'e ortus, cœlum & cum sole perennet.

De mundi forma, & terre rotunditate.

Cap. II.

NEc uerò tibi natura admiranda uideri
 Pendentis terræ debet, cum pendeat ipse
 Mundus, & in nullo ponat uestigia fundo.
 Quod patet ex ipso motu, cursuq; uolantis:
 Cum suspensus eat Phœbus, cursumq; reflectat
 Huc illuc, agiles & seruet in æthere metas:
 Cum luna & stellæ uolitent per inania mundi,
 Terra quoq; aerias leges imitata pependit.
 Est igitur tellus mediam sortita cauernam
 Aeris, & toto pariter sublata profundo,
 Nec patulas distenta plagas, sed condita in orbem
 Vndiq; surgentem, pariter, pariterq; cadentem.
 Hæc est naturæ facies, sic mundus & ipse

In conuexa uolans teretes facit esse figuras,
 Stellarum, solisq; orbem, lunæq; rotundum
 Aspiciamus tumido quærentis corpore lumen,
 Quod globus obliquos totus non accipit ignes,
 Hæc æterna manet, diuisq; simillima forma,
 Cui neq; principium est usquam, nec finis in ipso,
 Sed similis toto remanet, perq; omnia par est.
 Sic stellis glomerata manent, mundumq; figurant.
 Idcirco terris non omnibus omnia signa
 Conspicimus, nusquam inuenies fulgere Canopum,
 Donec Nilias per Pontum ueneris oras.
 Sed quærent Helicen, quibus ille superuenit ignis,
 Qui laterum tractus habitant, mediq; tumores
 Eripiunt terræ cœlum, uisusq; coercent.
 Te testem dat luna sui glomerabilis orbis:
 Quæ cum mersa nigris per noctem deficiis umbris,
 Non omnis pariter confundis sidere gentes,
 Sed prius Eoæ quærunt tua lumina gentes.
 Pòst medio subiecta polo quæcunq; coluntur,
 Vltima ad Hesperios infectis uolueris alis.
 Seraq; in extremis quatiuntur gentibus æra.
 Quòd si plana foret tellus, simul ic̄ta per omnes
 Deficeret pariter toto miserabilis orbe.
 Sed quia per teretem deducta est terra tumorem,
 His modo, pòst illis apparet Delia terris,
 Exoriens simul atq; cadens, quia fertur in orbem
 Ventris, & accliuus pariter decliua iungit,
 Atq; alios superat gyros, aliosq; relinquit.
 Ex quo colligitur terrarum forma rotunda.
 Hanc circum uariæ gentes hominum atq; ferarum,
 Aeriæq; colunt uolucres, pars eius ad Arcios
 Eminent, Austrinis pars est habitabilis oris.
 Sub pedibusq; iacet nostris, supraq; uidetur
 Ipsa sibi fallente solo decliua longa,
 Et pariter surgente uia, pariterq; cadente.
 Hinc ubi ad occasus nostros sol aspicit ortus,
 Illic orta dies sopitas excitat urbeis.
 Et cum luce refert operum uadimonia terris,
 Nos in nocte sumus, somnosq; in membra locamus.
 Pontus utrosq; suis distinguit & alligat undis.
 Hoc opus immensi constructum corpore mundi,
 Membraq; naturæ diuersa condita forma
 Aeris, atq; ignis, terræ pelagiæq; iacentis.
 Vis animæ diuina regit, sacroq; meatu
 Conspirat Deus, & tacita ratione gubernat.
 Et multa in cunctas dispensat fœdera partis,
 Alter ut alterius uires faciatq; feratq;
 Summaq; per uarias maneat cognata figuras.

De duodecim signis zodiaci.

Cap. III.

NVnc tibi signorum lucentis undiq; flammæ
 Ordinibus, certis referam, primumq; canentur,
 Quæ media obliquum præcingunt ordine mundum,
 Solemq; alternis uicibus per tempora portant,

Atq;

Atq; alia aduerso luctantia sidera mundo,
 Omnia quæ possis cælo uariare sereno.
 E' quibus & ratio fatorum ducitur omnis,
 Ut sit idem mundi primum quod continet arcem.

De Ariete & cæteris signis sequentibus.

Cap. IIII.

A Vrato princeps Aries in uellere fulgens,
 Respicit admirans aduersum surgere Taurum,
 Summisso uultu Geminos et fronte uocantem.
 Quos sequitur Cancer, cancrum Leo, Virgo Leonem.
 Aequato tum Libra die cum tempore noctis,
 Attrahit ardenti fulgentem Scorpion astro,
 In cuius caudam contentum dirigit arcum,
 Mixtus equo uolucrum missurus iamq; sagittam.
 Tum uenit angusto Capricornus sidere flexus.
 Post hunc inflexam diffundit Aquarius urnam,
 Piscibus assuetas auide subeuntibus undas,
 Quos Aries tangit claudentes ultima signa.
 Atqui fulgentis cælo consurgit ad Arcos,
 Omnia quæ summo despectant sidera cælo.
 Nec norunt obitus, unoq; in uertice tantum
 In diuersa situ cælumq; & sidera torquent.
 Aera per gelidum tenuis deducitur Axis,
 Libratumq; tegit diuerso cardine mundum,
 Sidereus circa medium quem uoluitur orbis,
 Aethereosq; rotat cursus immotus. at ille
 In bina sarcos magni per inania mundi,
 Perq; ipsum terræ directus conspicit orbem.
 Nec uerò è solido stat robore corporis eius,
 Nec graue pondus habet, quod onus ferat ætheris alti,
 Sed cum aer omnis semper uoluatur in orbem,
 Quoq; semel cœpit, totus uolet undiq; in ipsum,
 Quodcunq; in medio est, circa quod cuncta mouentur,
 Usque adeo tenue, ut uerti non possit in ipsum,
 Nec iam inclinari, nec se conuertere in orbem.
 Hoc dixere axem, quia motum non habet ullum.
 Ipse uidet circa uolitantia cuncta moueri.
 Summa tenent eius miseris notissima nautis,
 Signa per immensum cupidos ducentia pontum.
 Maioremq; Helice, maior decircinat arcum,
 Septem illam stellæ certantes lumine signant,
 Qua duce per fluctus Graiæ dant uela carinæ.
 Angusto Cynosura breuis torquetur in orbe,
 Tam spacio quam luce minor, sed iudice uincit
 Maiorem Tyrio Pœnis hæc certior autor
 Non apparentem pelago quærentibus orbem.
 Nec paribus positæ sunt frontibus, utraq; caudam
 Vergit in alterius rostro, sequiturq; sequentem.
 Has interfusus, circumq; amplexus utrumq;
 Diuidit, & cingit stellis ardentibus anguis,
 Ne coeant, abeant ue suis à sedibus unquam.
 Hunc inter mediumq; orbem, quo sidera septem
 Per bissena uolant contra nitentia signa
 Mixta ex diuersis consurgunt uiribus astra.

Hinc uicina poli, cœlicq; hinc proxima flammis.
 Quæ quia dissimilis, qua pugnans, temperat aer,
 Frugiferum sub se reddunt mortalibus orbem.
 Proxima frigentis Arctos, boreamq; rigentem
 Nixa uenit species genibus sibi conscia causæ.
 A tergo nitet Arctophylax, idemq; Bootes,
 Qui similis iunctis instat de more iuuentis,
 Arcturumq; rapit medio sub pectore secum.
 At parte ex alia clarò uolat orbe Corona,
 Luce micans uariâ. nam stella uincitur una
 Circulus in medio radians, quæ proxima fronte
 Candidaq; ardenti distinguit lumina flamma,
 Gnosia desertæ fulgent monumenta puellæ,
 Et Lyra deductis per cœlum cornibus inter
 Sidera conspicitur, qua quondam cœperat Orpheus
 Omne quod attigerat cantu, manesq; per ipsos
 Fecit iter, domuitq; infernas camine leges.
 Huic cœlestis honos, similisq; potentia causæ,
 Tunc siluas & saxa trahens, nunc sidera ducit,
 Et rapit immensum mundi reuolubilis orbem.
 Serpentem magnis Ophiuchus nomine signis
 Diuidit, & toto mergentem corpore corpus
 Explicat, ut nodos sinuataq; terga per orbem
 Respicit, ille tamen molli ceruice reflexus,
 Et dedit effusis per laxa uolumina palmis.
 Semper erit paribus bellum, quia uiribus æquant.
 Proxima fors Cygni, quem cœlo Iuppiter ipse
 Imposuit, formæ precium, qua caput amantem,
 Cum Deus in niueum descendit uersus olorem,
 Tergaq; fidenti subiecit plumea Ledæ.
 Nunc quoq; deductas uolitat stellatus in alas.
 Hinc imitata nitent, cursumq; habitumq; sagittæ
 Sidera, tum magni Iouis ales fertur in altum
 Assueto uolitans, gestet seu fulmina mundi
 Digna Ioue & cœlo, quod sacris instruit armis.
 Tum quoq; de ponto surgit Delphinus ad astra
 Oceani, cœlicq; decus, per utrunq; sacratus,
 Quem rapido conatus equus comprehendere cursu
 Festinat, pectus fulgenti sidere clarus.
 Et finitur in Andromeda, quam Perseus armis
 Eripit, & sociat sibi, cui succedit iniquo
 Diuisus spacio, quod terna lampade dispar
 Conspicitur paribus Deltoton nomine sidus
 Ex simili dictum Cepheusq; & Cassiopea,
 Nec uacuum solis fulgentem deserit orbem.
 Sic in utrunq; mouet mundum, & contraria reddit,
 Hanc qui surgentem primo cum redditur ortu,
 Montis ab excelso speculantur, uertice Tauri,
 Euentus frugum uarios & tempora dicunt,
 Quæ q; ualetudo ueniat, concordia quanta,
 Bella facit, pacemq; refert, uarièq; reuertens.
 Sic mouet, ut uidit mundum, uultuq; gubernat.
 Magna fides hoc posse color, cursusq; micantis
 In radios uix sole minor, nisi quod procul hærens

Frigida cæruleo contorquet lumina uultu.
 Cætera uincuntur specie, nec clarius astrum
 Tingitur oceano, cœlum ue reuifit ab undis.
 Tum Procyon, ueloxq; Lepus, tum nobilis Argo
 In cœlum subducta, mari quod prima cucurrit
 Emeritum magnis mundum tenet acta procellis,
 Seruando dea facta deos. cui proximus Anguis
 Squammea dispositis imitatur lumina flammis.
 Et Phœbo facer Ales, & magno gratus Hiaccho
 Crater, & duplici Centaurus imagine fulget
 Pars hominis tergo pectus commissus equino,
 Ipsius hinc mundo templum est uictrixq; solutis
 Ara nitet sacris, uastos cum terra giganteis
 In cœlum furibunda tulit, tumidi quoq; magnos
 Quæsiuere deos. dubitauit Iuppiter ipse
 Quod poterat non posse timens, cum surgere terram
 Cerneret, & uerti naturam crederet omnem,
 Montibus, atq; alios aggestos crescere monteis,
 Et tam uicinos fugientia sidera collis
 Arma importantes, & rupta matre creatos,
 Discordes uultu, permixtaq; corpora partus.
 Hostiferum nec dum sibi quenquam numina norant.
 Si qua forent maiora suis, tunc Iuppiter aræ
 Sidera constituit, quæ nunc quoq; maxima fulgent.
 Quapropter Cetus conuoluens squammea terga,
 Orbibus insurgit tortis, & fluctuat aluo,
 Intentans morfu similis iam iamq; tenenti,
 Qualis ad expositæ fatum Cepheidos undis
 Expulsa adueniens ultra sua littora pontum.
 Tum Notius piscis uenti de nomine dictus,
 Exurgit de parte Noti, cui cuncta feruntur
 Flexa per ingenteis stellarum flumina gyros.
 Alterius capiti coniungit Aquarius undas
 Amnis, & in medium cœunt, & sidera miscent
 In pœnas signata suas: iuxtaq; relictam
 Andromedam uastos metuentem piscis hiatus
 Expositam ponto deflet, scopulisq; reuinctam,
 Ne ueterem Perseus cœlo quoq; seruet amorem,
 Auxilioq; iuuet, fugiendaq; Gorgonis ora
 Substineat, spoliūq; sibi, testemq; uidenti.
 Tum uicina ferens flexo uestigia Tauro
 Heniochus studio mundumq; & nomen adeptus,
 Quem primū curru uolitantem Iuppiter alto
 Quadrijugis conspexit equis, cœloq; sacrauit.
 Tum subeunt Hœdi claudentes sidere pontum
 Nubibus & mundi nutrito rege Capella,
 Cuius ab uberibus magnum ille ascendit olympum,
 Lacte fero crescens ad fulmina, uimq; tonandi.
 Hanc ergo aternis merito sacrauit in astris
 Iuppiter, & cœli cœlum mercede rependit.
 Pleiades Hyadesq; feri, pars utraq; Tauri
 In Boream scandunt. hæc sunt Aquilonia signa.
 Aspice nunc infra solis surgentia cursus,
 Quæ super exustas labuntur sidera terras,

Quæq; intra gelidum Capriconi sidus & axem
 Imo subnixum uertuntur lumina mundo.
 Altera pars orbis sub aquis iacet inuisa nobis,
 Ignotaq; hominum gentes, nec transita regna
 Commune ex uno lumen ducentia sole,
 Diuersasq; umbras, læuaq; cadentia signa,
 Et dextros ortus cœlo spectantia uerso.
 Nec minor est illis mundus, nec lumine peior,
 Nec numerosa minus nascuntur sidera in orbe.
 Cætera non cedunt, uno uincuntur in astro
 Augusto, sidus nostro quod contigit orbi
 Cæsar nunc terris, post cœlo maximus author.
 Cernere uicinum Geminis licet Oriona,
 In magnum cœli tendentem brachia partem,
 Nec minus extento surgentem ad sidera passu,
 Singula fulgentis humeros cui lumina signant,
 Et tribus obliquis demissus ducitur ensis.
 At caput Orion excelso immensus olympo,
 Per tria subducto signatur lumina uultu.
 Non quod clara minus, sed quod magis alta recedant,
 Nec dure per totum decurrunt sidera mundum.
 Subsequitur rapido contenta Canicula cursu,
 Qua nullum terris uiolentius aduenit astrum,
 Nec grauius cedit, nec horrens frigore surgit.
 Has inter solisq; uias, arctosq; latentis,
 Axem quem mundi stridentem pondere torquet
 Orbe peregrino cœlum depingitur astris,
 Quæ Notia antiqui dixerunt sidera uates,
 Ultima quæ mundo semper uoluuntur in imo.
 Quis innexa manent cœli fulgentia templa
 Nusquam conspectu redeuntia cardine uerso,
 Sublimem speciem mundi, similisq; figuras
 Astrorum referunt, & uersas frontibus arctos
 Vno distingui medias, claudiq; Dracone.
 Credimus exemplo, quamuis fulgentia uisus
 Nunc orbem cœli uertentis sidera cursu
 Cardine tam simili fultum, quæ uertice pingit.
 Hæc igitur magno diuisas æthere sedes
 Signa tenent mundi totum deducta per orbem.
 Tu modò corporeis similes ne quære figuras,
 Omniaq; æquali fulgentia membra colore
 Deficiat nihil, ut uacuum qua lumine cesser,
 Non poterit mundus sufferre incendia tanta.
 Omnia si plenis ardebunt sidera membris,
 Quicquid subduxit flammis natura, pepercit
 Succubitura oneri, formas disiungere tantum
 Contenta, ut stellis ostendere sidera certis
 Linea designat species, atq; ignibus ignes
 Respondent, media extremis, atq; ultima summis,
 Creduntur, satis est, si se non omnia celant:
 Præcipuè medio cum luna implebitur orbe,
 Certa nitent mundo, cum luna conditur, omne
 Stellarum uulgus, fugiunt sine nomine signa.
 Plura licet uacuo tum credere sidera cœlo.

Nec fallunt numero, nec paruis mixta feruntur.
 Et quod clara magis possis cognoscere signa,
 Non uarios obitus norunt, uariosq; recursus,
 Certa sed improprias oriuntur sidera luces,
 Natalesq; suos, occasumq; ordine seruant.
 Nec quicquam in tanta magis est mirabile mole,
 Quam ratio, & certis quod legibus omnia parent.
 Nusquam turba nocet, nihil illis partibus errat.
 Latius & leuius mutato ue ordine fertur.
 Quid tam confusum specie, quid tam uice certum est.

De eternitate mundi. Cap. V.

AC mihi tam presens ratio non ulla uidetur,
 Qua pateat mundum diuino numine uerti,
 Atq; ipsum esse Deum, nec forte coisse magistra,
 Ut uoluit credi, qui primus moenia mundi
 Seminibus struxit minimis, inq; illa resoluit
 Aequis & maria, & terras & sidera coeli,
 Aetheraq; immensos fabricantem finibus orbes.
 Soluentemq; alios constare, & cuncta reuerti
 In sua principia, & rerum mutare figuras.
 Quis credat tantas operum sine numine moles
 Ex minimis, caecoq; creatum foedere mundum?
 Si fors ista dedit nobis, fors ipsa gubernet.
 At cur dispositis uicibus consurgere signa,
 Et uelut imperio praescriptos reddere cursus
 Cernimus, ac nullis properantibus ulla relinqui,
 Cur eadem aestiuas exornant sidera noctes,
 Semper & hibernas eadem certamq; figuram
 Quisq; dies reddit, mundo, certamq; relinquit.
 Iam tum cum Graiae uerterunt Pergama gentes,
 Arctos & Orion aduersis frontibus ibant.
 Haec contenta suos in uertice flectere gyros,
 Ille ex diuerso uertentem surgere contra
 Obuius, & toto semper decurrere mundo
 Temporaq; obscurae noctis deprendere signis
 Iam poterant, coelumq; suas distinxerat horas.
 Quot post excidium Troiae sunt eruta regna?
 Quot capti populi? quoties fortuna per orbem
 Seruitium, imperiumq; tulit? uarieq; reuertit?
 Troianos cineres quantumq; oblita refouit,
 Imperium fati Asiae iam Graecia pressa est.
 Secula dinumerare piget, quotiesq; recurrens
 Lustrarit mundum uario sol igneus orbe.
 Omnia mortali mutantur lege creata.
 Nec se cognoscunt terrae uertentibus annis,
 Exutas uariam faciem per secula gentes.
 At manet incolumis mundus, suaq; omnia seruat,
 Quae nec longa dies auget, minuitq; senectus.
 Nec motus puncto currit, cursusq; fatigat.
 Idem semper erit, quoniam semper fuit idem.
 Non alium uidere patres, alium ue nepotes
 Aspicient. Deus est, qui non mutatur in aeuo.
 Nunquam transuersas solem decurrere ad Arctos,
 Nec mutare uias, & in ortum uertere cursus,

Auroramq; nouis nascentem ostendere terris:
 Nec lunam certos excedere luminis orbes,
 Sed seruare modum, quo crescat, quouē recedat,
 Nec cadere in terram pendentia sidera cœlo.

De Parallelis circulis. Cap. VI.

Circulus ad boream fulgentem sustinet arcton,
 Sexq; fugit solidas à cœli uertice partis,
 Alter ad extremi decurrens sidera Cancrī,
 In quo consumit Phœbus lucemq;, moramq;,
 Tardaq; per longos circumfert lumina flexus.
 Aestiuum medio nomen sibi sumit ab æstu,
 Temporis & titulo potitur, metaq; uolantis
 Solis, & extremos designat feruidus actus.
 Et quinq; in partes Aquilonis distat ab orbe,
 Tertius in mediâ mundi regione locatus
 Ingenti sphaera totum percingit olympum,
 Parte ab utraq; uidens axem, quo lumine Phœbus
 Componit paribus numeris noctemq; diemq;,
 Veris & Autumnī currens per tempora mixta,
 Cum mediū æquali distinguit limite cœlum,
 Quattuor & gradibus sua fila reducit ab æstu.
 Proximus hunc ultra brumalis nomine cingens,
 Vltima designat fulgentis lumine solis.
 Inuāq; obliqua radiorum munera flamma
 Dat pariter minimum nobis: sed finibus illis,
 Quos superincubuit longa stant tempora luce,
 Vixq; dies transit candentem extenta per æstum.
 Bisq; iacet binis summotus partibus orbis.
 Vnus ab his superest extremo proximus axi
 Circulus, Austrinas qui stringit & obsidet Arctos,
 Hic quoq; brumalem per partis quinq; relinquit,
 Et quantum à nostro sublimis cardine gyros
 Distat ab aduerso, tantundem proximus illi.
 Sic tibi per binas uertex à uertice partis
 Diuisus, duplici summa circumdat olympum.
 Et per quinq; notat signantis tempora fines.
 His eadem est uia, quæ mundo, pariterq; rotantur
 Incliuēs, sociosq; ortus occasibus æquant.
 Quandoquidem sexto, quo totus uoluitur orbis,
 Fila trahunt alti circum comitantia cœli
 Interualla pari seruantes limite semper,
 Diuisosq; semel finis, sortemq; dicatam.
 Sunt duo quos recipit ductos à uertice uertēs,
 Inter se aduersi, qui cunctos ante relatos,
 Secq; secant gemino coeuntes cardine mundi,
 Transuersosq; polo rectum ducuntur in axem,
 Tempora signantes anni, cœlumq; per astra
 Quattuor in partes diuisum mensibus æquis.
 Alter ab excello decurrens limes olympo
 Serpentis caudam, siccas & diuidit Arctos,
 Et iuga chelarum medio uolitantia gyro.
 Sed dimensa suis consumere tempora signis
 Non opus est magni casus, sed numinis ordo.
 Hæc igitur texunt æquali sidera tractu

Ignibus in varias cœlum laqueantia formas,
 Altius hic nihil est: hæc sunt fastigia mundi
 Publica, naturæ domus his contenta tenetur
 Finibus, amplectens pontum, terrasq; iacenteis.
 Omnia concordia tractu ueniuntq; caduntq;
 Qua semel incubuit cœlum, uersumq; refurgit.

*De magnitudine & latitudine mundi, & signorum
 distantia. Cap. VII.*

IPse autem quantum conuexo mundus olympo
 Obtineat spacium, quantis bis sena ferantur
 Finibus astra, docet ratio; cui nulla resistunt
 Claustra, nec immensæ moles, ceduntq; recessus.
 Omnia succumbunt, ipsum est penetrabile cœlum.
 Nam quantum à terris, atq; æquore signa recedunt,
 Tantum bina patent: quantumq; inciditur orbis
 Per medium, pars efficitur tum tertia gyri,
 Exiguo dirimens solidam discrimine summam.
 Summum igitur cœlum bis bina refurgit ab imo,
 Altera bis senis ut sit pars tertia signis.
 Sed quia per medium est tellus suspensa profundum,
 Binis à summo signis discedit, & imo.
 Hinc igitur, quodcumq; supra te suspicis ipse,
 Qua per inane meant oculi, quaq; ire recusant,
 Bis bis æquandum est signis, sextante rotundæ
 Efficiunt orbem zonæ, qua signa feruntur,
 Bis sex æquali spacio texentia cœlum.
 Nec mirere uagos partus eadem esse per astra;
 Et mixtum ingenti generis discrimine fatum,
 Singula cum tantum teneant, tantoq; ferantur
 Tempore sex tota surgentia sidera luce.
 Restat ut æthereos finis tibi reddere coner,
 Filaq; dispositis uicibus comitantia cœlum,
 Per quæ dirigitur signorum flammeus ordo.
 Circulus à summo nascentem uertice mundum
 Permeat, Arctophylaca petens per terga Draconis,
 Extremamq; secans Hydram, mediumq; sub astris
 Centaurum: aduersus concurrat rursus in axe,
 Et redit in Cetum, squamosaq; tergora Ceti,
 Lanigeriq; notat fines, clarumq; trigonum,
 Andromedæq; sinus imos, fastigia matris,
 Principiumq; suum repetito cardine claudit.
 Alter in hunc medium, summumq; incumbit in axem,
 Perq; pedes primos ceruicem transit & Vrsæ:
 Quam septem stellæ primam, iam sole remoto,
 Producent nigræ præbentem lumina nocti.
 Et Geminis Cancrum dirimit, stringitq; flagrantem
 Ore Canem, clauumq; ratis, quæ uicerat æquor.
 Inde axem in occultum per gyri signa prioris
 Transuersa, atq; alio rursus de limite tangit
 Te Capricorne, tuisq; Aquilam designat ab astris.
 Perq; lyram inuersam currens, spirasq; Draconis,
 Posteriora pedum Cinosuræ proterit astra,
 Transuersamq; secat uicino cardine caudam.
 Hic iterum coit ipse sibi, memor unde profectus;

ATq̄ hæc æternam fixerunt tempora sedem,
 Immotis per signa modis statione perenni.
 Hos uolucres fecere duos: nanq̄ alter ab ipsa
 Confurgens Helice, medium præcidit olympum,
 Discernitq̄ diem, sextamq̄ examinat horam,
 Et paribus spatijs occasus cernit & ortus.
 Hic mutans per signa uices, seu si quis Eoos,
 Seu petit Hesperios, supra se circinat orbem
 Verticibus superastantem, mediumq̄ secantem
 Cælum, & diuiso signantem lumine mundum,
 Quando alijs aliud medium est, uolat hora per orbem.
 Cumq̄ loco terræ cælumq̄ & tempora mutat.
 Atq̄ ubi se primis extollit Phœbus ab undis
 Illis sexta manet, quos tum premit aureus orbis.
 Rursus ad Hesperios sexta est, ubi cedit in umbras.
 Nos primam & summam sextam numeramus utranq̄,
 Et gelidum extremo lumen sentimus ab igne.
 Alterius finis si uis cognoscere gyros,
 Circunfer facileis oculos, uultumq̄ per orbem.
 Quicquid erit cœli primum, terræq̄ supremum,
 Qua coit ipse sibi nullo discrimine mundus,
 Redditq̄, aut recipit fulgentia sidera ponto,
 Præcingit tenui transuersum limite mundum.
 Hæc quoq̄ per totum uolitabit linea cælum.
 Hunc tantum ad medium uergens, mediumq̄ repente
 Orbem, nunc septem ad stellas, nunc mota sub astra:
 Sed quocunq̄ uagæ tulerint uestigia plantæ,
 Has modò terrarum, nunc has gradientis in oras,
 Semper erit nouus, & terris mutabitur arcus.
 Quippe aliud cælum ostendens, aliudq̄ relinquens,
 Dimidium regit, atq̄ refert, uarioq̄ notauit
 Fine, & cum uisu pariter sua fila mouentem.
 Hic terrestris erit, quia terram amplectitur orbis,
 Et mundum plano præcinxit limite gyros,
 Atq̄ trahens à se titulum, memoratur Orizon.

De Zodaico & Lacteo circulo, & Cometis. Cap. IX.

HIs addunt aliquos diuersa fila trahentes
 Inter se gyros, quorum fulgentia signa
 Alter habet, per que Phœbus moderatur habenas,
 Subsequiturq̄ suo solem uaga Delia curru,
 Et quinq̄ aduerso luctantia sidera mundo
 Exercent uarias naturæ lege choreas.
 Hunc tenet & summo Cancer, Capricornus ab imo:
 Bis recipit, lucem qui circulus æquat & umbras,
 Lanigeri & Libræ signo sua fila secantem.
 Sic per tres gyros inflexus ducitur orbis.
 Rectraq̄ deuexo fallit uestigia cliuo.
 Nec uisus aciemq̄ fugit, tantoq̄ notari
 Mente potest, sicut cernuntur mente priores:
 Sed nitet ingenti stellatus Balthæus orbe,
 Insignemq̄ facit cælato lumine mundum,
 Et ter uicenas partis patet, atq̄ trecentas
 In longum, bis sex latefcit fascia partis,